

အမှာစာ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ အေးအတူပူအမျှ ပေါင်းစည်းနေထိုင် ကြသော နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းရင်းသားတိုင်းတွင် မိမိ၏ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းအသီးသီးရှိကြပါသည်။ မိမိ၏ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းများကိုလည်း ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ကြသကဲ့သို့ မိမိ၏စာပေကိုလည်း နောင်လာနောက်သားများသိရှိ၊ နားလည်၊ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ကြရမည့်တာဝန်များ ရှိပေသည်။

ယခုရေးသားပြုစုသော ကယန်းတိုင်းရင်းစာပေသင်ရိုးသည် သင်ယူသူများအား အကြားအနား အပြောအဆို၊ အဖတ်အရွတ်၊ အရေးအသား (Listening skill, Speaking skill, Reading skill, Writing skill) ဟူသော တတ်မြောက်မှုစွမ်းရည်(၄)မျိုးကို အခြေခံ၍ ရေးသားပြုစုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သင်ယူသူတို့မှ စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်မှု (Critical Thinking)၊ တီထွင်ကြံဆတတ်မှု (Creative Thinking) ကို ဖြစ်စေနိုင်ရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ရေးသားပြုစုထားပေသည်။

ဤကယန်းတိုင်းရင်းသားစာပေသင်ရိုးတွင် တိကျမှန်ကန်မှုအပိုင်းနှင့် နားလည်သဘောပေါက်မှုအပိုင်း ဟူ၍ အပိုင်း(၂)ပိုင်း ခွဲခြားထားပြီး တိကျမှန်ကန်မှုအပိုင်းမှာ ဗျည်းများ၊ သရများအား မှန်ကန်စွာ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်၊ ပေါင်းတတ်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ နားလည်သဘောပေါက်မှုအပိုင်းတွင် (၁) နားထောင်ရန်ပုံပြင်၊ (၂) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်၊ (၃) အတွေ့အကြုံပုံပြင် နှင့် (၄) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်များပါဝင်ပြီး ၎င်းသည်ကလေးများ၏ တွေးခေါ်မှုကို မြှင့်တင်ပေးရန်ဖြစ်သည်။

အထူးသတိပြုရသည်မှာ နည်းနည်းသင်၊ များများသိ (Less is more) လွတ်လွတ်လပ်လပ် တွေးတောတတ်ခြင်း၊ တီထွင်ကြံဆလိုသည့်ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမျိုး ရှိစေရန် သင်ကြားသူများမှ ကြိုးပမ်းပေးကြရန် လိုအပ်ပေသည်။

ကယန်းတိုင်းရင်းသားစာပေပြုစုရာတွင် ဒေသအလိုက် အသံအနိမ့်အမြင့်အမျိုးမျိုးကွာခြားမှု ရှိသော်လည်း စာလုံးပေါင်း ၁၀၃၀၀ လုံးဖြင့်ပြုစုထားသော ကယန်း-အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်စာအုပ်ဖြင့် မှီငြမ်းပြုစုထားပါသည်။ ကယန်းမျိုးနွယ်စု၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို ထိန်းသိမ်းသည့် အနေဖြင့် အတန်းလိုက် ကယန်းစာပေစာအုပ်ပါ ရုပ်ပုံများကိုလည်း ကယန်းဘုံဝတ်စုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကယန်းအသုံးအဆောင်များဖြင့်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းပြုစုထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကယန်းတိုင်းရင်းသား စာပေ သင်ကြားမည့် ဆရာ/ဆရာမများသည် အတန်းလိုက် ရေးသားထားသည့် ပြဌာန်းစာအုပ်အတိုင်း မှန်မှန်ကန်ကန် သင်ကြားပေးနိုင်ခြင်းဖြင့် ကယန်းတိုင်းရင်းသားစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

အမျိုးသားပညာရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ-၃၉(ဆ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက်ဒေသ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဖွံ့ဖြိုးမှု (Local Curriculum Development) လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုခြင်း၊

အခြေခံပညာဦးစီးဌာန၏ ကြီးကြပ်လမ်းညွှန်မှု၊

ပညာရေးသုတေသနစီမံကိန်းနှင့်

လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန (DERPT) ၏ ကြီးကြပ်မှု၊

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (Unicef) ၏ပံ့ပိုးမှု၊

ကယားပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ထောက်ပံ့မှု၊

ပြည်နယ်ပညာ၏ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ကယားပြည်နယ်ဒေသသင်ရိုး၏

အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့်

ကယန်းတိုင်းရင်းစာပေသင်ရိုးရေးဆွဲနိုင်ခြင်းအတွက်

ကျေးဇူးဥပကာယအထူးတင်ရှိပါကြောင်းနှင့်

ကယန်းတိုင်းရင်းစာပေသင်ရိုးရေးဆွဲရာတွင်ကူညီသည့်

ပန်းချီပညာရှင်၊ စာပေပညာရှင်များနှင့်

အချက်အလက်စုဆောင်းပေးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊

အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးအားကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း

ဤစာအုပ်ဖြင့် ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ကယန်းစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဗဟိုကော်မတီ

Lidĩ
မာတိကာ

Arikaĩ	Lihtoñ
Tamangaõ yaõ	
Tamalũ-1	5
Tamalũ-2, ...	9
Tamalũ-3, ...	13
Tamalũ-4, ...	17
Tamalũ-5, ...	21
Tamalũ-6, ...	25
Tamalũ-7, ...	29
Tamalũ-8, ...	33
Tamalũ-9, ...	37
Tamalũ-10, ...	41
Tamalũ-11, ...	45
Tamalũ-12, ...	49
Tamalũ-13, ...	53
Tamalũ-14, ...	57
Tamalũ-15, ...	61
Tamalũ-16, ...	65
Tamalũ-17, ...	69

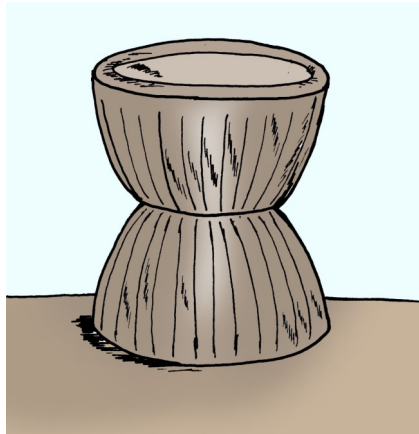
Lidĩ
မာတိကာ

Arikai	Lihton
Tamalũ-18, ...	73
Tamalũ-19, ...	77
Tamalũ-20, ...	81
Tamalũ-21, ...	85
Tamalũ-22, ...	89
Tamalũ-23, ...	93
Tamalũ-24, ...	97
Tamalũ-25, ...	101
Tamalũ-26, ...	105

Tamalŭ-1

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Ūn, ūn

2) စာလုံးဖြိုခြင်း နှင့် တည်ဆောက်ခြင်း

syŭn

syŭn

ŭn

ŭn

syŭn

3) ဇယားကွက်ကြီး

sy	è	dw	ŭn	ˇ	syŭn	yǎn	blai
ai	w	an	y	-	dwŭn	yaǒ	bleĭn
a	bl	aò	ein	'	dwaĭ	ya	blaĭ
					yaĭ	bla	ba

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ūn, ūn, syŭn

5) အကူစကားလုံး

blănmè

Syŭn aò blănmè cǒ raǒ.

blănmè

Syŭn aò blănmè

Syŭn aò blănmè

blănmè

Syŭn aò blănmè cǒ raǒ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

blănmè

ခေါင်းစဉ်ကြီး - လိပ်ပြာအကြောင်း

6) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

ကြက်ပျံ၊ ငှက်ပျံ

- ကလေးများကို ပျံတတ်တဲ့အကောင်အမည်များ၊
တွားသွားတတ်သောအကောင်များ၊ ရေတွင်နေသော အကောင်များ၊ ကုန်းတွင်နေသော
အကောင်များ၏ အမည်များကို မေးပါ။

- ထို့နောက် ပျံတတ်သော သတ္တဝါအမည်ကို မေးပါက လက်နှစ်ဖက်ကို အပေါ်သို့ ပျံသည့်
ပုံစံလုပ်ခိုင်းပါ။ (ဥပမာ၊ ငှက်ပျံ)

- ထို့နောက် မပျံတတ်သည့်အကောင်ကို မေးပါက လက်နှစ်ဖက်ကို ဘေးသို့သာ ချထားပြီး
မပျံရန် ပြောပါ။ (ဥပမာ။ ဝက်ပျံ)

- မပျံတတ်သော သတ္တဝါအကောင်ကို မေးသောအခါ ကလေးများပျံမိပါက ကလေးကို
အပြစ်ပေးသည့် အနေဖြင့် တစ်ခုခုလုပ်ခိုင်းပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - လိပ်ပြာအကြောင်း

7) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Sűtein

Lă niharu, dỏ dỏn kaũ nu, Pĩmaỏpră à la pra. Anăn sűtein à nũ mă. La mă mè apau à.Sűlaỏ à dỏ dỏn phrĩ acă, anăn lai du sű pũdaỏ pũdaỏ. Sűtein apau mă mè, ayaỏ bã bleĩn kacĩ pá nu.Anăn lai yaỏ sű lablan, ceintaũ hyũn nu, sűtein apau mă mè, sű kasankaĩ lakaũ hò .Ladaỏ hă, dỏ anăn tamĩmăn akaũ nu, sűtein apau nu mă tai anăn, “Kỏ khĩ bwai ,khĩ mè mwaĩ sűtein apau nu mă nè. Khĩ à cũ na à ongĩ hỏ, khĩ cỏ nibwan laswĩ laswĩ ya.Ủ khau că, na lai peĩnkaĩ khĩ da nè”. Pĩmaỏpră taicein “Kỏ khĩ sűtein, na cỏ tai thangă ka.Na khau că, khĩ thanaỏthasaũ ba pũdaỏ nè. Marătaimè khĩ lai du sű dò beĩ khĩ ceinsaũ khlai khein, khlai kacĩ pá nu, phaỏ phaỏhtan kră dau nè. Mwaĩ khĩ yaỏsũ khein, na à dỏ khĩ bleĩnkhu dò na hei ba khĩ phaỏ sű khau că, khĩ phaỏ phaỏhtan da preĩ nè. Khĩ peĩnkaĩ na cỏ da kỏ”, ataicein . Sűteinpau nulẻ thanaỏthasaũ bloncũ abwai bănu pè.

Tahtulwaĩ

- 1.Pĩmaỏpră sűtein à pũmă?
- 2.Sűtein apaũ mă nu ayaỏ bleĩn mă pá ?
- 3.Pĩmaỏpră cỏ peĩnkaĩ sűtein apau mă mară?
- 4.Sűtein pau mă nu anibwan tară?
- 5.Makaĩdò phaỏ khăphaỏ raò nu aba tară?
- 6.Sűtein pau nu athanaỏthasaũ bloncũ pĩmaỏpră mară?

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-1

1) သော့ချက်စကားလုံး

syûn

syûn

ûn

ûn

syûn

2) ဇယားကွက်ကြီး

sy	è	dw	ûn	˘
ai	w	an	y	-
a	bl	aò	ein	'

syŭn yǎn blai
 dwûn yaǒ bleĭn
 dwaĭ ya blaĭ
 yaĭ bla ba

3) အကူစာလုံး

blănmè

Syûn aò blănmè cǒ raǒ .

blănmè

Syûn aò blănmè

Syûn aò blănmè

blănmè

Syûn aò blănmè cǒ raǒ .

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Rau liphlon dò tyan tŭ tayòn amyan ka.

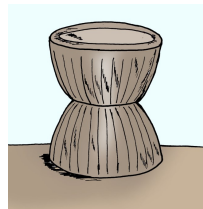
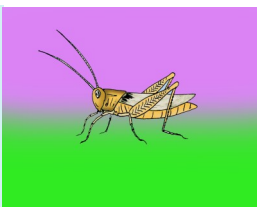
syûn

jon

pě

dwai

cwan

Tyan bwaĭ liphlon aòkaĭ lahan ka.

Syûn aò ..... cǒ raǒ .

Tamalü-2

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Hw, hw

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

hwa

hwa

hw

hw

hwa

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Hw, hw, hwa, syûn

4) ဇယားကွက်ကြီး

hw	a	sy	ûn	v
ai	dw	an	cw	-
h	au	d	aò	'

hwa syŭn dwan

hwai syan haŭ

hwan syûn dau

hwăn dwai daò.....

5) အကူစာလုံး

dǒmǎ

Na paŭ hwa dǒmǎ?

dǒmǎ?

dǒmǎ?

Na paŭ hwa dǒmǎ?

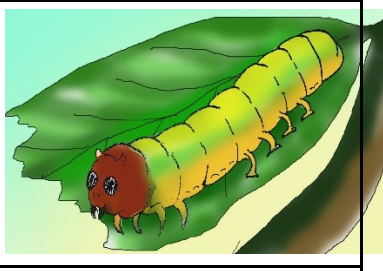
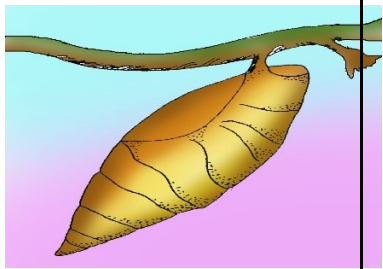
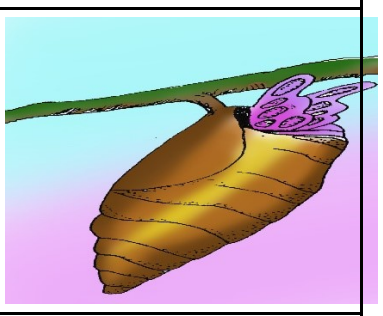
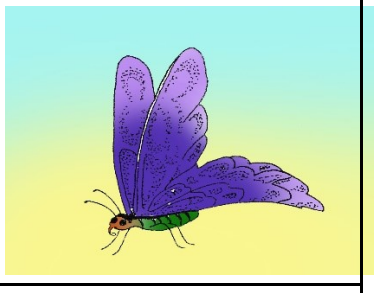

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

dǒmǎ?

ခေါင်းစဉ်ကြီး - လိပ်ပြာအကြောင်း

6) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Pipa□n atahtu□htan

<p>Pipa□n nu, cu□lan do□□ tho□nia□ la ba kala□ do□ acu□ me□ thyu□□n.</p>	
<p>Nao□ ha□, htu□htan thu□lon do□ akhaubo□□n do□ aphu□tau lao□□htan.</p>	
<p>Nao□ ha□, tho□lo□n htu□htan thu□kwi□ do□ ao□-ia□n do□□ la□ lo□n.</p>	
<p>Nao□ tha□ nu, thu□kwi□ ko□n pha□kai□.</p>	
<p>Adeinkein phao ho□ do□ ca□ mo□□ aca□, yau□ co□□ da.</p>	
<p>Co□□ ngi□ adeikein lai□htan, pra□htan do□ htu□htan pipa□n nu.</p>	

ခေါင်းစဉ်ကြီး - လိပ်ပြာအကြောင်း

7) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Khĩraòngă

Lă niharu hă,thăpalònraò àò thyũn daũ,mwaĩ dai,htwĩ dò khĩ nu.Anănthũ thyũn daũ nu, ma blon an blòncũ pũdaỏ. Ladaỏ hă, anănthũ lai kwan an sa hă ,khĩ usũ khũ la daũ nu. Alwaĩ dò phaunaũ acă, acwĩ cein dỏ hyũn nu. Beĩ taũcein hyũn hă, atai, “Ngă nathũ makaĩmĩ dò dỏn bao sũ dò pran pè.”

Daĩ dò htwĩ pran htaũ hă , “An pè” anănthũ tai.Khĩ nahyũn dò khĩ kỏn anănthũ. “An pè, nathũ tai ngă, nathũ manaũ rănya? Khĩ manaũ khaucă, nathũ ba păn rĩkaỏ khĩ nè,”atai dỏ tatháhtan akaũ.

Htwĩ păn cwaĩcũ dò phĩ anăn khein hă, khĩ kỏn blan thă . Anănthũ nũ daũ nu tharỏn thahwa dau. “Khĩ manaũ nè .Nathũ păn cwaĩcũ ngă, da rănya? a blai khĩ lò,nathũ ta nu nathũ cỏ ma laswĩ laswĩ nathũ an cwaĩcũ khĩ ya?”atai dỏ tatháhtan akaũ nu.

Htwĩ păn blan, khĩ ta mè àò dautaỏ ,anăn dò daĩ ta mè àò syan hò. “Kỏ palòn khĩ, an pè ka” aká dò khĩ kỏn thă. “Nathũ cỏ ma swĩswĩ ,blănmè nathũ an cwaĩngă, ablai dau khĩ nè” atai dò atháhtan dau. “Ủblan mè, na cỏ păn da, khĩ pănphĩ ba ngă,” daĩ tai dò daĩ păn phĩ ba nu. “Kỏ palòn khĩ, an pè ka”atai nu. Khĩ u dò athangă ,marătaimè laỏ khũ ya nu, apănphĩ laỏ khĩ . “Nathũ păn phi laỏ khĩ nu, nathũ an tară pè?” khĩ tai. “Palòn khĩ an ba laỏ mè, an laỏ da nè. Pa ta pa cỏ ma laswĩ laswĩ acă, pa an bả swĩ akasan da” daĩ tai cein . Mỏnha khein hă, daĩ ká htwĩ dò khlaiswaĩ bảnu pè.Khĩ mĩkhyaò htan mỏnraò hă , akwan a ngỏn.A ngỏn cỏ laỏ acă, anăn swĩngỏn cỏ àò pè.

Tahtulwaĩ

- 1.Thăpalòn thyũn daũ mè tară?
2. Tară phaunaũ khũ?
3. Tară apran khũ?
- 4.Daĩ pan khũya thamă?
- 5.Khĩ thangă mară?
- 6.Daĩ taicein thamă?
- 7.Daĩ dò htwĩ khlaiswaĩ mară?
- 8.Ta raòngă mè raò ya? Makaĩdỏ khăraò nu, pa ba bwai thá thamă?

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-2

1) သော့ချက်စကားလုံး

hwa

hwa

hwa

hw

2) ဇယားကွက်ကြီး

hw

hwa

hw	a	sy	ûn	ˇ
ai	dw	an	cw	-
h	au	d	aò	'

hwa syŭn dwan

hwai syan haŭ

hwan syûn dau

hwăn dwai daò.....

3) အတူစာလုံး

dŏmă

Na paŭ hwa dŏmă?

dŏmă?

dŏmă?

Na paŭ hwa dŏmă?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Kába liphlon dò daô tyan anănthŭ ka.

1) hwa

2) syûn

3) ai

4) aò

5) cw

Phi liphlon ũ dò tyanlan likrŏn ka.

dŏmă

blănmè

Tamalǔ-3

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Lw, lw

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

lwǎn

lwǎn

lw

lwan

lwan

lw

lwǎn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Lw, lw, lwǎn

4) ဇယားကွက်ကြီး

lw	an	hw	a	ˇ
ûn	sy	ai	dw	-
p	ôn	ph	aû	'

lawn

syan pan

lwaï

dwaï phan

hwǎn

dwûn phaû

hwai

pôn phă

5) အကူစာလုံး

Hǒpă

Hǒpă laǔ lwǎn?

Hǒpă

Hǒpă laǔ

Hǒpă laǔ

Hǒpă

Hǒpă laǔ lwǎn?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

Hǒpă, dân, phaõ

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာအစားအစာ

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Pho□□n an ta□tein

Ri□□do□, pa pho□□n an ta□tein nu,
ri□□kao□□ pa ba ca□nbla□n ta□ ne□.

Pa ca□nbla□n ta□ ba htau□□ ha□, pa
to□□n thahai, thathantha□, thwanla□
htau□□ pa klai□ bloncu□.

Htau□□do□ pa klai□ blon tha□ do□ ta□
ne□.

Pa klai□ bloncu□ ba htau□□ nu, ba
saulan do□□ tein kau□.

Htau□□ nu, ba makai□ mi□ do□
pho□□n ta□tein ba□nu.

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာအစားအစာ

၈) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Yǔ dò Pramubalein

Lă niharu, pra amyan Yǔ ào la pra. Ladaǎo beǐ ama saũ khein, a usũ ta athalyũn htaucũ la mã ào dǎo thõntũ kaũ. Aphi raǝ dò beǐ mǎnha hă, anaĩ phõn an htaucũ ỹmă, asau dǎo põnphao khein, htaucũ ỹmă dauhtan acă, asaucein blan dǎo põndau hă, htaucũ ỹmă syan hò dò a ào dǎo põn kănkla laki hò. Anăn sau u naò la blan. Põn ba phao mè, sau cǎo daò. Põn ba dau mè, ào dǎo põn kănkla laki hò. Yǔ thá cǎo htaũ pè acă, ahweĩnkaĩ htaucũ ỹmă dǎo dao nõn nu.

Naò daǎo Yǔ lai ma saũ dò ceinkũ mǎnha khein, hyũn blĩblăn yaǎo, dyăn, thwĩ myăn yaǎo. “Hõpă phõn ba yaǎo khĩ dyăn thwĩ?” ahtulwaĩ kaphrĩ kacòn hă, ngòn cǎo thei lapra lapra. Beǐ Yǔ ào saũ cein mǎnha hă, dyăn myăn yaǎo pũdaǎo pũdaǎo.

Hõpă phõnba yaǎo anăn dyăn thwĩ nu, athayũ thei dau acă, ladaǎo hă, a-aò saũ cein sũ taǎo. Acein kraũ hu dǎo ahyũn kaũ nu, a usũ pramubalein phu la pra aonăn thũphai. Dò anũ lanyòn dǎo thõnpein kăndă bũ laki. Yǔ lan tǎo hyũn kală dò phi citũdau la bõn, saikhõn dò thõnpein kăndă nu. Yǔ khlaihtan hyũn kaũ, pramu ỹpra sahtõn dò naĩ khlaiswaĩ blănmè anũ kabõn tăn dǎo thõnpein bũ acă, a-aòtăn bănu pè.

Beĩnu, Yǔ thulwaĩ anăn acă, “Khĩ myan mè, Mu Khwĩnăn, khĩ ào dǎo htaucũ mwaĩ na phicein nu mã htan,” atai. Naòhă Yǔ dò Mu Khwĩnăn ào bloncũ dò htũ thamă thawa bănu pè.

Tahtulwaĩ

1. Dǎo saũklă nu Yǔ usũ tară?
2. Yǔ phõn htaucũ dò põnphao akhein nu, htaucũ ma tară?
3. Naò daǎo Yǔ ma htaucũ thamă?
4. Hõpă phõn ba yũ dyăn?
5. Pramubalein pra, amyan mè hõpă?
6. Pramubalein ỹpra, amaǎphă ào mè cǎo ào?
7. Taihtan pra thămă thăwa amyan ka?

၉) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-3

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

lwăñ

lwăñ	lw
lwan	lwan
lw	lwăñ

2) ဇယားကွက်ကြီး

lw	an	hw	a	ˇ	lwān	syān	pan
ûn	sy	ai	dw	-	lwaï	dwaï	phan
p	ôn	ph	aû	'	hwăñ	dwûn	phaû
					hwai	pôn	phă

3) အကူစာလုံး

Hǒpă

Hǒpă laŭ lwăñ?
 Hǒpă laŭ
 Hǒpă

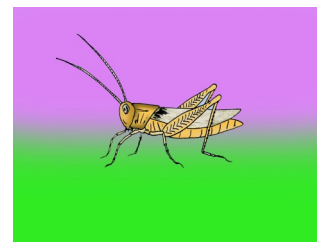
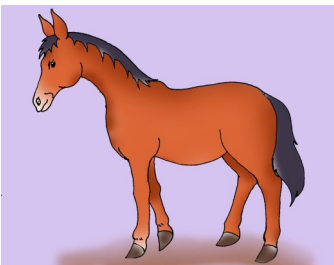
Hǒpă
 Hǒpă laŭ
 Hǒpă laŭ lwăñ?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan bwaï liphlon aòkaï lahan ka.

- 1) Na paï hwan .....
- 2) ..... laŭ lwăñ?

Tyan tayòn amyan ka.

Tamalü-4

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Rw, rw

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

rwǎn

rwǎn

rw

rwan

rwan

rw

rwǎn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Rw, rw, rwǎn

4) ဇယားကွက်ကြီး

rw	an	lw	a	✓
ûn	hw	ai	sy	-
d	ôn	ht	au	'

rwǎn lwǎn hta
 rwǎ hwai htau
 lwan dǎn htǎn
 lwaǐ da htan.....

5) အကူစာလုံး

hǒ

Khǐ rwǎn laǒ hǒ.

hǒ.

laǒ hǒ.

laǒ hǒ.

hǒ.

Khǐ rwǎn laǒ hǒ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

hǒ, rwǎn

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာအစားအစာ

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

အစားအစာကြစို့

- တိရစ္ဆာန်များစားတတ်သော အစာ (၅) မျိုးခန့်ကို ပြင်ဆင်ထားပါ။ (ဥပမာ - မြက်၊ ပြောင်းဖူး၊ ငှက်ပျောသီး၊ မုန်လာဥ၊ ငါး စသဖြင့်)
- ကျောင်းသားများအားမည်သည့် တိရစ္ဆာန်က မည်သည့်အစာကို စားကြောင်း မေးမြန်းပါ။ ဆွေးနွေးစေပါ။
  - ကျောင်းသား (၅)ဦးကို ခေါ်ပြီး တစ်ဦးလျှင် ရွေးချယ်ထားသော အစားအစာနှင့် ဆက်စပ်သော တိရစ္ဆာန် (၅) မျိုးကို တစ်ဦးလျှင် တစ်မျိုးစီလုပ်ခိုင်းပါ။
  - ဥပမာ ။ကျောင်းသား (၁) က နွားလုပ်ပါ။ ကျောင်းသား (၂) က ကြက်လုပ်ပါ။ ကျောင်းသား (၃) က မျောက် လုပ်ပါ။ ကျောင်းသား (၄)က ယုန်လုပ်ပါ။ ကျောင်းသား (၅)က ကြောင်လုပ်ပါ။
- ထို့နောက် အချက်ပေးပြီး ထိုတိရစ္ဆာန်များကို မိမိတို့နှင့် ဆိုင်သော အစားအစာကို သွားစားစေပါ။ (အဆင်ပြေသည့် အစားအစာများ ပြင်ဆင်နိုင်သည်)
- ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာအစားအစာ

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Picăphao dò Dyăncón

Lă niharu, pradauyan la pra ká pra la phon dò daô mablănbli' apòn. Beĩ tama htaũ hă, anăñ bwai blon ba anănthũ nănkhu' dyăñ la pra la con la con.

Pra ũphon lanphancũ dyăncón bã daudau. Dỏ praphon klă, asyan khlỏn àò la pra. Anăñ cỏ phan phi dyăncón cwaĩ ngòn. Phi yaũ asyan khlỏn la con.

Beĩ asyan khlỏn ũpra ma tama htaũ, aphi dyăncón dò mỏn an dyăñ hă, a ulaỏ cithuhtũ dỏ dyăncón kaũ. Anăñ phi cuthuhtũ dò lai dỏ pradauyan àò dò tai, “Khĩ an dyăñ hă, khĩ ulaỏ cuthuhtũ dỏ dyăncón kaũ acă, khĩ cein phĩ raø na nè” atai.

Pradauyan ũpra thanaò dò tai, “Na philanpyũn na thá acă, khĩ dahtòn na dò khĩ thayũ phĩ preĩ na cithuhtũ ũ mã.” Pra ũpra tarĩba dau pradauyan dò cein dỏ tathanaòthasaũ kaũ bãnu pè.

Tahtulwaĩ

1. Pradauyan ũpra daô ma praphon tară?
2. Praphon matama htuă nu pradauyan phĩ anănthũ tară?
3. Pra asyan khlỏn ũpra dyăncáo kaũ nu tară àò?
4. Pradauyan ũpra abwai cuthuhtũ dỏ dyăncón kaũ mară?
5. Pra asyan khlỏn ũpra nu mwaĩ praraò mè prakarăn?
6. Pradauyan ũpra cỏ phiceinraò cuthuhtũ mară?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-4

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

rwăn	rwăn	rw
	rwan	rwan
	rw	rwăn

2) ဇယားကွက်ကြီး

rw	an	lw	a	v	rwan	lwăn	hta
ûn	hw	ai	sy	-	rwă	hwai	htau
d	ôn	ht	au	'	lwan	dăn	htăn
					lwaĩ	da	htan.....

3) အကူစာလုံး

hố

Khĩ rwăn laố hố.	hố.
laố hố.	laố hố.
hố.	Khĩ rwăn laố hố.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan tũ blan likrôn ka.

- 1) rwăn hố laố Khĩ
- 2) paĩ dốmă? hwa Na
- 3) laố Hốpă lwăn?

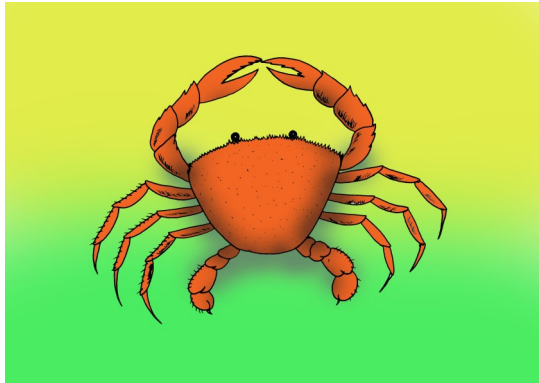
Ká ba liphlon dò daô tyan anănthũ ka.

- 1) rwăn
- 2) Kan
- 3) su

Tamalǎ-5

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Sw, sw

2) စာလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

swai

swai

sw

sw

swai

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Sw, sw, swai

4) ဇယားကွက်ကြီး

sw	ai	rw	an	ˇ
a	lw	on	hw	-
k	au	kh	u	'

swaǐ rwan khaǔ
 swan hwǎn khau
 swǎn kaǔ khu
 rwaǐ kǎ khai

5) အကူစာလုံး

pǔba

Na manaǔ swai pǔba?

pǔba?

pǔba?

Na manaǔ swai pǔba?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

pǔba

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အလံအကြောင်း

Prakhaukiao dau do niphu cu

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

<p>Mu Bi me mwai prakhaukiao dau do niphu cu khloindo ngo.</p>	
<p>Alai kyo khein ango lahan nu, Khaukiao me dau do niphu me cu cu, ha..ha, tai do manu thayan ana.</p>	
<p>Ango manu ana aca, athahtan dau do khabu li htan. Akhabu li htan dau me ango manu dau ana.</p>	
<p>Acein tai amao do apha, Mwai do ngo tai khi khaukiao dau do niphu cu aca, khi co thayu htan kyo pe.</p>	
<p>Apha tai ana, Prakhaukiao dau nu, khaunao-i rao do htu dau khloin do ngo do praniphu cu nu, ma ta da do lai langa khloin do ngo ne.</p>	
<p>Anaukho nau-a do apha taman gao do pha pra li aca, amanau a pri.</p>	
<p>Mu Bi me mwai prada ne, amao apha, asara saramao do ango tai do thanao bloncu sao.</p>	

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အလံအကြောင်း

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Prakaŭphwĩ

Lă niharu , prabadau aò la pra. Anăn tau makŭ makă dŏ ngòn dŏn dŏ aká tau a ngònpică thangaĩ. Adaô yaŏ tabaŭ mwaĩ nŭhwăncein, nidwan, daŏ, kleĩn, pŏn dŏ ka laĩ dŏ baŭ, hŭ nu.

Prabadau ũ pra ká angònpică mwaĩ anăn syan khlŏn la pra dŏ atai, “Na năn syan khlŏndŏ ngòn acă, laŏ tabaŭ kaŭ, na rau bă aphwĩ khlŏn la swĩ ka.”

A ngònpică ũ pra phi hŭ aò la khwaĩ san la bŏn.Prabadau ũ pra htulwaĩ anăn “Na rau tabaŭ bă ahtaŭ khlŏn mară?”Angònpică ũ pra taicein, “Hŭ numè ba phŏn an pŭdaŏ, a aò dŏ phwĩ dŏ phwĩ.Beĩ cein blan hă, khĩ cŏ ba yaŏcein ta laswĩ pè.”

Pradauyan ũ pra nithŭ byan angònpică ũ pra nu,anăn syan khlŏn nathăn, atanithŭ, akaŭkran mè aphwĩ dau dŏ ngòn khaucă, atai, “Takaŭphwĩ mè a daudŏ khòn ă.”

Tahtulwaĩ

- 1.Prabadau tabaŭ mè tară?
- 2.A ngònpică mwaĩ anăn syan khlŏn pra, rau tabaŭ tară?
- 3.Pra anăn syan khlŏn ũpra mè prakapŭ ya?
- 4.Takhòn-ă dŏ takaŭphwĩ nu, araðkhlŏn mè tară?
- 5.Makaĩdŏ khăhtŭ prakaŭphwĩ nu, picăphao mŏ khein, ba ma tară?
- 6.Nathŭ thayŭ htŭ pra tară?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalũ-5

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

swai

swai

sw

sw

swai

2) ဇယားကွက်ကြီး

sw	ai	rw	an	ˇ
a	lw	on	hw	-
k	au	kh	u	'

swaĩ rwan khaũ

swan hwǎn khau

swǎn kaũ khu

rwaĩ kǎ khai

5) အကူစာလုံး

pũba

Na manaũ swai pũba?

pũba?

pũba?

Na manaũ swai pũba?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

Rau liphlon dò tyan bwaĩ likrõn ka.

pũba

hõ

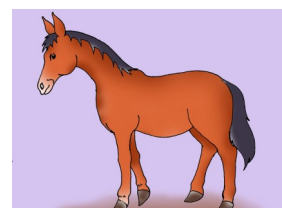
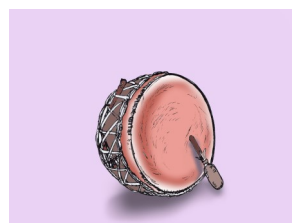
hõpǎ

1) ..... masǎ na?

2) Hwa laõ.....?

3) Na htau aò.....?

Tyan tũblan tayòn amyan ka.

w   ǎn   l

ai   w   s

õn   ht

ei   th

.....

.....

.....

.....

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Tamalǎ-6

Thw, thw

thwan

2) စာလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

thwan

thw

thw

thwan

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Thw, thw, thwan, swai

4) ဇယားကွက်ကြီး

thw	ai	sw	î	ˇ
an	rw	òn	lw	-
ng	û	c	au	'

thwî swî ngă

thwai swan ngǐ

thwan rwăn ngan

swǐ lwǐ ngai.....

5) အကူစာလုံး **pǔdaǎ**

Thwan à pǔdaǎ?

pǔdaǎ?

à pǔdaǎ?

à pǔdaǎ?

pǔdaǎ?

Thwan à pǔdaǎ?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

pǔdaǎ?

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အလံအကြောင်း

၈) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

အရောင်လေးတွေ ရှာကြစို့

- ကျောင်းသားများအား အရောင်များဖြင့် မိတ်ဆက်ပေးပါ။ အသုံးများပြီး ထင်ရှားသည့် အရောင်များကို စတင် မိတ်ဆက်ပါ။ (ဥပမာ။ အနီ၊ အမဲ၊ အဖြူ၊ အပြာ၊ အဝါ၊ အစိမ်း စသဖြင့်)
- ထို့နောက် ကျောင်းသားတစ်ဦးမှ အရောင်တစ်ခုကို အခြားကျောင်းသား များအား အော်ပြောစေပါ။ (ဥပမာ။ အနီရောင်)
- ထိုအချိန်တွင် ကျန်ကျောင်းသားများက အနီရောင်ရှိသည့် အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကို ပြေးကိုင်ရမည်။
- ထိုအော်သော ကျောင်းသားက အနီရောင်မကိုင်မိသေးသည့် ကျောင်းသားများကို လိုက်ဖမ်းရမည်။

- အဖမ်းခံရသော ကျောင်းသားက ထိုကျောင်းသားနည်းတူ အခြားကျောင်းသားများအား အရောင်ခေါ်ပြီး ရှာခိုင်းရမည်။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အလံအကြောင်း

၇) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Htwî dò Khǔ

Lă niharu, htwî dò khǔ thăpalònraò àò nǔ daǔ. Htwî numè akhaunon àò, khǔ nu akanon cǔ àò. Naòhă anănthǔ tau bloncǔ dò tha-aǔ sǔ khaucă, anănthǔ kwan aǔ sǔ dò ulaǔ sǔ-on la on. Sǔ-on kaphrǐ nu swîmǔn àòbû acă, khǔ lan aǔ sǔ da. Htwî ta nu, akhaunon àò acă, alan aǔ sǔ cǔ da. Marătaimè akhaunon kabôn khlaǔ swîmǔn nu.

Htwî tai, “Kǔ palòn khǔ, na dyûn ba khǐ sǔ ka”. Khǔ tai, “Khǐ cǔ dyûn ba kǔ. Na blukaǐ na khaunon dò na lan aǔ taǔ ka”. Htwî blukaǐ akhaunon dò abwai lanphyûn đǔ hankhau htaǔ, alan aǔ sǔ. Beĩnu, khǔ phikaǐ akhaunon. Khǔ tai htwî, “Na lwai khǐ ba lá mè, na ein khǐ kănbeyn ka”, dò akhlaiswaǐ. Taǔ kanaǐ, htwî lwai khǔ ba lá mè, a ein rǐkaǔ khǔ kănbeyn nu.

Tahtulwaǐ

1. Ahtǔ thăpalònraò mè tară dò tară?
2. Lă rǐhă, akhaunon àò mè tară?
3. Htwî lan aǔ sǔ cǔ da mară?
4. Khǔ khlaiswaǐ mară?
5. Kanaǐ hă, htwî khaunon cǔ àò mară?
6. Htwî lwai khǔ ba lá nu, a ein rǐkaǔ khǔ kănbeyn mară?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း **Maceinblan Tamalŭ-6**

thwan

thwan

thw

thw

thwan

2) ဇယားကွက်ကြီး

thw	ai	sw	î	˘	thwî	swî	ngă
an	rw	òn	lw	-	thwai	swan	ngǐ
ng	û	c	au	'	thwan	rwăn	ngan
					swǐ	lwǐ	ngai.....

3) အကူစာလုံး

pŭdaŭ

Thwan à pŭdaŭ?

pŭdaŭ?

à pŭdaŭ?

à pŭdaŭ?

pŭdaŭ?

Thwan à pŭdaŭ?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Phi liphlon ũ dò tyan likrŏn ka.

1) pŭdaŭ?

2) hŏ.

Phi liphlon ũ dò tyan liphlon ka.

thw

thwan lŭ

sw

.....

rw

.....

r

.....

Tamalü-7

Htw, htw

htwî

htwî

htw

htw

htwî

3) သတိပုံရေးခြင်း

Htw, htw, htwî, thwan

htw	î	thw	an	ˇ
ûn	sw	ai	r	-
s	û	gn	aò	'

htwî swaï sű

htwăn rî sĭ

htwûn raï saò

htwaï raõ gnaõ.....

mară?

Htwî u mară?

mară?

u mară?

u mară?

mară?

Htwî u mară?

6) သတိပုံရေးခြင်း

mară?

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အပင်အကြောင်း

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင် Bi an tho nthā pe.

<p>Khau Na do ango lan bi an tho nthā do po kau.</p>	
<p>Ala! Kha lei, kankhatha u kau.</p>	
<p>Ala! Khi lei, mala nthā ca u kau.</p>	
<p>Ala! su lei, maklaintha u kau.</p>	
<p>Do-u lo, khwi tha mya n. Asyu n ne, pa an bloncu pe.</p>	

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အပင်အကြောင်း

9) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Sŭtawa (pinlè) syŭnkha mară?

Lă niharu, cahwă phaomu la pra, anăn aòdò cwăn mwaï athá keinbla la pra. Ladaŏ nu, ngòn lai phî cahwă phaomu syŭnbaò pròn la mă.

Acwăn rwaï makaïdò ka phihu syŭnbaòpròn ũ mă. Anăn phihu dò daò sŭkhlaŭ htaŭ, swaïtau dŏ sŭtawa kaŭ. Anăn tai syŭnbaòpròn, “Citha ngaudau khaucă, phî dau khĩ citha ka. Da hŏ , khĩ ba cŏ tai mè, phî leïn ka.”

Syŭnbaòpròn phî dau anăn citha khaucă,sŭkhlaŭ lanklaŏ dò anăn thŭ lò. Syŭnbaò phî leïn mŏ citha taŭ kanaï khaucă, sŭtawa syŭnkha lò.

Tahtulwaï

- 1.Ngòn laiphî cahwă phaomu tară?
- 2.Cahwă phaomu acwăn ũpra arwaï thamă?
- 3.Acwăn ũpra swaïtau dŏ mă?
- 4.Acwăn ũpra kwĩ syŭnbaòpròn tară?
- 5.Citha nu phinŭ dŏ mă?
- 6.Citha alŭ ma tha mă?
- 7.Sŭtawa mè a aò dŏ mă?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-7

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

htwî
----

htwî

htw

htw

htwî

2) ဇယားကွက်ကြီး

htw	î	thw	an	v
ûn	sw	ai	r	-
s	û	gn	aò	'

htwǐ swaǐ sŭ

htwǎn rí sǐ

htwûn raǐ saò

htwaǐ raõ gnaõ.....

3) အကူစာလုံး

marǎ?

Htwî u marǎ?

marǎ?

u marǎ?

u marǎ?

marǎ?

Htwî u marǎ?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ká ba liphlon dò daô tyan anǎnthŭ ka.

htw,

cw

ph

th

Tyan bwaǐ liphlon aòkaǐ lahan ka.

1) Htwî u ..... ?

2) Thwan aò ..... ?

3) Na manǐ swai ..... ?

Tamalü-8

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Kw, kw

kwai

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

kw

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

kwai

kwai

Kw, kw, kwai, htwî

4) ဇယားကွက်ကြီး

kw	ai	htw	î	˘
an	thw	aû	t	-
ht	ô	d	aò	'

kwaĩ htwî̃ htaĩ
 kwî̃ thwañ htăñ
 kwañ tǒ̃ daò̃
 kwăñ dǒ̃

5) အကူစာလုံး

lămä khein

Ngòn u kwai lămä khein?
 u kwai lămä khein?
 lămä khein?

lămä khein?
 u kwai lămä khein?
 Ngòn u kwai lămä khein?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

lămäkhă?

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အပင်အကြောင်း

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

အပင်စိုက်ကြစို့

- ကျောင်းဝင်းအတွင်းလှည့်လည်ပြီး အပင်များအကြောင်းကိုပြောစေပါ။

- မည်သည့်အပင်က အကိုင်းဖြင့်စိုက်ကြောင်း၊ မည်သည့်အပင်က အစေ့ဖြင့်စိုက်ကြောင်း၊ မည်သည့်အပင်က အပင်ဖြင့် စိုက်ကြောင်း မေးမြန်းပါ။ သို့မဟုတ် ရှင်းပြပါ။

(သို့မဟုတ်)

- ကျောင်းသားများအား အပင်တစ်ပင်စီယူလာခိုင်းပါ။

- မည်သည့်အပင်က အကိုင်းဖြင့်စိုက်ကြောင်း၊ မည်သည့်အပင်က အစေ့ဖြင့်စိုက်ကြောင်း၊ မည်သည့်အပင်က အပင်ဖြင့် စိုက်ကြောင်း မေးမြန်းပါ။ သို့မဟုတ် ရှင်းပြပါ။

- အပင်များကို စိုက်ပျိုးစေပါ။

ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - အပင်အကြောင်း

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Khlwǎ

Lă niharu ,Sòndau dǒn kaǎ nu, pǐ dò ghû Mu Yǎn àò thanǎ. Dǒ Sòndau dǒn phrǐ nu, nǒndau àò acǎ, lanǎn apaǒ thôn, hwa àò la pra nu. Anǎn cǒ mwaǐ pralau acǎ, a àò blon pralau cǒ da. Ladaǒ hǎ, Mu Yǎn lai kwan cau dò usú anǎn dò ahtulwaǐ, “Kǒ khaǎ, na àò marǎ leǐ?” Anǎn taicein “Khǐ mè mwaǐ lanǎn apaǒ thôn,hwa nè”. Anǎnthǔ thanǎ lan-usúcǔ pǔdaǒ pǔdaǒ acǎ, anǎnthǔ lanbathácǔ bǎnu pè.

Aòngǐ dò apǐ thei hǎ, a cǒ thayǎ acǎ, ahtaôpǎkaǐ anǎnthǔ. Mu Yǎn tai a ngònkhlai, “Khǐ dò na lan-usú cǒ da pè ya”. Anǎn taicein, “Mwaǐ nè, khǐ cǒ mwaǐ pralau acǎ, khǐ dò na ba lanswaǐpǎcǔ mè raʃ khlǒn ya. Rǐdò pa lanswaǐpǎ nu, khǐ phǐswaǐ na khǐ cudeǐn la pá .” Cwaǐ atai dò aklaǒkaǐ bǎnu pè. “Na phi khǐ cǔdeǐn dò na laúlan dǒ na pòn kaphrǐ ka.Aka htúhtan tamǒntabǒn dò ka thǎhtan mǒ nè”atai htaǎ, dò anǎnthǔ thanǎ swaǐpǎcǔ bǎnu pè.Mu Yǎn ma cwaǐ a ngònkhlai tai nu acǎ, ahtúhtan preǐ khlwǎmǒn nu. Khlwǎmǒn numè mwaǐ lanǎn apaǒ thôn,hwa la pra acǎ, amwaǐ Mu Yǎn tabathá tamanǎn preǐ nu.

Tahtulwaǐ

- 1.Mu Yǎn nu, a àòblon hǒpǎ?
- 2.Dǒ Mu Yǎn dǒn phrǐ nu, tarǎ àò?
- 3.Mu Yǎn lai kwan cau dò a usú tarǎ?
- 4.Mu Yǎn núǎba dǒ a ngònkhlai nǎn lòn mè tarǎ?
- 5.Mu Yǎn ba swaǐpǎ dò a ngònkhlai marǎ?
- 6.Khlwǎ nu, akahti àò dǒmǎ lan?
- 7.Khlwǎthā mè an wǐ mè cǒ wǐ? ,Anibwan pralau nǎnkhǎ tarǎ?

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-8

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

kwai	kwai	kw
	kw	kwai

2) ဇယားကွက်ကြီး

kw	ai	htw	î	˘	kwaĭ	htwĭ	htai
an	thw	aû	t	-	kwĭ	thwan	htăn
ht	ô	d	aò	'	kwan	tǒ	daò
					kwăn	dǒ	dĭ.....

3) အကူစာလုံး

lămä khein

Ngòn u kwai lămä khein?

lămä khein?

u kwai lămä khein?

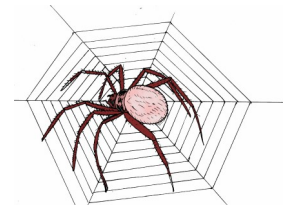
u kwai lămä khein?

lămä khein?

Ngòn u kwai lămä khein?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan tayòn amyan ka.

.....

.....

.....

Rau liphlon dò tyan bwaĭ likrǒn ka.

pŭba   mară   lămä khein

1) Ngòn u kwai .....

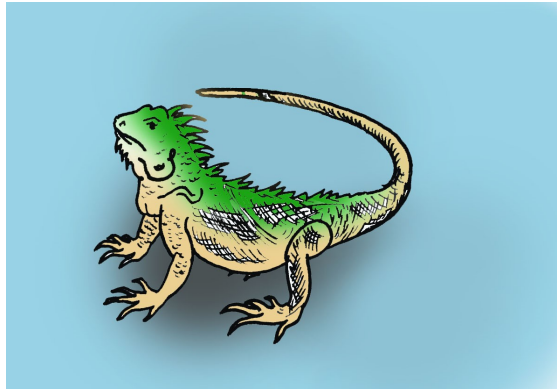
2) Na manĭ swai .....

3) Htwĭ u .....

Tamalǎ-9

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Khw, khw

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

khwî

khwî

khw

khw

khwî

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Khw, khw, khwî, kwai

4) ဇယားကွက်ကြီး

khw	î	kw	ai	ˇ
an	htw	ei	ht	-
n	aû	p	ao	'

khwî htai pao

khwai htaï pai

kwai htaû paï

kwan htao nǎ.....

5) အကူစာလုံး

pǔbǎn

Khwî phao à pǔbǎn?

pǔbǎn?

à pǔbǎn?

à pǔbǎn?

pǔbǎn?

Khwî phao à pǔbǎn?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

pǔbǎn?

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မျှစ်အကြောင်း

7) အတူတကွဖတ်ရန် ပုံပြင်

Lau Taphao tatha

Pa ka lau bloncu taphao tatha pu pra.

Lwa nphlon me, lau pu phlon? Lau lan nu, thyu n phlon.

Bi han me, lau pu phlon? Lau thyu n, lwi phlon ka.

Tha-au phlon me, lau thama? Hai a phlon do lau.

Mwai do lau taphao tatha, an-ui ao ro nba.

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မျှစ်အကြောင်း

8) နားထောင်ရန် ပုံပြင်

Arǎ hǎ, acǎ nè

Lǎ niharu, thǎphǎ thǎphao àò thanǔ. Aphaokhaǔ dauhtan dò da phi phao phi mǎ. Adaô phi aphaokhaǔ dò “Mu Kayǎn” mwaǐ aprǎ dau la pra.Blǎnmè aphaokhaǔ cǒ bathá.

Atai aphaokhaǔ, “Lǎ rǐhǎ, acǎ, akrǎ nè.” Ladaǒ nu, atai aphaokhaǔ, “Beǐ mǒnha khein, khǐ kamein ka ancǔ pa dyǎn khaucǎ, phǒn yaǒ dyǎn ka.” Aphaokhaǔ phǒn dyǎn. Dò thwǐ nu, aphǒn hwakhaǒ.

Mǒnha khein , beǐ anǎn dò kamein an dyǎn hǎ, “Na phǒn thwǐ hwakhaǒ yaǔ marǎ?” ahtulwaǐ aphaokhaǔ.

Aphaokhaǔ taicein anǎn, “Lǎ rǐhǎ amwaǐ ban dò acǎ a uǐ nè”. Lablanhtei aba plǎn lancein taǒ akhaudǎ bǎnu pè.

Tahtulwaǐ

- 1.Aphǎ nu, adaô phi aphaokhaǔ mǎ amyan mè hǒpǎ?
- 2.Pramu ŷpra amǒn neǐn cǎ mè,amǒnnein prǎ?
- 3.Aphaokhaǔ cǒ bathá acǎ, aphǎ ŷpra tai aphaokhaǔ tarǎ?
- 4.Beǐ aphǎ kamein taǔlai hǎ,aphaokhaǔ phǒn thwǐ tarǎ?
5. Hwakhaǒ nu, an da ya?
- 6.Aphaokhaǔ phǒn thwǐ hwakhaǒ marǎ?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-9

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

khwî

khw

khwî

khwî

2) ဇယားကွက်ကြီး

khw	î	kw	ai	ˇ
an	htw	ei	ht	-
n	aû	p	ao	'

khwî^ˇ htai pao
 khwai htaï pai
 kwai htaû paï
 kwan htao nă.....

3) အကူစာလုံး

pŭbŏn

Khwîphao à pŭbŏn?

pŭbŏn?

à pŭbŏn?

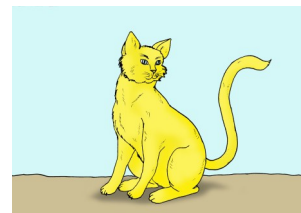
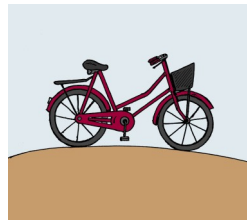
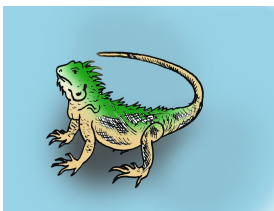
à pŭbŏn?

pŭbŏn?

Khwîphao à pŭbŏn?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan tŭ blan tayòn amyan ka.

w î kh

ăn w r

ein s

n g aŏ

.....

.....

.....

.....

Tyan tŭ blan likrŏn ka.

1) Khwî pŭbŏn à phao

..... ?

2) u ngòn lăməkhein kwai

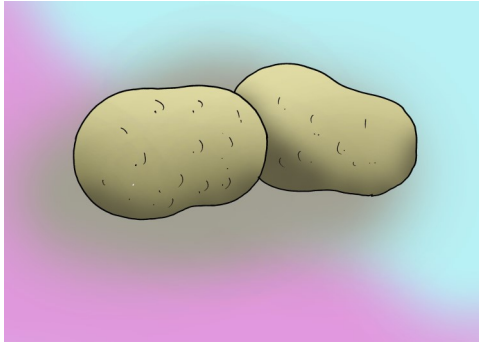
..... ?

Tamalǎ-10

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Nw, nw

2) စာလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

nwaī

nwaī

nw

nw

nwaī

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Nw, nw, nwaī, khwî

4) ဇယားကွက်ကြီး

nw	ai	khw	î	˘
a	kw	an	htw	-
ph	ao	b	ein	'

nwai   phao   bao
 khwǐ   phî   bai
 htwǐ   pha   beǐn
 phai   phǎ   bǎn.....

5) အကူစာလုံး

dǒ.....kaǔ.

Maǒ laǔ nwaī dǒ pòn kaǔ.

dǒ..... kaǔ.

dǒ pòn kaǔ.

dǒ pòn kaǔ.

dǒ.....kaǔ.

Maǒ laǔ nwaī dǒ pòn kaǔ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

dǒ.....kaǔ

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မျှစ်အကြောင်း

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

အကြီး၊ အသေး စီကြစို့

- ကျောင်းသားများကို အဖွဲ့ (၄) ဖွဲ့၊ သို့မဟုတ် (၅)ဖွဲ့ ခွဲပါ။
- ကျောင်းသားများကို အရပ်အနိမ့်အမြင့်အလိုက် အရှေ့မှ အနောက်သို့ စီပါ။
(အရပ်အရှည်ဆုံးလူကို အနောက် ဆုံးတွင် တန်းစီစေပါ။)
- အမြန်ဆုံးနှင့် အမှန်ဆုံးစီနိုင်သည့်အဖွဲ့ကို ၄မှတ်၊ ဒုတိယအဖွဲ့ကို ၃ မှတ် စသဖြင့်ပေးပါ။
- ထို့နောက် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ချင်းစီ၏ ထိပ်ဆုံးလူကို စာအုပ်တစ်အုပ်စီပေးပါ။
- ထိုစာအုပ်ကို ခေါင်းပေါ်မှ တဆင့် အနောက်မှာရှိတဲ့လူတွေကို တဆင့်စီပေးစေပါ။
အနောက်ဆုံးသို့ အမြန်ဆုံး ရောက်သည့်အဖွဲ့အား အထက်ပါနည်းအတိုင်းအမှတ်ပေးပါ။

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

၅) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Tathakhaingòn mè nanwă cipră(သူများကိုမနာလိုပါက အလာကားပဲ)

Lă niharu, pra thăpalònraø àò thanű. La pra mè abaò-an pôn dò la pra mè asu-an tayă .Pra ű thanű ma tapheitama tha-ű dò abaű-an baű aố aphao amă pűnű nu.

Lanű lathű, prabaòpôn pra thakhai prasutayă pra acă, alai dố cahwă àò dò atai, “Kố phă cahwă, na cố thayű sảnbaű ya? Na ba thayű sảnbaű mè, na daò subaű prasutayă ngă pra ka. Na ka naűba mố sảnbaű nè.”

Lablanhteì cahwă ká prasutayă pra, “Khỉ thayű naű sảnbaű la daű. Na subaű ba khỉ sản ngă daű ka. Na ba cố subaű mè, khỉ ka bwailan na dố cikhrản kaű nè”cahwă tai tha-ű.

Beỉnu, prabaòpôn thakhai anản yaű atheì acă, “Kố phă cahwă, khỉ subaű ba na sản da ya.Blảnmè, abadò pòndau la mả. Na daò baò prabaòpôn ngă pra, makaídò ka bwai sủ dò sản dố akaű nu,” prasutayă taicein phă cahwă.

Makanu, cahwă ká prabaòpôn, “Makaídò khỉ sản khả baű nu, na ba baò pòndau la mả nè. Dố pòndau kaű, bwai sủ dò cản baű sản ka,”cahwă tai.

Beỉnu, prabaòpôn ỉpra baòhtanpôn dau la mả. Abaò htaű hả, abwailan sủ dò dỏnbaò sủ,dò aká lan sản dố akaű. Pôn cố nòn acă , aphákaỉ laố cipră.

Naòhả, cahwă daò baò dyűn thả pòndau la mả, makaídò khả cố phákaỉ nu. Abaò dau pôn manaỉ thả lả arỉ nu .Blảnmè, bá thyűnnű thyűnthủ sủ bao cố da acă, cahwă daò baò bủ thả pôn. Abaò bủ thả pôn blảnmè aphákaỉ yaű thả nu.

Naòdwan prabaòpôn pra cahwă khlűswaỉ anản dố sủkảnkaű acă , a ba swaỉ kwỉ an ngòn lkaű htaű lakaű preỉ nu.

Tahtulwaỉ

- 1.Prabaòpôn tai cahwă tară?
- 2.Prasutayă taìblan cahwă thamă?
- 3.Cahwă daò prabaòpôn tară?
- 4.Sản cein pôn kaű nu pôn ma thamă?
- 5.Sản nu mè subaű da ya?
- 6.Prabaòpôn ỉpra tathakhai ngòn acă anibwan àò tară?
- 7.Tathakhai ngòn mè araò mè cố raò?
- 8.Tabathá ngòn mè araò ya?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-10

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

nwaī	nwaī	nw
	nwai	nwai
	nw	nwaī

2) ဇယားကွက်ကြီး

nw	ai	khw	î	v	nwai	phao	bao
a	kw	an	htw	-	khwǐ	phî	bai
ph	ao	b	ein	'	htwǐ	pha	bein
					phai	phă	băn.....

3) အကူစာလုံး

dǒ.....kaŭ.

Maǒ laŭ nwaī dǒ pòn kaŭ.

dǒ..... kaŭ.

dǒ pòn kaŭ.

dǒ pòn kaŭ.

dǒ.....kaŭ.

Maǒ laŭ nwaī dǒ pòn kaŭ.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ká ba liphlon dò daô tyan anănthŭ ka.

nwaī   khwî   kwai   htǒn   phaǒ

Phi liphlon ũ dò tyanlan likrǒn ka.

1) dǒ ..... kaŭ

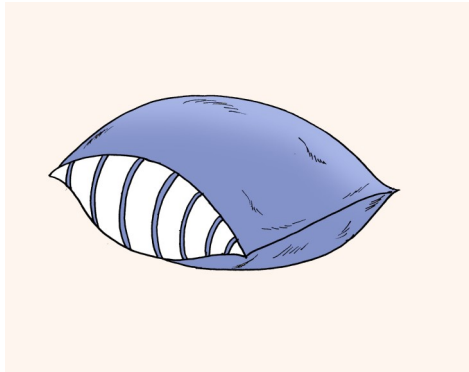
2) mară

3) blănmè

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Tamalŭ-11

Mw, mw

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

mwan

mwan

mw

mw

mwan

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Mw, mw, mwan, sŭ, nŭ

4) ဇယားကွက်ကြီး

mw	an	nw	ai	ˇ
ŭn	khw	a	kw	-
m	aŭ	n	î	'

mwăn   mai   na
 nwai   mî   năn
 khwŭn   mǐ   anăn
 măn   nai   kwai

5) အကူစာလုံး

ba.....mè,

Mwan ba àò mè, raó' .

Mwan ba àò mè,

ba ..... mè,

ba ..... mè,

Mwan ba àò mè,

Mwan ba àò mè, raó' .

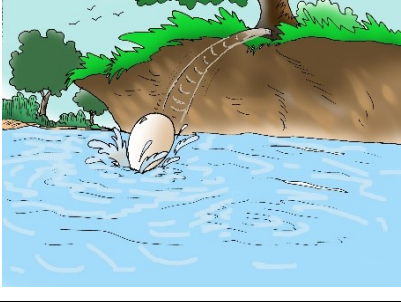
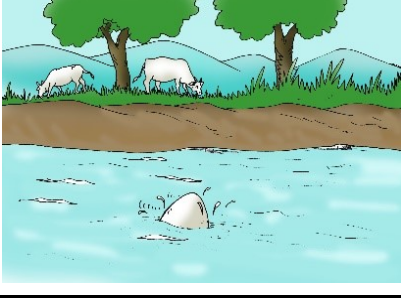
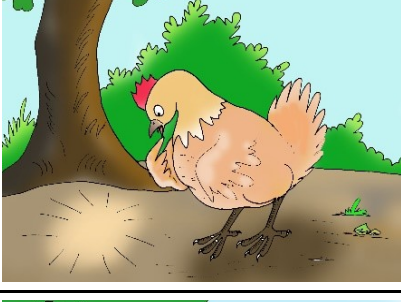

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

ba.....mè

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကြက်အကြောင်း

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Su□□mao□□ do□□ acu□

<p>Su□□mao□□ cu□ do□□ su□□lao□□ kaphri□□.</p>	
<p>Su□□mao□□ cu□ lantai□ do□□ su□□lao□□ kau□.</p>	
<p>Su□□mao□□ cu□ Lanyon do□□ su□□lao□□ kau□.</p>	
<p>Su□□mao□□ co□□ ulao□□ pe□□ acu□.</p>	
<p>Su□□mao□□ mai□su□□ lan thyu□□n nu□.</p>	

8) နားထောင်ရန် ပုံပြင်

Yaò

Lă niharu, thămă thăwa àò thanŭ. Anănthŭ lai tŏ saŭ dò dŏ khlai lòn nu, usŭ yaò la ba. Amă u yaò dò ulaŏ taŏ anăn acă, athakhyaò. Atai, “Kŏ tară lei? Pramubalein àò la pra”. Awa phi saô yaò dò a-usŭ taŏ anăn khaucă, “Pramu cŏ mwaï kŏ. Prakhaŭbalaò yaŭ nè. U byanbyan laki ka,” atai amă. Thămă thăwa thanŭ u yaò ũ ba dò lanhteincŭ .Blănmè ahtaŭ cŏ da acă, anănthŭ rwaï dò lantaicŭ, “Pa ba lanhteincŭ mè, ahtaŭ cŏ da . Makanu, pa lai dŏ pakăn àò dò htulwaï byan anăn, htaŭ anănthŭ lai dŏ pakăn àò.

Anănthŭ tai pakăn, “Kŏ pakăn , ta ũ raŭ cikli dau nè. Dŏ akaŭ ũ, a-aò mè prakhaŭbalaò bacŏma pramubalein ya?. Na u dò ciran ba pa ka”. Pakăn u yaò dò atai, “Prakhaŭbalaò cŏ mwaï. Pramubalein cŏ mwaï .A-aò mè phŭphăpră yaŭ nè, Nathŭ ba cŏ yŭ mè, u byan pŭpra ngă.” Anănthŭ thathyŭn u laŏ yaò dò ulaŏ laŏ anănthŭ năn acă, “Na năn lò, na năn lò,” lantaicŭ, lanyŭcŭ. “Mwaï taŏ pa năn yaŭ”, anănthŭ thei khaucă, thangă laŏ bănu pè.

Tahtulwaï

1. Thămă thăwa lai tŏ saŭ nu, usŭ tară?
2. Thămă thăwa lanhteincŭ mară?
3. Anănthŭ thanŭ lai tŏ hŏpă àò?
4. Anănthŭ thathyŭn usŭ ba tară?
5. Ladaŏ nu, nathŭ u yaò pŭblan?
6. Na thangă nu athangă, na ba ngaŭ nu angaŭ cŭ na mè tară?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-11

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

mwan
------

mwan

mw

mw

mwan

2) ဇယားကွက်ကြီး

mw	an	nw	ai	˘
ûn	khw	a	kw	-
m	aû	n	î	'

mwăn mai na

nwai mî năn

khwûn mǐ anăn

măn nai kwai

3) အကူစာလုံး

ba.....mè,

Mwan ba àò mè, raố .

ba ..... mè,

Mwan ba àò mè,

Mwan ba àò mè,

ba ..... mè,

Mwan ba àò mè, raố .

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan bwaï liphlon àòkaï lahan ka.

1) Mwan ..... àò ..... , raố .

2) Maố laủ nwaī ..... pòn ..... .

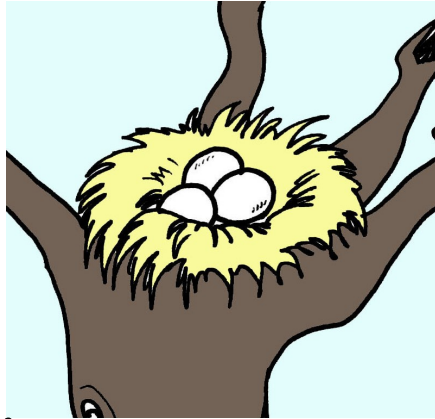
3) Khwîphao àò ..... ?

Tamalǎ-12

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Pw, pw

2) စာလုံးဖြုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

pwî

pwî

pw

pw

pwî

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Pw, pw, pwî, sǎn, dǎn

4) ယေးကွက်ကြီး

pw	î	mw	an	ˇ
ûn	nw	ai	khw	-
p	ao	l	b	'

pwǎn khwǎn lan
 pwî khwai lai
 khwî bao laǒlǎn
 khwaǐ bǎn î

5) အကူစာလုံး

dǒ..... klǎ

Htau ma pwî dǒ lā klǎ.

dǒ ... klǎ.

dǒ lā klǎ.

dǒ lā klǎ.

dǒ ... klǎ.

Htau ma pwî dǒ lā klǎ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

dǒ ..... klǎ

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကြက်အကြောင်း
အတွေ့အကြုံပုံပြင်

ကြက်ဖခွပ်ကြစို့

- ကြက်ဖခွပ်ပြိုင်ပွဲပြုလုပ်စေပါ။

ထိုအကြောင်းအရာကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကြက်အကြောင်း

၅) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Tasai sūswī

Lă niharu, cahwă aò la pra. Lablan hă, cahwă ũpra phaomu sǎ dau dò adaô khwai prakhwai blănmè cǎ hai. Naòdwan balaòphao la pra khwai acă, ahaicein. Cahwă phî anăn htǔ, rwăn blănmè a cǎ phi. Aphi bă sǔcû la mă hò.

Ladaǎ sǔcû pháhtan sǔphǎ la ba. Beí sǔphǎ balaò khein hă, agwă han lakaũhteí dò a-aũ nu. Cǎ ngǐdau, kyònmauhǔ laǎhtan la mă đǎ sǔ gwă ũpha nu. Usû kyaònmauhǔ dò Kayăn balaò la pra tai, “Khǐ ta,” dò cǎndu manăn dò myûn. Cǎ ngǐdau, Thaplaòphao la pra lai usû thǎ htaũ amanăn dò htaí thôn. Beí Katanphao la pra lai usû hă, ataocòn lǎn la blon. Beí kăncingaǎ khein mí kaí hă, Kayănphao dò Thaplaòphao tamanăn cǎ aò pè acă, anănthǔ cǎ nuăba kyònmauhǔ pè.

Ladaǎ Kayănphao lai ukraũ hu kyònmauhǔ hă, usûba lihtǔ aò đǎ kyònmauhǔ phrǐ acă, aphi lihtǔ nu. Blănmè apha lí cǎ cǎn acă, adaô pha Katanphao dò Katanphao cǎ phî ceinblan anăn. Anaò, beí alai ukraũ hu hă, usû thǎ lirwăn la ba. Pha lí cǎ cǎn acă, adaô pha Thaplaòphao dò Thaplaòphao cǎ phî ceinblan anăn lirwăn. Naòdwan blan, lai ukraũ hu dò usû liphei laba. ũ blan, anăn bwaihu liphei nu.

Ladaǎ hă, kănswai caò liphei acă, alaũseín liphei hă, htwí lai an liphei. Beí lwaí htwí hă, “Khǐ ankaí hǎ, dò khǐ í nu, sǔ kaǎ an hǎ” htwí tai. Makanu “Liphei aò đǎ sǔ phǔ kaũ saô ya,” atai. Pra rwaí dò mathǔ sǔ dò kwan đǎ sǔ í klă, blănmè kwan cǎ laǎ acă, “Aò đǎ sǔ swí kaũ ya,” anithũ dò yǔn bănu pè.

Tahtulwaí

1. Hǎpǎ khwaihai cahwă phaomu pra?
2. Cahwă phî anăn tară?
3. Sǔphǎ gwă han nu, a usûba tară?
4. Kayăn usû lihtǔ nu, hǎpǎ phi swaíkaí?
5. Kayăn usû lirwăn nu, hǎpǎ phiswaíkaí?
6. Tară ankaí liphei?
7. Kayăn sai sūswī mară?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalǔ-12

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

pwî
----

pwî

pw

2) ဇယားကွက်ကြီး

pw

pwî

pw	î	mw	an	ˇ
ûn	nw	ai	khw	-
p	ao	l	b	´

	khwǎn	lan
pwûn	khwai	lai
pwî	bao	laǒlǎn
khwî	bǎn	lî

3) အကူစာလုံး

dǒ..... klǎ

Htau ma pwî dǒ lā klǎ.

dǒ ... klǎ.

dǒ lā klǎ.

dǒ lā klǎ.

dǒ ... klǎ.

Htau ma pwî dǒ lā klǎ.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Rau liphlon dò tyan bwaǐ likrǒn ka.

pǔbǒn   dǒ..... klǎ   dǒ ..... kaǔ   ba..... mè

- 1) Maǒ laǔ nwaī ..... pòn .....
- 2) Mwan ..... ào ..... , raó.
- 3) Htau ma pwî ..... lā .....
- 4) Khwî phao à ..... ?

Tamalǎ-13

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Phw, phw

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

phwî

phwî

phw

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

phw

phwî

Phw, phw, phwî, mǎn, mí

4) ဇယားကွက်ကြီး

phw	î	pw	ai	ˇ
an	mw	ei	nw	-
r	au	th	ky	'

phwǎi   mwǎn   thei
 phwǎn   rî   thau
 pwî   raǐ   kyan
 pwai   raũ   nwai

5) အကူစာလုံး

cǎ

Khǐ phwî anǎn cǎ pǐ.

cǎ

cǎ pǐ.

cǎ pǐ.

cǎ

Khǐ phwî anǎn cǎ pǐ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

cǎ,

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ဖားစည်အကြောင်း

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်   Khi ka klan ya.

<p>Khau Da tai, U dao, ka n kau aca, khi ka htyu n klan bo ya.</p>	
<p>I si, klan tao la pra co pyo lei! Dalo n do hanphon lablan.</p>	
<p>I si, klan tao la pra co pyo lei! Kha klan do bo lablan.</p>	
<p>I si, klan tao la pra co pyo lei! Pai n klan do khanpha lablan.</p>	
<p>Sana n ao hailu do tho n mo n la lablan.</p>	
<p>Ao hailu htau ho. Khi ka cein oan su lablan.</p>	

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ဖားစည်အကြောင်း

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Tamangaõ syún

Lă niharu, dõ dõn la dõn kaũ, thamă thawa aò thanũ. Awa nu lai myúnklă masaũ dò kwancau pũ daõ. Amă mè aò hyún dò phõndyăn phõnthwî, mablĩ mablăn hyúnkaũ pũdaõ.

La daõnu, awa ũpra kwancaudau la lòn dò yaõcein dõ hyún. Beĩ ceintaũ khilailòn hă, nikă apalòn lapra dò, “ Kõ palòn, nalai myúnkau myúnklă dò masaũ maprá pũdaõ, na mă ta aò hyún dò aòklan pũ daõ, tai na mă laki ka,” apalòn pra tai anăn. Ayaò cau htaũdau anăn dò anăhyũn apalòn tatai ngaõ ũmwăn acă, anăn tháhtan dau. “ Mwaĩ khĩ mă ngăpra ceintaũ hyún mè khĩ ba raõ anăn ya, ba hteinblan khĩ mè, khĩ pon cõn, thalũ thaõ-ũ lei,” arwaĩ tha-ũ dò acein.

Ceintaũ hyúnhti hă, amă khilailai syún anăn dò “ Kõ waĩkaũ, thalũdau na ya,? aõrĩ sũ ka. Khĩ phõn yaõ dyăn,thwĩ myăn laõ hõ nè, waĩkaũ oan rĩ sũ mè an rĩ dyănlei? amă tai dò phĩ aõ anăn sũ.

Anăn năhyũn amă tamangõn syún acă, abwaĩ lantaĩkaĩ cau aò dõ ableĩn lòn dò “ Cõ thalũ kõ, tõ myúnklă cau dau dò ũ aòmõ, caõdaõ khĩ yaõcein mõ,” atai amă tha-ũ nu.

Tahtulwaĩ

- 1- Awa ma tama tară? Amă ma ta tama tară?
- 2- Apalòn taikaĩ anăn tară?
- 3- Awa ũpra tháhtan khă mară?
- 4- Amă ũpra tamangaõ ma thamă?
- 5- Tamangaõ syún nu, araò mè, cõ raò?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalů-13

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

phwî
----

phwî

phw

phw

phwî

2) ဇယားကွက်ကြီး

phw	î	pw	ai	˘
an	mw	ei	nw	-
r	au	th	ky	´

phwǎ

mwǎn

thei

phwǎn

rî

thau

pwî

raǐ

kyan

pwai

raǔ

nwai

3) အက္ခရာစာလုံး

cǒ

Khǐ phwî anǎn cǒ pǐ.

cǒ pǐ.

cǒ

cǒ

cǒ pǐ.

Khǐ phwî anǎn cǒ pǐ.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Phi liphlon ŭkaǔ dò tyan likrǒn ka.

1) cǒ

2) lǎmǎ khein

3) dǒmǎ

4) hǒpǎ

5) hǒ

Tamalŭ-14

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Yw, yw

ywim^ǎn

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

ywi   m^ǎn

ywim^ǎn

yw

ywi

ywi

yw

ywim^ǎn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Yw, yw, ywim^ǎn, ban, hŭ

4) ဇယားကွက်ကြီး

yw	i	phw	î	˘
ai	m	òn	y	-
mw	ein	w	an	'

ywaǐ   yònyǎn   wǎn

ywan   yǎn   waǐ

mǐ   yaǐ   mî

mòn   wein   mwan

5) အကူစာလုံး

thamă

Na matŭ ywim^ǎn thamă?

thamă?

thamă?

Na matŭ ywim^ǎn thamă?

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

thamă?

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ဖားစည်အကြောင်း

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

ဖားစည်အက ကကြစို့

- ကလေးများအား ဖားစည်အက တစ်ပုဒ်သင်ပေးပါ။

- ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ဖားစည်အကြောင်း

၅) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Klau(ဖားစည်)

Lă niharu, pramasaû mabaī mwaī phŭphăpră àò la pra dò yaõ àò la daŭ. Dõ phŭphăpră saû baī klă nu, yaõ lai phi ankaī baûthā pŭdaõ. Phŭphăpră thei acă, “yaõ ngă kaŭ ankaī laõ khĭ baûthā , khĭ ka ma thamă da lei” atai.

Ladaõ, beĭ phŭphăpră thŭ klan dõ saû phrĭ . Yaõ usû dò, “Phŭphăpră ba thŭ mè, khĭ ka ma da thamă pè,” yaõ tai dò acein dõ akalănao. Beĭ taŭcein dõ kalăn-aò hă, yaõ thathu thaplă dò ngaŭ ba phŭphăpră. Aphi klau dò pan dò don ba phŭphăpră bănu .

Beĭ ũ khein nu, phŭphăpră kasai thakhyaò yaõ lahan dò aphicein klau dõ ahyûn bănu pè.

Tahtulwaĭ

1. Phŭphăpră ma an sa tară?
2. Tară ankaī phŭphăpră baûthā?
3. Dõ saû phrĭ nu, phŭphăpră ma tară?
4. Yaõ usû phŭphăpră thŭ klan hă, ama tară?
5. Phŭphăpră năn hti nu, yaõ pătau tară?
6. Phŭphăpră ma thamă dò anaŭba klau?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-14

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

ywimŏn	ywimŏn	yw
	ywi	ywi
	yw	ywimŏn

2) ဇယားကွက်ကြီး

yw	i	phw	î	˘	ywaĩ	yònyǎn	wǎn
ai	m	òn	y	-	ywan	yǎn	waĩ
mw	ein	w	an	'	mǐ	yaĩ	mî
					mòn	wein	mwan

3) အကူစာလုံး

thamă

Na matŭ ywimŏn thamă? thamă?
thamă? Na matŭ ywimŏn thamă?

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ká ba liphlon dò daô tyan anănthŭ ka.

yw   ywimŏn   phwî   phǎn   pan

Tyan tŭ blan likrŏn ka.

1) phwî   khĩ   pĩ   anăn cŏ

.....

2) ywimŏn   Na   thamă   matŭ

.....

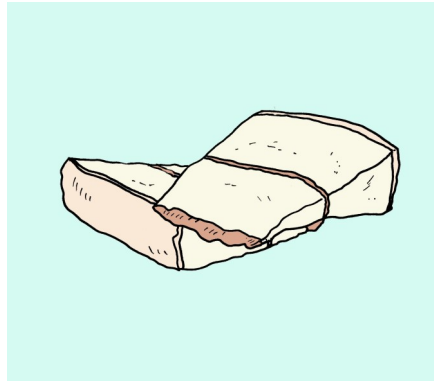
3) Htau   dŏ   klă   lā   ma   pwî

.....

Tamalü-15

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Bw, bw

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

htaòbwan

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

htaò   bwan

htaòbwan

bwan

bw

bw

bwan

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Bw, bw, htaòbwan, kan, khǎ

htaòbwan

4) ဇယားကွက်ကြီး

ht	an	bw	aò	ˇ
î	yw	ai	h	-
sy	ûn	k	au	'

htan   bwan   syǎn

htaò   bwai   kaǎ

htai   bwaǎ   kǎn

htaǎ   bwî   kaǎ.....

5) အကူစာလုံး

mǎ

An klǎ mǎ htaòbwan.

mǎ

An klǎ mǎ

An klǎ mǎ

mǎ

An klǎ mǎ htaòbwan.

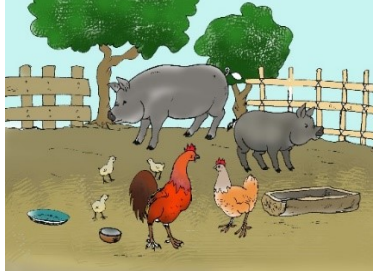
6) သတ်ပုံရေးခြင်း

mǎ

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မွေးမြူရေးအကြောင်း

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Bau□ htao□, bau□ su□□

<p>□Phaomu thayu□□ bau□ tara?□ □Phaomu thayu□□ bau□ su□□.□</p>	
<p>□Phaomu thayu□□ bau□ su□□ mara□?□ □Bau□ su□□ nu, anba thwi□ ui□.□</p>	
<p>□Phaokhau□ thayu□□ bau□ tara□?□ □Phaokhau□ thayu□□ bau□ htao□.□</p>	
<p>□Thayu□□ bau□ htao□ mara□?□ □Bau□ htao□ nu, manau□□ba rwa□n.□</p>	
<p>Anao□ ana□ kha□ anba nu, bau□ htao□ bau□ su□□ pu□pra ka.</p>	

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မွေးမြူရေးအကြောင်း

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Htaubaũ dò Htwíhan

Lă niharu, htwíhan dò htaubaũ lankameincũ. Ladaõ, htaubaũ ká laili htwíhan dõ ahyûn dò phî-an htwíhan dyăn dò hwamaõ. Htwíhan an cõ da khaucă, tháhtan dau.

Naò daõ, htwíhan ká laili saô htaubaũ dõ hyûn dò phî-an htaubaũ dyăn dò dyănpwai. Htaubaũ an cõ da khaucă, tháhtan dau.

Beĩnu hă, htaubaũ nithû, “Ò.khĩ khaplõn cũ dò htwíhan khaplõn phyûn khaucă, pa an dyăn dò ta laraũ htei cõ da.” Htwíhan nithû saô, “Ò, cwaĩ khĩ an dyăn dò hwamaõ cõ da nu, htaubaũ an dyăn dò dyănpwai cõ da saô.” Naò dwan anănthũ lannāpaucũ bănu pè.

Tahtulwaĩ

1. Thăpalòn nũraũ mè tară?
2. Htaubaũ phî an htwíhan dyăn dò tară?
3. Htwíhan phî an htaubaũ dyăn dò tară?
4. Anănthũ lantháhtancũ khă mară?
5. Anănthũ rwaĩpaucũ ya?
6. Anănthũ tanithû nirwaĩ thalyûncũ ya?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalů-15

1) စာလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

htaòbwan	htaòbwan	bw
	bwan	bwan
	bw	htaòbwan

2) ဇယားကွက်ကြီး

ht	an	bw	aò	v	htan	bwan	syŭn
î	yw	ai	h	-	htaò	bwai	kaŭ
sy	ûn	k	au	'	htai	bwaï	kăn
					htaŭ	bwî	kaŏ.....

3) အကူစာလုံး

mŏ

An klă mŏ htaòbwan.

mŏ

An klă mŏ

An klă mŏ

mŏ

An klă mŏ htaòbwan.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan bwaï liphlon aòkaï lahan ka.

mŏ   cŏ   blănmè   hŏpă

- 1) Khĩ thayŭ htein..... htaòbwan.
- 2) ..... ma ngaŭ pŭ?
- 3) Anăn ..... thayŭ an su.
- 4) Thayŭ prí nŭ ..... rwăn cŏ aò.

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မွေးမြူရေးအကြောင်း

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

ဗိုလ်၊ လင်မယား၊ လှေ၊ မိသားစု ကစားနည်း

- ဆရာမမှ “ဗိုလ်” ဟု ပြောလျှင် တစ်ဦးတည်းမတ်တတ်ရပ်ပြီး ညာလက်ကို နဖူးပေါ်တစောင်းတင်၊ အလေးပြုသည့်ပုံစံလုပ်ပါဟု ပြောပြပါ။
- ဆရာမမှ “လင်မယား” သို့မဟုတ် “အမေ၊ အဖေ” ဟု ပြောလျှင် နှစ်ယောက်တစ်တွဲ လက်ချိတ်ပါဟု ပြောပြပါ။
- ဆရာမမှ “လှေ” ဟုပြောလျှင် (၃)ယောက်တစ်တွဲတွဲပြီး နှစ်ယောက်က မျက်နှာချင်းဆိုင်ကာ လက်တစ်ဖက်စီကို ကိုင်၊ တစ်ဦးက အလယ်တွင်နေပြီး လှေလှော်သည့် ပုံလုပ်ပါဟု ပြောပြပါ။
- ဆရာမမှ “မိသားစု” ဟု ပြောပါက (၄)ယောက်တစ်တွဲတွဲပြီး ပခုံးများ ဖက်ထားကြပါဟု ပြောပြပါ။
- ထိုနည်းဖြင့် ကစားနည်းကိုစတင်ပါ။
- အတွဲမရှိဘဲ ပိုနေသည့် ကျောင်းသားများကို အပြင်သို့ထွက်စေပါ။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုပိုနေသည့် ကျောင်းသား များကို တစ်ခုခုလုပ်ခိုင်းပါ။
- ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - မွေးမြူရေးအကြောင်း

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Paŭ Aríkai

Dõ Katan sŭkăñ nu, masaŭ mabaī dõ paŭ. Lă htai taŭdõ phicein raŭ taphaõ tathā nu, ma dõ paŭ.

Tau khlaikhlõn dõ dan tara anăkhŭ, cwî kon dõ paŭlŭ. Paŭrað dõ paŭkră lahan baŭ kră yaŭ nu. Paŭ athalyŭn lahan caoba sei, taphutakră htaŭ daô cwî lŭ dõ ghŭ nu.

Paŭphă lahan daô ma tama. Khă naŭba paŭnŭsŭ dõ paŭswŭ nu, baŭ paŭmaõ. Sŭkăñ karu lahan, khă naŭba aya nu, baŭ bă paŭ hò nu.

Dõ Katan sŭkăñ nu, blaī dõ paõ paŭ dõ sa-an kalăn. Paŭ sa mè mwaī myŭn dõ phyŭn. Pòn mèrî, paŭpòn me`rî mahtan dõ bwai paŭ dõ akaŭ.

Paŭ nu taphaotayŭ adibwan pralau năkhŭ.

Tahtulwaī

- 1.Pa Katan sŭkăñ nu, ma saŭ ma baī dõ tară?
- 2.Cwî paŭlŭ nu, pa cwî dõ tară?
- 3.Dõ paŭ năñ lòn nu, pa naŭba da tară?
- 4.Paŭ sa-an mè mwaī tară?
- 5.Paŭ nu, anibwan pralau năkhŭ tară?
- 6.Paŭnŭsŭ nu, pa naŭba dõ paŭmaõ năñ lòn ya, bacõma paŭphă năñ lòn ya?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-16

1) စာလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

ngwí

ngwí

ngw

ngw

ngwí

2) ဇယားကွက်ကြီး

ngw	e	bw	an	ˇ
aò	ht	a	yw	-
ng	î	phw	ai	'

ngwa   bwan   htaò

ngwe   bwaĩ   hta

ngă   bwai   ywan

ngĩ   bwe   phwĩ.....

3) အကူစာလုံး

cwaĩmă

Na manaŭ ngwí cwaĩmă?

cwaĩmă?

cwaĩmă?

Na manaŭ ngwí cwaĩmă?

4) သတိပုံရေးခြင်း

Rau liphlon dò tyan bwaĩ liphlon aòkaĩ lahan ka.

bw   yw   ngw   phw

.....î

htaò.....an

.....imŏn

.....î

Phi liphlon ũkaŭ dò tyan likrŏn ka.

(1) mŏ

(2) cwaĩmă

(3) thamă

(4) cŏ

Tamalŭ-17

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Pr, pr

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

sŭpran

sŭpran

pr

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

pran

pran

Pr, pr, pran, khi, cŭ

pr

sŭpran

4) ဇယားကွက်ကြီး

pr	an	ngw	e	˘
ai	bw	î	yw	-
c	ûn	b	aû	'

prăn   bwai   băn
 praĩ   Bweca   Ban
 pran   baû   bî
 bwan   bai   bĩ.....

5) အကူစာလုံး

mwaĩdŏ ..... acă,

Mwaĩdŏ khi usûba sŭpran acă, khi thanaò. Mwaĩdŏ ..... acă,

Mwaĩdŏ khi usûba sŭpran acă,

Mwaĩdŏ khi usûba sŭpran acă,

Mwaĩdŏ ..... acă,

Mwaĩdŏ khi usûba sŭpran acă, khi thanaò.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

Mwaĩdŏ ..... acă,

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာတူရိယာအကြောင်း

၇)အတူတကွဖတ်ရန် ပုံပြင် Tharo□□n dau

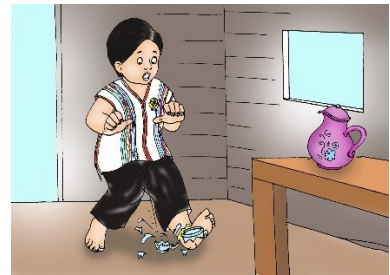
Ba□ klamao□□ ya□ dau kha□,
phaokhau□a tharo□□n dau.

Bwu□n rao□ mo□□ do□□ phu□
ao□phyu□n khi□ na□nhti.

Ba□ ma lon ta aso□□nkha□,
phaokhau□ tharo□□n dau.

Bwu□n rao□ mo□□ do□ phu□, pi□
thwan ca□nba khi□.

Ba sai tathu□ khein, phaokhau□
tharo□□n dau.

Bwu□n rao□ mo□□ do□ tathu□ sara
dau batha□ sao□ khi□.

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာတူရိယာအကြောင်း

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Htwaí dò Hwasòn dõnphao

Lă niharu, Hwasòn dõnphao phănp hao lahan aòdò tapeĩntadwă. Ladaõ, Khaũ Wĩn dò aphă lai tõ nõnklă. Khaũ Wĩn nahyũn yũ yă dò daõ phau aphă. Aphă phau ba ană yũ. Aphicein dõ ahyũn. Blănmè cein taũ hyũn nu, yũ ũba cõ yă pè acă, ană ĩ aphă.

Aphă paĩ hwa la paõ htaũ, ma pau akaũ nwai kaũ dò u prein manaĩ yũ yă. Ană hyũn phrĩ, ngòn karu lahan nahyũn dò daõ ma anănthũ maõphă . Anănthũ hwabõn dautaõ acă, aprein bõn daudò Khaũ Wĩn ta. Beĩ lă khă, mõnha nu, picăphao lahan aòklan bloncũ dõ dõn katha dò u anănthũ htwaĩ acă, aprein htan pũraũ.

Dõn daupră lahan nahyũn dò kaũthá pacũ. Aprein khă ră khlõmõ nu, anănthũ ma bloncũ thă htõn la mă. U htwaĩ dò don htõn aprein cãn htan. Naðhă, mahtan thă cisi adau dò aphao nũ ba acă, aprein cãn laõkaũ. Dõn daupră, pisũpică laõ pũpra u dò don bloncũ beĩ lă khă mõnha khein, tathũtamă aò khein, tapyò tapyă aò khein .Aòngĩ dò thwanba dõn akaru acă, Kayă dõn pũdõn, cwaĩ Kayă tahtõn u htwaĩ don htõn cãn bănu pè.

Tahtulwaĩ

- 1.Khaũ Wĩn daõ phau aphă tară?
- 2.Aphă ma ba Khaũ Win htwaĩ dò tară?
- 3.Aphă mapau hwakaũ pũkaũ?
- 4.Makaĩdò u htwaĩ khabră dò cãn raò nu, amahtanthă tară dò tară?
- 5.Don htõn dò u htwaĩ bloncũ beĩ mă khein ?
- 6.Kayăphao mõnnũ hă, ma htõnhtwaĩ khrain pwaĩ nu, nathũ usũ lablanblan yă?
- 7.Htõnhtwaĩ mè pa Kayă tahtõn nu, nathũ thayũ thei mè, cõ thayũ thei?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalů-17

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

Sŭpran

sŭpran
pran
pr

Pr
pran
sŭpran

2) ဇယားကွက်ကြီး

pr	an	ngw	e	ˇ
ai	bw	î	yw	-
c	ûn	b	aû	'

prăn
prai
pran
bwan
bwai
Bweca
baû
bai
băn
ban
bî
bĩ.....

3) အကူစာလုံး

mwaïdŏ ..... acă,

Mwaïdŏ khĩ usûba sŭpran acă, khĩ thanaò.

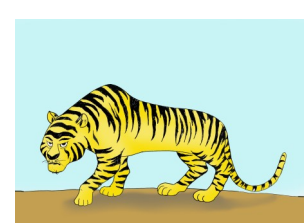
Mwaïdŏ ..... acă,

Mwaïdŏ khĩ usûba pran acă,

Mwaïdŏ khĩ usûba sŭpran acă,

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan tayòn amyan ka.

.....

.....

.....

.....

Tyan tũ blan likrŏ ka.

(1) khĩ usû mwaïdŏ khĩ thanaò acă

.....

(2) ngwĩ manaŭ na cwaì mǎ

.....

(3) klǎ mŏ an htaòbwan

.....

Tamalŭ-18

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Kr, kr

kra

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

kra

kr

kr

kra

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Kr, kr, kra, ri, thá

4) ဇယားကွက်ကြီး

kr	a	pr	an	✓
e	ngw	ai	bw	-
k	ôn	p	î	'

kră pra bwaï

kran pră kôn

krai praï pôn

krôn ngwî kaï.....

5) အကူစာလုံး

bă .....hă,

Bă pŭ mǎ hă, maŏ ma kra.

Bă pŭ mǎ hă,

Bă ..... hă,

Bă ..... hă,

Bă pŭ mǎ hă,

Bă pŭ mǎ hă, maŏ ma kra.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

bă ..... hă,

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာတူရိယာအကြောင်း

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

သီချင်းဆိုကြစို့

- ကလေးများအား ရိုးရာတူရိယာပစ္စည်းများ ရသလောက် ယူလာစေပါ။
- ဆရာမလည်း ရိုးရာတူရိယာပစ္စည်းများ ရသလောက် ယူလာပါ။
တူရိယာပစ္စည်းများအကြောင်း ရှင်းပြပါ။
- သီချင်းဆို၊ အကကပြီး တူရိယာပစ္စည်းများ တီးမှုတ်စေပါ။
- ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာတူရိယာအကြောင်း

(9) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Maphu saô thá , Makră saô kaũ

Lă niharu phăprä àò la pra. Akaũ cồ da,athá cồ lein khaucă,akein ta thayăn thayăn. Ladaồ nu, alai mĩ baò đố saũ klă. Apălai thi, hũ, dò hwănphao la pũ . Laitaũ saũ dò akwanthaũ hwăn hă, hwăn cồ laồ acă,akrwai ceinblan tồ đôn. Ceintaũ đôn phrĩ hă, “Na ceinblan cein kwan tară phũ?”aghũ htulwaĩ anăn. “Khĩ naĩ lai mĩ baò đố saũ , blănmè khĩ thapein hwăn acă,khĩ cein phi blan đố hyûn lò”, atai tha-ũ. “Hwăn na byăn na khaukiao ngă bein cồ mwaĩ ya?” agũ tai anăn hă, aphaôhtan akhaukiao dò hwăn àò ywăn acă, atháhtan dau. “Na àò ử nu ,khĩ àò ử nè, na cồ tai cein dò masărai khĩ”, anăn raồ dò bai nidwan ,klaồmai ahwăn.A lai blan tồ saũ klă, ba mĩ yaũ hwăn bănu pè.

Naò blan, aghũ laũ sa kablaòkhau dò daò paồ a sũ. Sũ htan an asa (baũ). “Cakă ywăn sũ ngă kaũ”,atai dò aphi niphlei,alwaĩ phlei sũ, sũ pyălan hankhau. Àò thă laplôn,sũ htan kaồ-an thă sa. Atháhtan dau khaucă, acwĩ khlaò dò khaũkaĩ baũ. Baũlankhaũ taũ kablaò lă, lakhaồ san nu. “Ngălò, an dau an kaò pè ka,” atai dò swaicein mĩ đố hyûn kaũ bănu pè.

Kablaò khau nu,sũ kaồ an; kablaò lă nu, htaò krao an, taũ mốnneĩn nu,anaĩ laồblĩ. “Abacai laồ ya, sònsa ồ,”atai dò thõn raồ ata.Sa la khwaĩ, bă nwai tein cồ kasan.“Năn kaũ katũ,năn thá karăn khaũcă,taraotara khanba cwaĩ ử. Năn kaũ cồ kră acă, hwăn takamă cồ àò raũraũ, klaồnaò bi hwăn; ba mĩ yaũ hwăn đố saũ klă nu.Sũ numè,aciprĩ khai. Năn thá cồ raồ,năn thá cồ htaũ, năn thau cồ phu khaucă,makaĩ nanwă yaũ baũ dò hũ” atai tha-ũ.

Tahtulwaĩ

- 1.Phăprä ửpra lai đốmă?
- 2.Phăprä ceinblan đôn mară?
- 3.Phăprä ửpra ba mĩ cilĩ cipră mară?
- 4.Phăprä khaũkaĩ baũ mară?
- 5.Phăprä ửpra athá phu mè, cồ phu?
- 6.Pra thá cồphu nu, a raò mè cồ raò?
- 7.Pa ba bwai pa kaũ pa thá thamă?

10) တိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalů-18

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

kra
-----

kra	kr
kr	kra

2) ဇယားကွက်ကြီး

kr	a	pr	an	ˇ	kră	pra	kaĭ
e	ngw	ai	bw	-	kran	praĭ	kăn
k	ôn	p	î	'	krai	praĭ	pôn
					krôn	ngwe	pa.....

3) အကူစာလုံး

bă .....hă,

Bă pŭ mĭ hă, maŏ ma kra.

Bă pŭ mĭ hă,

Bă ..... hă,

Bă ..... hă,

Bă pŭ mĭ hă,

Bă pŭ mĭ hă, maŏ ma kra.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Phi liphlon ũkaŭ dò tyan liphlon taboutabăn àò lahan ka.

kr .....

bw .....

khw .....

p .....

Tyan bwaĭ liphlon àòkaĭ lahan ka.

(1) .....pŭ mĭ ....., maŏ ma kra.

(2) ..... khĭ usŭba sŭpran ....., khĭ thanaò.

(3) An klă ..... htaòbwan.

(4) Na matŭ ywimŏn .....?

Tamalŭ-19

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Hy, hy

hyûn

2) စာလုံးပြုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

hyûn

hy

hy

hyûn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Hy, hy, hyûn, htăn, pan

4) ဇယားကွက်ကြီး

hy	ûn	kr	a	ˇ
ai	pr	î	bw	-
yw	an	h	au	'

hyŭn prăn bwai

kră haŭ bwaï

prî hai bwan

pra han haŭ

5) အကူစာလုံး

dǎ ..... lòn

Baŭ Ri hyûn à dǎ sòn lòn.

dǎ .....lòn.

dǎ sòn lòn.

dǎ sòn lòn.

dǎ..... lòn.

Baŭ Ri hyûn à dǎ sòn lòn.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

dǎ ..... lòn, dǎ năn lòn, dǎ thôn mǎn lòn

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကျန်းမာရေး

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Tahaitabau nga.

Makai do kha ao haibau nu, ba
ao thanao thanga.

Makai do kha ao haibau nu, ba
sai tathu khrantasa.

Makai do kha ao haibau nu, ba
ao do taklantapya.

Makai do kha ao haibau nu, ba
thapao ngao.

Makai do kha ao haibau nu, ba
ao do tabli tabla n.

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကျန်းမာရေး

၅) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Ai dò Pïmaõpra

Lă niharu, dõ dõn la dõn kaũ, Ai dò amaõ aò thanũ. Maõ numè, uraò khwairaò dò bathá dau Ai . Beĩ Ai dauhtan há, “Kanaĩ khĩ maõ pra dau hõ. Khĩ ba uraõ khwairaõ anăn dò ba ma tama,” atai. Makanu, anăn kwĩ amaõ tală dò swaĩ kwan tama dõ kănyũ bãnu pè.

Htan sòn, cao khõn la mã htaũ la ma dò lai dõ khlai lòn há, athalũ dau acă,anăn aòhailũ dò mĩkhlaũ bãnu pè. Dõ tamĩmăn kaũ amaõ sã dau nu. Beĩ khyadhtan há, “Õ, khĩ maõ sã ywăn da nêhăn. Khĩ cõ raõ bwaitaõ anăn nè. Maõ uraõ khwairaõ thayăn khĩ nè. Ũkhaucă, khĩ ba cein uraõ khwairaõ blan khĩ maõ ya,” Ai tai dò ceinblan tõ hyũn.

Cein khlai lòn dõ cãnkaò la mã hti há, Ai nahyũn, “Ũ ... Ũ.”. pra cõn acă, acein u dõ cãn kaũ. Beĩ mõn cãn khădăn há, ulaõ preĩ maõpra maĩphlonkhũ la pra tasă htan dò aòmĩ taõ dõ cãn kaũ nu. Pïmaõpra nahyũn Ai aucein dõ cãn kaũ acă, “Õ, maõ phaokhaũ ya? Maõ aòpaõ na pũdaõ nè. Maõ bayôn na cõ ceinblan nè,” acudeĩn thahwa dau dò cyan cein Ai cudeĩn dò atai. Ai cică pïmaõpra cwaĩ amaõ la pra khaucă, uraò khwairaõ anăn taũ sã hai bãnu pè.

Tahtulwaĩ

1. Ai ùpra swaitau dõmă?
2. Ai ùpra mĩkhlaũ mară?
3. Dõ tamĩmăn kaũ Ai ùpra mĩmăn tară?
4. Dõ cãnkaò mã kaũ nu, Ai ulaõ tară?
5. Hõpă khwairaò pïmaõpra pra?
6. Ai ùpra khwairaò pïmaõpra mară?
7. Ai ùpra nu, prakarăn mè, pra tháraò?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalů-19

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

hyûn

hyûn

hy

hy

hyûn

2) ဇယားကွက်ကြီး

hy	ûn	kr	a	ˇ
ai	pr	î	bw	-
yw	an	h	au	'

hyǔn   prǎn   bwai
 krǎ   haǔ   bwaǐ
 prî   hai   bwan
 pra   han   haǔ

3) အကူစာလုံး

dǔ ..... lòn

Baǔ Ri hyûn à dǔ sòn lòn.

dǔ .....lòn.

dǔ sòn lòn.

dǔ sòn lòn.

dǔ..... lòn.

Baǔ Ri hyûn à dǔ sòn lòn.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ká ba liphlon dò daô tyan anǎnthǔ ka.

hyûn

htaò

kra

hǔ

Phi liphlon ũkaǔ dò tyan likrǒn ka.

(1) dǔ..... lòn

(2) bă.....hǎ

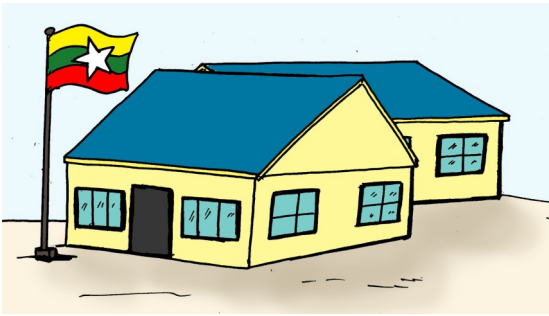
(3) mwaǐdǔ .....acǎ

Tamalŭ-20

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Ky, ky

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

kyòn

kyòn

ky

ky

kyòn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ky, ky, kyòn, phăn, thǎ

4) ဇယားကွက်ကြီး

ky	òn	hy	ûn	ˇ	kyòn	rî	praĭ
a	kr	ai	pr	-	hyŭn	ră	pra
r	an	y	î	'	ròn	kră	ya
					raĭ	krai	yaĭ .....

5) အကူစာလုံး

dǎ..... kahti

Kyòn à dǎ sòn kahti.

dǎ ..... kahti.

dǎ sòn kahti.

dǎ sòn kahti.

dǎ ..... kahti.

Kyòn à dǎ sòn kahti.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

dǎ ..... kahti

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကျန်းမာရေး

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

လေ့ကျင့်ခန်းအတူလုပ်ကြစို့

- ကလေးများကို လေ့ကျင့်ခန်းအချို့သင်ပေးပါ။
- ကျောင်းသား (၅) ဦးခန့်ကို ရှေ့ထွက်ပြီး လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်စေပါ။
- ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

(Ngaǎthapaǎ)

.Sǎn dò Sǔ

Sǎnphǎ marǎ dǎ adau, sǔphao marǎ dǎ aphaotǐ,

(Khǐ rwaǐ byanbyan dò)² khǐ kanaǎ-ǐ kaǔlaǎ.

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ကျန်းမာရေး

၈) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Yũ bi Ngòn ngaố

Lă niharu, dī,htau dò khlú thăpalòn àò thyũn ba. Anănthũ àò bloncũ dố tanirũniră kaũ dò laba dò laba àòtaố dò nita pũba. Dī nita mề ba dyũn sũ, htau nita mề ba kwan cau, khlú nita mề ba u mī dò ba phỏn dyăn.

Ladaố nu, htau lai kwan cau dò nikă raũdau la bỏn. Raũ tai anăn, “Na lai kwan cau pũdaố ngă ma tară leĩ?” Htau taicein, “ Pa thăpalònraố àò thathyũn nề. Pa lapra dò lapra aòdò nita acă, pa ba ma pa tama nề. Khĩ ta khĩ ba kwan cau lò. Khĩ ngòn ta ba dyũn sũ dò ba phỏn dyăn lò.” Raũ tai thă, “ Ắ palòn htau, na kapũ dau, khaunaố-ĩ cố àò laki, ngòn pĩ-an na, na cố thei lò. Ngòn ta ngòn àò hyũn dò ma tama phwĩ, na ta na ba lai yũ dò ma tama karaĩ khlỏndò ngòn nề.” Htau taicein, “ Cố mwaĩ , asărai lapra laraũ laraũ nề.” Atai tha-ũ blănmề athá kaũ cố raố dau.

Htau ceintaũ hyũn dò a cố mangaố apalòn dò a cố an dyăn. Apalòn htulwaĩ anăn, “ Kố palòn kanaĩ daố na maĩnă cố raố.Ta arĩkaĩ àò tară leĩ?” “ Khĩ rwaĩpau htũ kanaĩ nề. Pa lanpăncũ nita ngă, khĩ blai dau nề. Nathũ ta nathũ àò hyũn dò ma tama phwĩ yaũ, khĩ ta ba lai dố kănyũ dò kwan cau. Khan săphei sărai pũdaố,” htautai dò ngaũ. Apalòn lahan thá cố raố dau.

Naò daố, anănthũ lanlai cũ tama. Htau nu, ba makaĩ mī dò phỏn dyăn. Dī ta ba lai kwan cau. Khlú ta ba lai dyũn sũ nu. Dī lai kwan cau khein , raũ àòpaố dò kaố thũ an dī bănu pề.Khlú nu, alai dyũn sũ dò acein alai karaĩ dau, thalũ thaphrwĩ dau khaucă, athũkaĩ dố khlai lòn dò raũ ankaĩ anăn. Htau nulě, anăn makaĩ mī dò phỏn dyăn cố căn khaucă, mī kaĩ anăn dò athũ tăn dố phā phrĩ dò raũ lai an thă anăn. Makanu, palònraò thyũn ba , yũ bi raũ tamangaố khaucă, kaĩpyă laố bănu pề.

Tahtulwaĩ

- 1.Thăpalòn thathyũn mề tară?
- 2.Khlũ nita mề tară?
- 3.Dĩ nita mề tară?
- 4.Beĩ htau lai kwan cau khein, usũ tară?
- 5.Htau ceintaũ hyun nu, amaĩnă cố raò mară?
- 6.Htau yũ bi raũ ngaò khaucă,thăpalònraò thyũn ba nu, htũhtan thamă?
- 7.Yũ bi ngòn ngaố nu, araò mề cố raò?

၈) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-20

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

kyòn

kyòn

ky

ky

kyòn

2) ဇယားကွက်ကြီး

ky	òn	hy	ûn	ˇ
a	kr	ai	pr	-
r	an	y	î	'

kyòn

rî

praĩ

hyũn

ră

pra

ròn

kră

ya

raĩ

krai

yaĩ .....

3) အကူစာလုံး

dǒ..... kahti

Kyòn à dǒ sòn kahti.

dǒ sòn kahti.

dǒ ..... kahti.

dǒ ..... kahti.

dǒ sòn kahti.

Kyòn à dǒ sòn kahti.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan tayòn amyan ka.

.....

.....

.....

.....

Tyan tŭ blan likrǒn ka.

(1) sòn kahti kyòn à dǒ.

.....

(2) maǒ ma mǐ kra bă pŭ hă

.....

(3) à sŷûn cǒ blănmè raǒ .

.....

Tamalü-21

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Khy, khy

khyao

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

khyao

khy

khy

khyao

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Khy, khy, khyao, htõn, sò

4) ဇယားကွက်ကြီး

khy	ao	ky	òn	ˇ	khyàò khan	kaò
an	hy	ai	kr	-	khyao khî	kaõ
kh	î	k	aò	'	kyòn khai	kaĩ
					kyan khòn	kan .....

5) အက္ခရာစာလုံး

khlõndò

Khyao mè phao khlõndò thei.

phao khlõndò

khlõndò

khlõndò

phao khlõndò

Khyao mè phao khlõndò thei.

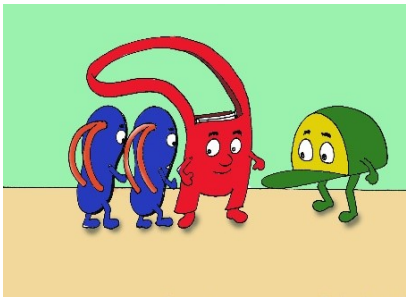
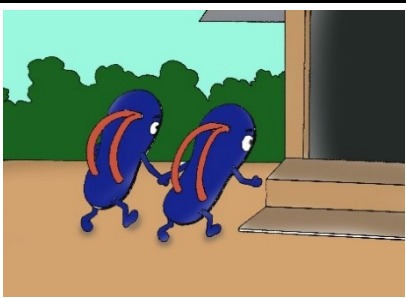
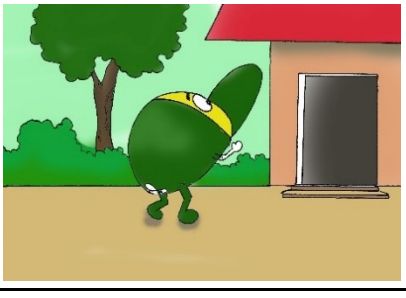
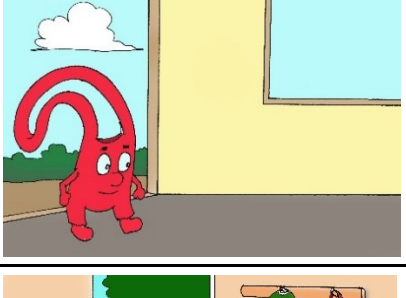
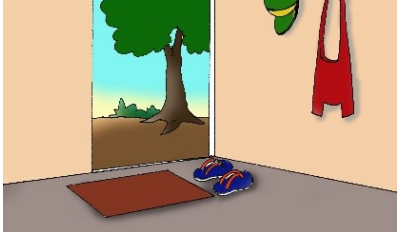
6) သတ်ပုံရေးခြင်း

khlõndò

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာကဏ္ဍစာနည်း

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Cein bloncu

<p>Thaꣳpaloꣳn la phon, ceinbloncuꣳ toꣳꣳ hyuꣳn.</p>	
<p>Khanpha tai, ꣳKhiꣳ hyuꣳn aoꣳ khiꣳ ka cein khiꣳ hyuꣳn.</p>	
<p>Khaukuꣳ tai, ꣳKhiꣳ hyuꣳn aoꣳ khiꣳ ka cein khiꣳ hyuꣳn.</p>	
<p>Cikhuꣳꣳ tai, ꣳKhiꣳ hyuꣳn aoꣳ khiꣳ ka cein khiꣳ hyuꣳn.</p>	
<p>Anaꣳnthuꣳꣳ tai, ꣳPa ceintauꣳꣳ laoꣳ puꣳpra hoꣳꣳ.ꣳ</p>	

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Lă kai dò Tară?

Lă niharu hă, pra prabasai aò la pra .Anăn maðphă thŭkai laõ dò a aòcŭ apĭ preĭ. Cỏ ngĩdau, apĭ cỏ thŭ khein, phĭ anăn nisŭ labõn . Ladaõhă anăn sa-an sa-aỏ cỏ aò pè khaucă, anăn swailai kwan sa dò ulaỏ htwĩlon thŭ la daủ. Anăn nithũ, “ Htwĩ ngă daủ ba cỏ thŭ mề, da răn nề”, dò arwaĩba apĭ phĭ anăn nisŭ nu bõn. Aphi nisŭ dò teĩn htwĩ niphũ thyũn bãn khaucă , htwĩ thamyũn ceinblan nu.

A ká htwĩ dò swailai ladõn htaủ ladõn acă, atau taủ đở cahwă hokhăn (နန်းတော်)kaủ nu. Đở hokhăn kaủ nu, pra thathu yũlan dò ngaủ laỏ acă, anăn htulwai, “Nathũ tathu yũlan dò ngaủ mară lei?” “Cahwă phaomu thŭ acă, pa ngaủ lỏ. Ká caòmu aò-a hỏ nề, blănmề khwai cỏ da lapra lapra kỏ” anănthũ taicein. “Mangă mề, khĩ cein khwai, khĩ khwai da nề” atai dò aphi nisŭ ,ateĩn cahwă phaomu niphũ thyũn bãn acă, cahwă phaomu thamyũn ceinblan nu. Cahwă thanaò dau dò bwaihtan anăn cahwă phaokhaủ kalăn bãnu pè.

Ladaỏ hă, cahwă thŭ acă, anăn htũhtan cahwă preĭ nu. A-aò dò theinănba anisũ. Abwai raø nisũ đở taỏ kaủ dò amõn u hă, nisũ aokai laỏ. Aphi nisũ dò alaủ đở kănkau htaủ, adaò aòpaỏ htwĩ nu. Beĩnu, htwĩ aòmĩ khlaủ acă, lă ulaỏ acă lă htwanphi dò khlaiswai. Htwĩ aòmĩ khyadhtan dò usũ khein nu, alwai lă .A ein lă acă ,lă kai bãnu pè.

“Prũ.....mõn mề khĩ ta , lă mề khĩ bwai .Htwĩ ba an mề htwĩ praò ,htaò ba an mề htaò lĩ. Mõn ba kai mề, blaò dò sả; lă ba kai mề, blaò dò don; a balon mề, thaủ dò ya. Prũ..... Cein thaò phraĩ ka.”

Tahtulwai

1. Pĩmaỏpra phĭ aghũ prabasai ũpra tară?
2. Htwĩlon daủ thámyũn blan da thamă?
3. Prabasai tau taủ đở cahwă hokhănkau hă, usũ tară?
4. Cahwă phĭ prabasai tară?
5. Alaủ nisũ hă, adaò aòpaỏ tară?
6. Tară htwanphihu nisũpròn?
7. Lă kai mară?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalǔ-21

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

khyao

khyao

khy

khy

khyao

2) ဇယားကွက်ကြီး

khy	ao	ky	òn	ˇ	khyaò	khan	kaò
an	hy	ai	kr	-	khyao	khî	kaǒ
kh	î	k	aò	'	kyòn	khai	kaǐ
					kyan	khòn	kan .....

3) အကူစာလုံး

khlǒndò

Khyao mè phao khlǒndò thei.

khlǒndò

phao khlǒndò

phao khlǒndò

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

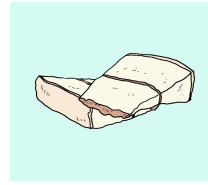
y ao kh

.....

k òn y

.....

ht on aò bw

.....

aǒ ph

.....

Rau liphlon dò tyanbwai liphlon aòkaǐ lahan ka.

(1) Sǔ mè phao ..... htaupǐ.

(2) Htau ma pwî ..... thôn.....

(3) Htwî u .....?

Tamalŭ-22

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Ty, ty

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

tyǎn

tyǎn

ty

tyan

tyan

ty

tyǎn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ty, ty, tyǎn, htaò, yǎn

4) ဇယားကွက်ကြီး

ty	an	khy	ao	ˇ	tyǎn	dao	hao
ún	ky	òn	b	-	tyan	dī	han
d	î	h	ai	'	khyao	dǐ	hai
					kyòn	daǐ	hî .....

5) အကူစာလုံး

pè

Tyǎn cǒ à pè.

pè.

cǒ à pè.

cǒ à pè.

pè.

Tyǎn cǒ à pè.

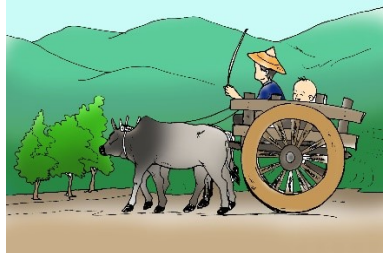
6) သတ်ပုံရေးခြင်း

pè

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာကဏ္ဍစာနည်း

8) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Khau ka cu ho pa?

<p>U dao, phu ka lai to kla, Khau Phao ka laicu ya?</p>	
<p>Pi ka lai to sau, Khau Phao ka laicu ya?</p>	
<p>Ka nkau ne, Khau Phao ao cu mao do hyun ka.</p>	
<p>Pha ka lai dan cau, Khau Phao ka laicu ya?</p>	
<p>Khau Phao nithu kaba cu ho pa?</p>	
<p>Khau Phao thayu dao pau lu aca, alaicu pha.</p>	

9 နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Khaũ Dā dò Yaõ

Lă niharu hă, dỏ dỏn la dỏn nu, pra amyan Khaũ Dā à la pra. Anăn yaõ à la daũ. Dỏ dỏn phrỉ nu, cãnphao à la mã. Dỏnphao phãnphao lahan lai saũ, cein saũ thalũ thaphrwỉ khein, lai àonăn haỉ thalũ dỏ cãn ử mã kaũ preỉ nu.

Khaũ Dā yaõ nu, alai àòklan thayăn preỉ dỏ cãn ử mã kaũ pũdaỏ. Beỉ a àòklan cãn kaũ khein , a nahyũn thayăn pralau tai, “Thalũ dau leỉ , sảrai dau leỉ ma saũ ma bai nu”.A nahyũn dò athangả laỏkaũ. “ Thalũ dau, sảrai dau raũ mề tarả” arwaỉ cỏ pau.

Anăn cein dỏ hyũn dò ahtulwaỉ abwai Khaũ Dā, “Khỉ nahyũn thayăn ngỏn tai, “thalũ dau leỉ ,sảrai dau leỉ, raũ mề tarả lả? Khỉ rwaỉ cỏ pau nề.” “ Na thayũ thei dau ya?” abwai tai anăn. “Khỉ thayũ thei dau nề. Na taiba khỉ ka,”atai. “Na ba thayũ thei mề, laicũ khỉ kakhyũ ka,” Khaũ Dā tai yaỏ.

Naỏ daỏ Khaũ Dā ká lai yaỏ dỏ laklantha mwaỉ thỏnmỏn cỏ à lamỏn lamỏn nu. Dỏ Khaũ Dā bleỉn khau nu, anăn yaỏ condau la con. Dỏ con kaũ aconklỏn preỉ htwỉ phảdau la daũ. Beỉ laitaũ dỏ laklantha khein, “ Dỏmả leỉ? thalũ dau leỉ, sảrai dau leỉ à dỏmả?” yaỏ tai hả, “ Aỏ ử nề,” Khaũ Dā tai dò abwailan acon dò kwảkaỉ .Beỉnu, htwỉ phảdau ulaỏ yaỏ dò alwaỉ ein yaỏ. Yaỏ tharỏn acả, akhlai dỏ laklantha. Thỏn cỏ à lamỏn lamỏn acả, akhlai kweỉreỉn dò htwỉ lwaỉ anăn. Bwaỉ (3) nari hả, Khaũ Dā ká raỏ htwỉ. Beỉnu, yaỏ ũdaũ thalũ thaphrwỉ acả, a àonăn lanbu dò, “ Talũ dau leỉ , sảrai dau leỉ,” ataihtan taỏ bảnu pề.

Tahtulwaỉ

- 1.Dỏ Khaũ Dā dỏn phrỉ nu, tarả àỏ?
- 2.Dỏnphao phãnphao thalũ thaphrwỉ khein hả àonăn dỏmả?
- 3.Yaỏ nahyũn tamangaỏ dò atỏnnaũ bảmả mwăn?
- 4.Khaũ Dā yaỏ condau akaũ mề tarả àỏ?
- 5.Yaỏ khlai khweỉreỉn marả?
- 6.Nathũ htyũn bỏlỏn htũ nu, ama thamả?
- 7.Maỏphả ma saũ ma bai cein mỏnha khein, pa raỏ ma ba maỏphả tarả?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-22

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

tyǎn

tyǎn

ty

tyan

tyan

ty

tyǎn

2) ဇယားကွက်ကြီး

ty	an	khy	ao	v	tyǎn	dao	hao
ûn	ky	òn	b	-	tyan	dî	han
d	î	h	ai	'	khyao	dǎi	hai
					kyòn	daï	hî .....

3) အကူစာလုံး

pè

Tyǎn cǒ àò pè.

pè.

cǒ àò pè.

cǒ àò pè.

pè.

Tyǎn cǒ àò pè.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Phi liphlon ŭkaŭ dò tyan liphlon taboutabǎn àò lahan ka.

ty .....

hy .....

aò .....

Tyan bwaï liphlon àòkaï lahan ka.

(1) Tyǎn cǒ àò .....

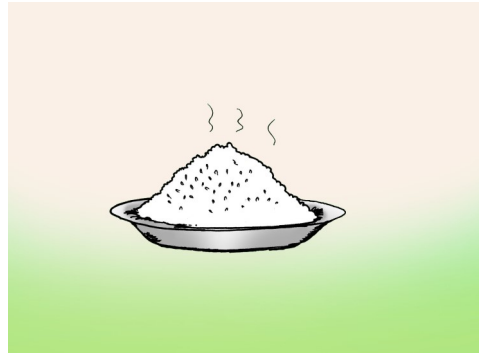
(2) Khyao mè phao ..... thei.

(3) Mwan ..... aò....., raó.

Tamalŭ-23

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Dy, dy

2) စာလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

dyǎn

dyǎn

dy

dyan

dyan

dy

dyǎn

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

Dy, dy, dyǎn, gu, dǎn

4) ဇယားကွက်ကြီး

dy	an	ty	khy	ˇ	dyǎn	hyǎn	ká
ao	hy	ûn	ai	-	dyûn	tǎn	kǎ
t	l	k	i	'	tyǎn	tao	kaǐ
					tyan li	tai	lan .....

5) အကူစာလုံး

cǒ ..... kǒ

Dyǎn cǒ à kǒ.

cǒ .... kǒ.

cǒ à kǒ.

cǒ à kǒ.

cǒ .... kǒ.

Dyǎn cǒ à kǒ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

cǒ ..... kǒ

7) အတွေ့အကြုံပုံပြင်

သင်္ဘောစီးတမ်းကစားစို့

- ကျောင်းသားတစ်ဦးစီကို ထိုင်ခုံ (သို့) နေရာ တစ်ခုစီပေးပြီး ထိုင်ခိုင်းပါ။ ကျောင်းသား အရေအတွက် နှင့် နေရာ အရေအတွက် အတူတူဖြစ်ရပါမည်။

- ကျောင်းသားတစ်ဦးစီတိုင်းကို မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ တိရစ္ဆာန်အမည် တခုစီစဉ်းစားခိုင်းပါ။

- ထို့နောက် တစ်ဦးစီ စဉ်းစားထားသော တိရစ္ဆာန်အမည်ကို ပြောခိုင်းပါ။ (ကလေးများမှတ် မိစေရန် (၂)ကြိမ် သို့မဟုတ် (၃)ကြိမ်ပြန်ပြောခိုင်းနိုင်ပါသည်)

- ထို့နောက်ဆရာမမှ “ကဲ...တိရစ္ဆာန်လေးတွေ အားလုံး ခရီးထွက်ကြမယ်၊ သင်္ဘောပေါ်တက်မယ်” လို့ ပြောပါ။

ကျောင်းသားများအားလုံး ဆရာမနောက်ကို လိုက်ရမည်။

- ထို့နောက်မှ “သင်္ဘောပျက်ပြီ” ဟုအော်ကာ နေရာလုပြီးပြန်ထိုင်ခိုင်းပါ။ ဆရာမပါ ဝင်ထိုင်ရမည်။

- ဆရာမပါ ဝင်ထိုင်သောကြောင့် ကျောင်းသားတစ်ဦးနေရာမရဖြစ်မည်။ ထိုကျောင်းသားမှ ဆက်လက်ဦးဆောင်ပြီး ထိုကစားနည်းအတိုင်း ဆက်ကစားစေပါ။

- ထိုအကြောင်းကိုအတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးစေပါ။

(8)

ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအား ခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Bathá cwaí citha la cű

Lă niharu, prabadau à la pra. Anăn phaomu à thathyűn. Ladao nu, prabadau pra htulwaí aphaomu thathyűn bathá anăn cwaímă nu. Marătaimè anăn thayű pănlan ba aphaomu thathyűn anăn krőkrau preí nu.

Phaomu waípră tai, “ Khí bathá phă nu à cwaí lă.” Phaomu kacôn pra tai , “ Khí ta khí bathá phă à cwaí mőn.” Phaomu kanăn pra tai, “ Khí bathá phă cwaí citha la cű.”

Ű blan nu,aphă phî dau aphaomu abathá dau anăn, mwaí awaí thanű krőkrau. Dò abathá anăn cwaí citha mwaí , phaomu kanăn pra numè, aphî krőkrau laki hò. Anăn păn ba lao krőkrau mwaí ata à pűswí htaű blan mè, anăn tau à cű aphaomu la pra la blan bănu.

Phaomu kaű nulě, naű lao wa dò phao à lao pűpra. Aongí hă ,phaomu waípră dò phaomu kacôn thanű nu, phă lai à cű anănthű acă, u phă cű ai pè. Apha nulě atau à cű dau thayăn preí phaomu waí thanű khaucă, aongí blan mè, aphaomu waí thanű khlűswaí aphă.

Prabadau phăpră űpra thaukaí thákaí dò lai dő aphaomu kanăn à. Aphaomu kanăn pra syűn anăn dò phõn ba anăn dyăn, thwí dò phî an phî ađ aphă. Apha thawí dau acă, a an dau. Blănmè an ngingí nu, anăthei thwí űkaű alű aphă cű à. Űblan nu, phaomu kanăn űpra tai aphă, “ Phă thwí ba uí cwaímă da citha ba cű pacű mè, alű aphă cű à nè. Citha la cű hò, blănmè , aphon nu daò cű pỉ, à dau à-á khaucă, khí bathá phă cwaí citha daò cű pỉ nè phă.” U blan nu, abwailan citha dő thwí kaű. Aphî an aphă dò abau an bau ađ , urař khwairară aphă dwancaű bănu pè.

Tahtulwaí

- 1.Prabadau phaomu waípră bathá aphă cwaímă?
- 2.Prabadau phaomu kacôn bathá aphă cwaímă?
- 3.Prabadau phaomu kanăn bathá aphă cwaímă?
- 4.Aphaomu waí thanű khlűswaí aphă mară?
- 5.Phõn thwí hă, ba cű bwaí cithă nu ama thamă?
- 6.Prabadau phaomu thathyűn akă abathá aphă daukhlõn mè hõpă?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalů-23

1) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

dyǎn
----

dyǎn	dy
dyan	dyan

2) ဇယားကွက်ကြီး

dy	dyǎn
----	------

dy	an	ty	khy	v	dyǎn	hyǎn	ká
ao	hy	ûn	ai	-	dyûn	tǎn	kǎ
t	l	k	i	'	tyǎn	tao	kaǐ
					tyan li	tai	lan .....

3) အကူစာလုံး

cǒ ..... kǒ

Dyǎn cǒ à kǒ.

cǒ .... kǒ.

cǒ à kǒ.

cǒ à kǒ.

cǒ .... kǒ.

Dyǎn cǒ à kǒ.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Ká ba liphlon dò daô tyan anǎnthủ ka.

dyǎn	tyǎn	dǎn	tǎ	yǔ
------	------	-----	----	----

Phi liphlon ũkaǔ dò tyan likrǒn ka.

(1) cǒ.....kǒ

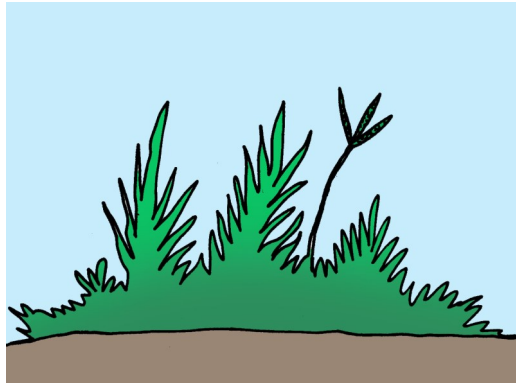
(2) pè.

Tamalŭ-24

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

My, my

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

myûn

myûn

my

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

my

myûn

My, my, myûn, mî, yǎn

4) ဇယားကွက်ကြီး

my	ûn	dy	an	ˇ	myan	dyǎn	mǐ
ao	ty	î	khy	-	myǔn	khyao	mǎn
m	a	d	kh	,	myǎn	khya	dǐ
					tyan	mao	dǎn .....

5) အကူစာလုံး

lahan

Myûn lahan mè paŭ cǒ an.

lahan

Myûn lahan mè

Myûn lahan mè

lahan

Myûn lahan mè paŭ cǒ an.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

lahan

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာအဆိုအမိန့်

၇) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Tabatha

Mao□□ lai do□□ kla do□ pri□ ceinba
phaokhau□ bo□□ la ma□.

Mao□□ lai do□□ kla do□ pri□ ceinba
phaomu hwa□ncein la bein.

Mao□□ lai do□□ kla do□ pri□ ceinba
gnao□□ ta□ la phlon.

Mao□□ lai do□□ kla do□ pri□ ceinba
htwi□ htao□swi□ la lo□□n.

□U□ ne□, mao□□ ao□,□ tai do□ krwai
phao□ amao□□ ba□nu.

8) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Htauwă tanithû

Lă niharu, htauwă aò la ba. Anăn nithû , “Laõ aò hankhau htau pŭba mề apyò khlõn khĩ ,” atai taõ anăn tha-ũ. Ladaõ nu, anăn ulaõ htaubaũ la ba dò, “ Htau ngă ba baũ laõkaũ. Khĩ ta mề khĩ lonkĩ laõkaũ . Hankhau la bein htau apyò khlõn anăn ya” arwaĩhtan tha-ũ. Atai htaubaũ, “Kõ palòn htaubaũ , na năn phukră dau lei. Badĩbada hankhau thăbein, laõ htau nu, na mề apyò khlõn ya?” Htaubaũ taicein anăn, “Akahti khĩ rwaĩ tha-ũ, blănmề beĩ khĩ usũ htaukhũ hă, khĩ tanithû cõ mwaĩ pề. Marătai khĩ nu, aò bã abaũ hò. Htaukhũ nu, aphu akră daudò khĩ nề.”

Ũ blan htauwă tau dõ htaukhũ aò dò atai , “Na mề hankhau thăbein htau apyò khlõn ya?”. Htaukhũ taicein, “Kõ .. khĩ phukră tai htaupră(dõn) nu, aphukră daudò khĩ nề. Ba cõ yũ mề, na tau u anăn dò na htulwaĩ anăn ka.”Htauwă tau kwan htaupră dò a usũ htaupră aò dõ taphaotayũpòn kaũ. Pralau aò-á u byan laõ htaupră. “Õ..lõ,lõ, phukră dau lei. Hankhau la bein, aphukră dò apyò khlõn htaupră ya.” atai tha-ũ.

Beĩ mõnlanbĩ dò htõn taphaotayũpòn khein hă, atau phyũn dõ htaupră aò dò atai, “Kõ htaupră ,na phukră cwaĩngă , pyò dau ya. Pralau lai u lai sõn na pŭpra.Khĩ ta ngòn ulaõ khĩ dò ngòn ghũkaĩ cõkamõ, peĩn khĩ dò lõn nề.” Mwaĩ nề, khĩ phukră , blănmề khĩ taphu takră khauca, khĩ aòba dõ taphaotayũpòn kaũ dò cõ aòlũ aòlwaba kõ. Kõ htauwă, khĩ u byanbyan hõ. Laõ taphaotayũ nu , ngòn cõ bwailan dõ taphaotayũpòn kaũ mề, aò na laraũ hò. Makanu, khĩ rwaĩ hankhau ũ apyò khlõn mề htauwă ya. Anănthũ yaũlai yaũncein ba dõ talũ talwa akaũ nu, khĩ thakhwai nề” htaupră taicein tha-ũ.

Tahtulwaĩ

- 1.Htaubaũ tai htauwă thamă?
- 2.Htaukhũ tai htauwă thamă?
- 3.Naòdwan htauwă tau u htau tară?
- 4.Dõ htau lwĩ ba akaũ, aphu akră khlõn mề htau tară?
- 5.Taphu takră dò talũ talwa nu , mã raũ araò taõ?
- 6.Na thayũ taphu takră mề talũ talwa?

9) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan Tamalŭ-24

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

myûn

myûn   my
my   myûn

2) ဇယားကွက်ကြီး

my	ûn	dy	an	v	myan	dyăn	mĩ
ao	ty	î	khy	-	myŭn	khyao	măn
m	a	d	kh	'	myăn	khya	dĩ
					tyan	mao	dăn .....

3) အက္ခရာစာလုံး

lahan

Myûn lahan mè paŭ cǒ an.

lahan

Myûn lahan mè

Myûn lahan mè

lahan

Myûn lahan mè paŭ cǒ an.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Phi liphlon ũkaŭ dò tyan liphlon taboutabăn àò lahan ka.

my .....

dy .....

m .....

Rau liphlon dò tyan bwaĩ liphlon àòkaĩ lahan ka.

lahan   cǒ.....kǒ   pè

(1) Pa lai kyòn .....

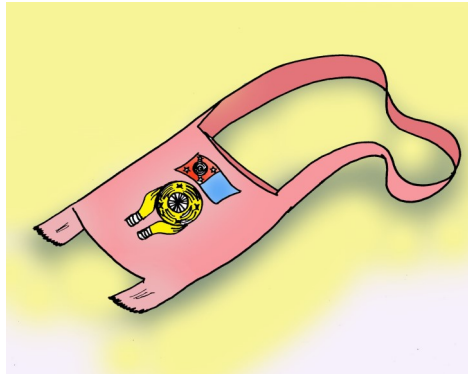
(2) Na phi khaòthā ..... ka.

(3) Khĩ maǒ ..... aò.....

Tamalŭ-25

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Py, py

2) စာလုံးပိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

pyă

pyă

py

pya

pya

3) သတ်ပုံရေးခြင်း

py

pyă

Py, py, pyă, paŭ

4) ဇယားကွက်ကြီး

py	a	my	ûn	˘
ai	ty	ei	an	-
p	ph	th	aò	'

pya

tyăn

thaò

myŭn

tyan

phăn

myăn

thei

phaò

myan

thá

păn ...

5) အက္ခရာလုံး

Aò..... hò

Khĩ pyă aò la mǎ hò.

aò..... hò.

aò la mǎ hò.

aò la mǎ hò.

aò ..... hò.

Khĩ pyă aò la mǎ hò.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

aò..... hò

ခေါင်းစဉ်ကြီး - ရိုးရာအဆိုအမိန့်

7) အတူတကွဖတ်ရန်ပုံပြင်

Bla□nme□

Pra u□ pra me□, khlu khlu dau.
Bla□nme□ amwai□ Kaya□n ne□.

Pra u□ pra me□, cai□cai□. Bla□nme□
amwai□ Kaya□n ne□.

Pra u□ pra me□, aco□□ kra□.
Bla□nme□ amwai□ Kaya□n ne□.

Pra u□ pra me□, akra□. Bla□nme□
amwai□ Kaya□n ne□.

Khlu do□ cai□ me□ri□, kra□ do□ co□□
kra□ me□ri□, mwai□ lao□ Kaya□n ne□.

8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

(9) နားထောင်ရန်ပုံပြင်

Kayän Nein Htanthű arıkaı

Kayänphao nu, aò dỏ Kănyan(ကမ်းဝံ) swılălan. Kănyan swılăn mề aò dỏ Yunan (Khi kăn). Swailan Katan kăn hănu, khu thakă khauacă, phra nủ khaỏ. Alan rıkhăỏmề beı BC.1125 khein. Beı BC.739 nein nu, Kănyan swılăn kasān khaỏ lan plaủ laỏ acă, Kănyan swılăn mỏnnein twă dò mỏnnein akahti arıkaỏ la nein. Ủ khauacă, 739 blon 2019 nu, Kănyan mỏnnein bá (2758) hỏ. Pa KayänPhao nu, aò dỏ Kănyan swılăn lan acă, Kayän mỏnnein nulẻ cwaıdỏ Kănyan swılăn mỏnnein nu.

Lălanăn mề pa Kayän mỏnlă naỏdwăn lă, lă kanăn acă, lălanăn mả mề Pa Kayän neindwăn.Lăsủpraỏ htan mề Pakayän neinhtanthű.

Tahtulwai

1. Kayänphao nu aò dỏ tară swılăn lan?
2. Alan rıkaỏ mề beı mả khein?
3. Twă mỏnnein akahti rıkaỏ beı mả nein?
4. Kayän mỏnnein naỏdwăn lă mề lă tară?
5. Kayän mỏnlă arıkaỏ lă mề lă tară?
6. Kayän mỏnnein htanthű anủ nu, pa Kayän ma pwẻ mară?

10) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Maceinblan

1) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

pyă

pyă   py

pya   pya

2) ဇယားကွက်ကြီး

py   pyă

py	a	my	ûn	v	pya	tyăn	thaò
ai	ty	ei	an	-	myŭn	tyan	phăn
p	ph	th	aò	'	myăn	thei	phaò
					myan	thá	păn ...

3) အကူစာလုံး

Aò..... hò

Khĩ pyă aò la mǎ hò.

aò..... hò.

aò la mǎ hò.

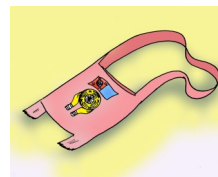
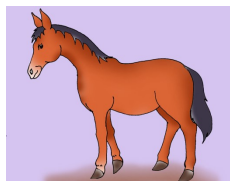
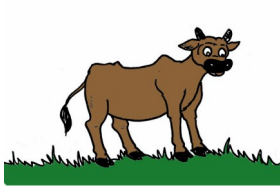
aò la mǎ hò.

aò ..... hò.

Khĩ pyă aò la mǎ hò.

4) သတ်ပုံရေးခြင်း

Tyan tayòn amyan ka.

.....

.....

.....

.....

Phi liphlon ũkaũ dò tyan likrõn ka.

(1) aò..... Hò

.....

(2) lahan

.....

(3) cǎ..... kǎ

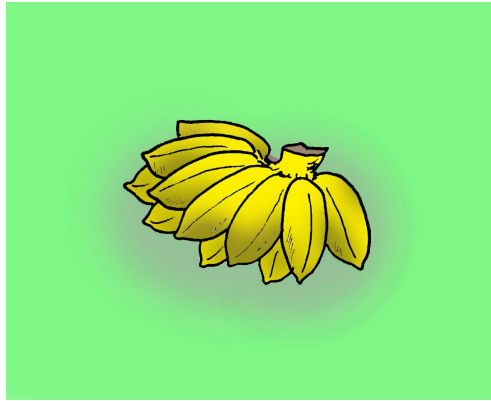
.....

Tamalŭ-26

1) ရုပ်ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး

Khlw, khlw

khlwĩthā

2) စာလုံးဖြိုခြင်းနှင့်တည်ဆောက်ခြင်း

khlwĩ	thā
-------	-----

khlwĩthā   khlw

khlwĩ   khlwĩ

khlwĩ   khlwĩ

3) သတ်ပုံရေးခြင်း   khlw   khlwĩthā

Khlw, khlw, khlwĩthā, nw, nwaĩ

4) ဇယားကွက်ကြီး

khlw	î	py	a	ˇ	khlwĩ	myǎn	khĩ
ûn	my	an	dy	-	pya	myan	khî
kh	w	ein	tha	'	pyǎ	dyǎn	wa
					myũn	dyûn	thǎ .....

5) အကူစာလုံး

ngǎ

Khlwĩ ũ mă mè mwaĩ na ngǎ.

ngǎ.

na ngǎ.

na ngǎ.

6) သတ်ပုံရေးခြင်း

ngǎ

7) အတွေ့အကြုံ ပုံပြင်

နေရာ လှကြစို့

ကျောင်းသားများအား ကြမ်းပြင် သို့မဟုတ် မြက်ခင်းပြင်တွင် ဝိုင်းထိုင်စေပါ။

ဆရာမက ထိုင်နေသောကျောင်းသားအဝိုင်း၏ နောက်မှ ပတ်ပြေးပြီး ကျောင်းသားတစ်ဦး၏ ခေါင်းကို ပုတ်ပါ။

ခေါင်းပုတ်ခံရသော ကျောင်းသားက ထပြီး ဆရာမနောက်ကနေ လိုက်ပြေးပြီး ဆရာမကို မိအောင်ဖမ်းပါ။

ဆရာမက လွတ်နေသော ကျောင်းသားနေရာကို ရောက်အောင်ပြေးပြီး ထိုင်ရပါမယ်။

အကယ်၍ ဆရာမက ထိုနေရာမရောက်ခင် ကျောင်းသားမှ ဆရာမအား မိအောင်ဖမ်းနိုင်ပါက ဆရာမက ဆက်ပြီး အမလုပ်ရပါမယ်။

အကယ်၍ ဆရာမက ထိုနေရာကိုရောက်အောင်ပြေးပြီး ထိုင်လိုက်နိုင်ပြီဆိုပါက ထိုကျောင်းသားမှ အမလုပ်ပြီး ဆရာမပြုလုပ်သည့်နည်းတူ အခြားတစ်ဦး၏ ခေါင်းကို ပုတ်ပြီး ပြေးစေပါ။

- ထိုအကြောင်းကို အတွေ့အကြုံပုံပြင်ပြန်ရေးစေပါ။

(8) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအား ခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

၅)နားထောင်ရန် ပုံပြင်

Ma saú an sa

Lă niharu, dǒ dǒn ladǒn nu, prabasai dǒ pradauyan aǒ thanǔ. Pra basai nu ata cǒ aǒ laswǎswǎ , aǒ mè a maǒphǎ bwai ba saú la phǒn hò. Pradauyan ǔpra mè rǐdǒ amaǒphǎ thǔ nu, bwai ba krǒnkrau, rwǎn htǔ, hyûnphǎn aǒ-á blǐ.

Beǐ kǎnswai lǎ taǔlai ba laǔ baú khein hǎ, prabasai ǔpra baúswǎ cǒ aǒ khaucǎ, alai dǒ pradauyan aǒ dǒ akwǎkhǎn baúswǎ. “Khǐ phǐkǒn na cǒ da kǒ, na ba thayǔ baúswǎ mè phǐ khǐ na saú la khaǒ ka,” pradauyan ǔpra tai. Prabasai nu, acitǎn dau acǎ, aphi baúswǎ dǒ anǎn ba phǐkaǐ asaú la khaǒ.

Prabasai ǔpra laǔlan baú dǒ anǎn saú kaú dǒ mablǐ mablǎn, uraʃ khwairaǒ saú, baú dǒ thǒnmǒn thǒnbǒn pǔdaǒ. Pradauyan ǔpra mè a cǒ ma saú, alai lwaǐ klan praǒ dǒ an pyǒ aǒ blon anǎn ngǒn pǔdaǒ. Beǐ akhein ba raǐ baú hǎ, prabasai ǔpra abaú thǎ á acǎ, araǐ dǒ bwai raǒ dǒ phǎn kaú. Pradauyan ǔpra nu, a cǒ ma saú acǎ, ahyûn kaú baú laǒ khein, prǐ ceinblan prabasai baú dǒ rwǎn. Anǎn an baú laǒ hǎ, alai thǎ baú dǒ saú.

Pǔnein pǔnein prabasai ǔpra ma saú ma baǐ cǒkamǒ ama tama pǔswǎ acǎ, anǎn anda aǒlein dǒ krǒnkrau aǒ-á htan. Pradauyan ǔpra nu a cǒ ma tama lakhankhan lǎ amaǒphǎ aǒ taǔ adauhtan acǎ, ahǔ adyǎn ba laǒ nu, alaǐ ngǒn baú dǒ krǒnkrau taraotarǎ pǔ nein. Aǒngǐ hǎ anǎn rwǎn, htǔ cǒ aǒ dǒ akrǒnkrau laǒkaǐ hǎ, aswǎ angǒn cǒ khaǒ anǎn laprapra pè.

Tahtulwaǐ

1. Dǒ dǒn kaú pra aǒ pǔpra?
2. Hǒpǎ ma tama pra?
3. Hǒpǎ aǒklan dǒ cǒ matama?
4. Prábsai ma tama acǎ, anaǔba tarǎ?
5. Prabasai a cǒ ma tama acǎ, ahtǔ thamǎ?

10.ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင်

ကလေးများအားခေါင်းစဉ်ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုပ်ပုံ (သို့မဟုတ်) စာရေးစေပါ။

Monthly lesson plan for Grade 3

လ အမည်	ခေါင်းစဉ်များ	တိကျမှန်ကန်မှု	နားလည်သဘောပေါက်မှု		
			နားထောင်ရန် ပုံပြင်	အတူတကွဖတ်ရန် ပုံပြင်	အတွေ့အကြုံ ပုံပြင်
ဇွန်လ	- လိပ်ပြာ - ရိုးရာအစားအစာ	ûn, hw, lw blănmè, dǒmă, hòpă	- Sǔtsein - Khiraǒngă - Yǔ̀ dǒ pramu balein	- Pipăn atahtũhtan - Phǒn an tătein	- ကြက်ပျံ၊ ငှက်ပျံ
ဇူလိုင်လ	- ရိုးရာအစားအစာ - အလံအကြောင်း - အပင်အကြောင်း	rw, hǒ, sw, pǔba, thw, pǔdaũ, htw, mara	- Picăphao dǒ dyăncon - Pra kaĩphwĩ - Htwĩ̀ dǒ Khũ̀ - Sǔtawā (pinlè) syũkha mară?	- Pra khauklaodau dǒ niphũcũ̀ - Bĩ an thǒnthā pè	- အစားအစာကြီး - အရောင်လေးတွေ - ဝှက်
ဩဂုတ်	- အပင်အကြောင်း - မျှစ်အကြောင်း - ကြက်အကြောင်း	kw, lămăkhă, khw, pǔbǒn, nw, dǒ..kaũ, mw, ba.. mè,	- Khlwĩ̀ - Arĩhav acă nè - Tathakhai ngòn mè ninhă cipră - Yaò	- Laũ taphaǒtathā - Sũmaǒ dǒ acũ̀	- အပင်စိုက်ကြစို့ - အကြီးအသေးစီ စို့
စက်တင်ဘာ	- ကြက်အကြောင်း - ဖားစည်	pw, dǒ..klă, phw, yw, thamă	- Tasai sũswĩ̀ - Tamangaǒ syũn - Klau - Htaubaũ dǒ Htwĩ̀han	- Khĩ kaklan ya. - Baò htaò baò sũ̀	- ကြက်ဖွဲ့စို့ - ဖားစည်အက ကကြစို့
အောက်တိုဘာ	- မွေးမြူရေး - ရိုးရာတူရိယာ	bw, mò, ngw, sao xma, pr, mwai dǒ... acă,	- Paũ arĩakăĩ - Htwai dǒ Hwasòn dǒnphao	- Tharǒn dau	- ဗိုလ်၊ လင်မယား၊ လှေ
နိုဝင်ဘာ	- ရိုးရာတူရိယာ - ကျန်းမာရေး	kr, bă..khă, hy, dǒ...lòn, ky, dǒ... kahti	- Maphu saò thă, makră saò kaũ̀ - Aĩ̀ dǒ pĩmaǒpră - Yũ̀ bi ngòn ngaǒ	- Tahaitabaũ ngă	- သီချင်းဆိုကြစို့ - လှေကျင့်ခန်းအ တူလုပ်ကြစို့
ဒီဇင်ဘာ	- ရိုးရာကစားနည်း	khy, khlǒndò, ty, pè	- Lă kai dǒ tară? - Khaũ̀ Dă dǒ yaò - Bathă cwaiddò citha la cũ̀.	- Cein bloncũ̀ - Khaũ̀ kacũ̀ hòpă?	- သင်းသောစီးတ မ်းကစားကြစို့
ဇန်နဝါရီ	- လ(၁၂)လ - ရိုးရာအဆိုအမိန့်	dy,cǒ...kǒ, my, lahan, py, yaũ.. hò, khlw, ngă	- Htauwă tanithũ̀ - Kayăn nein htathũ̀ arĩkăĩ - Masaũ ansa	- Tabathă - Blănmè	- နေရာလှကြစို့

Weekly Lesson plan for Grade 3

ဇွန်လ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme - လိပ်ပြာအကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (1 A) t̄n	Experience Story ကြက်ပျံ၊ ငှက်ပျံ
Thursday	Lesson (1) Bl̄anm̄e	Listening story S̄t̄ein
Friday	Review Lesson (1)	Review

ဇွန်လ တတိယအပတ်		
Theme -လိပ်ပြာ		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (2) hw	Share Reading Pip̄ā ataht̄uhtan
Thursday	Lesson (2) d̄õm̄ă	Listening Story Kh̄ī raonḡă
Friday	Review Lesson (2)	Review

ဇွန်လ (စတုတ္ထအပတ်)		
Theme - ရိုးရာအစားအစာ		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (3) lw	Share Reading Ph̄õn an t̄ătein
Thursday	Lesson (3) h̄õp̄ă	Listening Story Ȳt̄ī d̄õ Pramu balēin
Friday	Review Lesson (3)	Review

ဇူလိုင်လ (ပထမအပတ်)		
Theme - ရိုးရာအစားအစာ		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (4) rw	Experience Story အစားအစားကြစို့
Thursday	Lesson (4) h̄õ	Listening Story Pic̄ăphao d̄õ Dȳancon
Friday	Review Lesson (4)	Review

ရူလိုင်လ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme - အလံအကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (5) sw	Share Reading Pra khauklaodau dò niphũcũ
Thursday	Lesson (5) pũba	Listening Story Pra kaũphwi
Friday	Review Lesson (5)	Review

ရူလိုင်လ (တတိယအပတ်)		
Theme - အလံအကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (6) thw	Experience story အရောင်လေးတွေရှာကြစို့
Thursday	Lesson (6) Pũdañ	Listening Story Htwi ã dò Khũ
Friday	Review Lesson (6)	Review

ရူလိုင်လ (စတုတ္ထအပတ်)		
Theme - အပင်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (7) htw	Share Reading Bĩ an thõnthã pè
Thursday	Lesson (7) marã	Listening Story Sũtawã (pinlè) syũnkha marã?
Friday	Review Lesson (7)	Review

ဇွန်လိုင်လ (ပဉ္စမ အပတ်)		
ဇွန်လနှင့် ရူလိုင်လ ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း		

ဩဂုတ်လ (ပထမအပတ်)		
Theme - အပင်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (8) kw	Experience story အပင်စိုက်ကြစို့
Thursday	Lesson (8) Lãmãkhein	Listening Story Khlwĩ
Friday	Review Lesson (8)	Review

ညိုဝတ်လ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme - မျှစ်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (9) khw	Share Reading Laŭ Taphaŏtathā
Thursday	Lesson (9) pŭbòn	Listening Story Arĭhă acă nè
Friday	Review Lesson (9)	Review

ညိုဝတ်လ (တတိယအပတ်)		
Theme - မျှစ်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (10) Nw	Experience story အကြီး၊ အသေးစီကြစို့
Thursday	Lesson (10) dŏ ... kaŭ	Listening Story Tathakhaingòn mè nanwă cipră
Friday	Review Lesson (10)	Review

ညိုဝတ်လ (စတုတ္ထအပတ်)		
Theme - ကြက်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (11) mw	Share Reading sŭmaŏ dŏ a cŭ
Thursday	Lesson (11) ba..... mè	Listening Story Yaò
Friday	Review Lesson (11)	Review

စက်တင်ဘာလ (ပထမအပတ်)		
Theme - ကြက်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (12) pw	Experience story ကြက်ဖွပ်ကြစို့
Thursday	Lesson (12) dŏ ..... klă	Listening Story Tasai sŭswĭ
Friday	Review Lesson (12)	Review

စက်တင်ဘာလ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme - ဖားစည်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (13) phw	Share Reading Khĭ kaklan ya.
Thursday	Lesson (13) cŏ	Listening Story Tamangaŏ syŭn
Friday	Review Lesson (13)	Review

စက်တင်ဘာလ (တတိယအပတ်)		
Theme ဖားစည်အကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (14) yw	Experience story ဖားစည်အက ကကြစို့
Thursday	Lesson (14) thamă	Listening Story Klau
Friday	Review Lesson (14)	Review

စက်တင်ဘာလ (စတုတ္ထ အပတ်)		
သြဂုတ်နှင့် စက်တင်ဘာလ ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း		
အောက်တိုဘာလ (ပထမအပတ်)		
Theme မွေးမြူရေးအကြောင်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (15) bw	Share Reading Baù htaò baù sǎ
Thursday	Lesson (15) mò	Listening Story Htaubaù dò Htwìhan
Friday	Review Lesson (15)	Review

အောက်တိုဘာလ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme မွေးမြူရေး		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (16) ngw	Experience story ဗိုလ်၊ လင်မယား၊ လှေ၊ မိသားစုကစားနည်း
Thursday	Lesson (16) cwaǐdǎ	Listening Story Paù arfakaǐ
Friday	Review Lesson (16)	Review

အောက်တိုဘာလ (တတိယအပတ်)		
Theme ရိုးရာတူရိယာ		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (17) pr	Share Reading Tharǒn dau
Thursday	Lesson (17) mwaǐdǎ....acǎ	Listening Story Htwai dò Hwasòn dǒnphao
Friday	Review Lesson (17)	Review

နိုဝင်ဘာလ (ပထမအပတ်)		
Theme ရိုးရာတူရိယာ		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (18) kr	Experience story သီချင်းဆိုကြစို့
Thursday	Lesson (18) bǎ.....khǎ	Listening Story Maphu saò tha, Makrǎ saò kaũ
Friday	Review Lesson (18)	Review

နိုဝင်ဘာလ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme ကျန်းမာရေး		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (19) hy	Share Reading Tahaitabaũ ngǎ
Thursday	Lesson (19) dǎ.....lòn	Listening Story Aĩ dò pǐmaǎprǎ
Friday	Review Lesson (19)	Review

နိုဝင်ဘာလ (တတိယအပတ်)		
Theme ကျန်းမာရေး		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (20) ky	Experience story လေ့ကျင့်ခန်းအတူလုပ်ကြစို့
Thursday	Lesson (20) dǎ....kahti	Listening Story Yũ bi ngòn ngaǎ
Friday	Review Lesson (20)	Review

နိုဝင်ဘာလ (စတုတ္ထ အပတ်)		
အောက်တိုဘာလနှင့် နိုဝင်ဘာလ ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း		

ဒီဇင်ဘာလ (ပထမအပတ်)		
Theme - ရိုးရာကစားနည်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (21) khy	Share Reading Cein Bloncũ
Thursday	Lesson (21) khlǎndò	Listening Story Lǎ kai dò Tarǎ?
Friday	Review Lesson (21)	Review

ဒီဇင်ဘာလ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme - ရိုးရာကစားနည်း		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (22) ty	Share Reading Khaŋ kacŋ hŋpǎ?
Thursday	Lesson (22) pè	Listening Story Khaŋ Dǎ dò yaŋ
Friday	Review Lesson (22)	Review

ဇန်နဝါရီလ (ပထမအပတ်)		
Theme - ကယန်းလနစ်သစ်ကူး		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (23) dy	Experience story သဘောတရားတမ်းကစားစဉ်
Thursday	Lesson (23) cŋ... kŋ	Listening Story Bathá cwaidò citha la cŋ
Friday	Review Lesson(23)	Review

ဇန်နဝါရီလ (ဒုတိယအပတ်)		
Theme - ကယန်းလနစ်သစ်ကူး		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (24) my	Share Reading Tabathá
Thursday	Lesson (24) lahan	Listening Story Htauwǎ tanithŋ
Friday	Review Lesson (24)	Review

ဇန်နဝါရီလ (တတိယအပတ်)		
Theme - ရိုးရာအဆိုအမိန့်		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (25) py	Share Reading Blǎnmè
Thursday	Lesson (25) aŋ... hŋ	Listening Story Kayǎn Neín Hhanthŋ aríkai
Friday	Review Lesson (25)	Review

ဇန်နဝါရီလ (စတုတ္ထအပတ်)		
Theme - ရိုးရာအဆိုအမိန့်		
	တိကျမှန်ကန်မှု (primer track)	နားလည်သဘောပေါက်မှု (story track)
Wednesday	Lesson (26) khlw	Experience story နေရာလှကြစို့
Thursday	Lesson (26) ngă	Listening Story Masaù ansa
Friday	Review Lesson (26)	Review

ဖေဖော်ဝါရီလ (ပထမ အပတ်)
ဒီဇင်ဘာလ နှင့် ဇန်နဝါရီလ ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း

Grade-3

ဆရာလမ်းညွှန်(သင်ကြာနည်းစနစ်များ)

တိကျမှန်ကန်မှု (ပုံမှန်သင်ခန်းစာ)

ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံး (၁၀ မိနစ်)

၁။ ပုံနှင့်သော့ချက်စကားလုံးအား ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးဆွဲခြင်း

မိမိဖော်ပြမည့်သော့ချက်စကားလုံး၏ ပုံကိုဆွဲပါ။ ထို့နောက်ပုံ၏ အောက်တည့်တည့်တွင် သော့ချက် စာလုံးအား စာလုံးကြီးကြီးဖြင့် သေသပ်စွာရေးပါ။

၂။ ပုံအားမိတ်ဆက်ပေးခြင်း

ဆွဲထားသောပုံအားညွှန်ပြပြီး “ဒီပုံလေးကဘာလေးလဲ” ဟုမေးပါ။
ပြီးနောက်ကျောင်းသားအားပြန်လည်ဖြေကြားခွင့်ပေးပါ။
ပုံ၏အကြောင်းကိုမိနစ်အနည်းငယ်မျှ ဖြေရန်လည်းအားပေးပါ။

၃။ သော့ချက်စကားလုံးအားမိတ်ဆက်ခြင်း

ပုံအောက်မှ သော့ချက်စကားလုံးများကိုညွှန်ပြပြီး “ဒီစကားလုံးက ..... လို့ဖတ်တယ်” လို့ပြောပြ ပါ။
ပြီးနောက်ဒီစကားလုံးကဘယ်လိုဖတ်လဲ ဟုပြန်မေးပါ။ ကျောင်းသားအားထိုစကားလုံးထပ်ဖတ်ပြ ပါ။ ကျောင်းသားနှင့်အတူဖတ်နေချိန်၌
သော့ချက်စကားလုံးအား ညွှန်ပြပြီးအနည်းငယ်ထပ်ဖတ်ပြပါ။ အကယ်၍ သော့ချက်စကားလုံး၏ အသံထွက်သည်
တစ်သံထက်ပိုနေပါက “ဇယားကွက်တစ်ခု” ကို သော့ချက်စကားလုံး၏ အောက်တွင်တည်ဆောက်ပြီး “ဒီစကားလုံး၌ အသံအစိတ်အပိုင်း
(၂)ခုပါရှိ တယ်” ပြောပြပါ။

သော့ချက်စကားလုံးအား ဖတ်ပြနေချိန်တွင် အသံအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီညွှန်ပြပေးပါ။ အသံအစိတ်အ ပိုင်းတစ်ခုစီတွင် လက်ခုပ်တီးပြပြီး
စကားအားဖတ်ပြချိန်၌ နားထောင်ပါ။ စကားလုံး၏ဝဏ္ဏ (အသံအ စိတ်အပိုင်း) တစ်ခုစီတွင် လက်ခုပ်တီးပြပြီးပြောပြပါ။
နောက်တစ်ခေါက်သင်ယူသူနှင့်အတူ စကားလုံး ဝဏ္ဏတစ်ခုစီအား လက်ခုပ်တီးပြပါ။

၄။ စကားလုံးဖွဲ့ခြင်းလုပ်ဆောင်မှုပြုလုပ်ချက်

သော့ချက်စကားလုံးအားကျောက်သင်ပုန်းပေါ်၌ထပ်ရေးပါ။ ရေးသားရာတွင် သော့ချက်စကားလုံး၏ ဘယ်ဘက်တွင်ရေးပါ။
သော့ချက်စကားလုံးကိုသင်ယူသူအား ဖတ်ပြပါ။

ထို့နောက်သင်ယူသူတို့နှင့်အတူတကွဖတ်ပါ။သော့ချက်စကားလုံးထဲမှ စကားလုံးအသစ်ပါသည့် စကားလုံးအစိတ်အပိုင်းကို
အောက်တွင်ရေးပါ။

“ဒီအစိတ်အပိုင်းကတော့ ..... ဖတ်တယ်လို့” ဖတ်ပြပါ။စာသင်သားများကို ဖတ်ပြပြီးနောက်သူတို့နှင့်အတူတကွ ဖတ်ပါ။

စကားလုံးအစိတ်အပိုင်းအောက်တည့်တည့်တွင်စကားလုံးအသစ်ကိုရေးချပါ။ဒါမှစာလုံးအသစ်မှာ
တစ်တန်းတည်းဖြစ်နေမည်။ “ဒီအစိတ်အပိုင်းကတော့ .....ဖတ်တယ်လို့” ဖတ်ပြပါ။သင်ယူသူများကို ဖတ်ပြပြီးနောက်
သူတို့နှင့်အတူတကွ ဖတ်ပါ။သင်ယူသူများအား စကားလုံးခွဲခြားလုပ်ဆောင်မှုအပိုင်းအစ အဆုံးဖတ်ပြပြီးနောက် သင်ယူသူများနှင့်
အတူတကွဖတ်ပါ။

၅။ စကားလုံးတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်

ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်စာလုံးသစ်ကို စကားလုံးဖွဲ့ခြင်း၏ ညာဘက်ခြမ်းတွင်ရေးပါ။

ကျောင်းသားများကိုဖတ်ပြပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့်အတူတကွဖတ်ပါ။

စကားလုံးအသစ်၏အောက်တည့်တည့်လှိုင်းတွင် တစ်တန်းတည်းဖြစ်စေရန်စကားလုံးအစိတ်အပိုင်း ကိုရေးပါ။

ကျောင်းသားများအားဖတ်ပြပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့်အတူတကွဖတ်ပါ။

စကားလုံးများအားလုံးတစ်တန်းတည်းဖြစ်စေရန် သော့ချက်စကားလုံးအစိတ်အပိုင်း၏ အောက်
တည့်တည့်တွင်သော့ချက်စကားလုံးကိုရေးပါ။

ကျောင်းသားအားဖတ်ပြပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့်အတူတကွဖတ်ပါ။

နှစ်ဖက်လုံးဖြစ်သည့် စကားလုံးဖွဲ့ခြင်းနှင့် စကားလုံးတည်ဆောက်ခြင်းကို စာဖတ်ခြင်းအစီအစဉ် (၅ဆင့်) အတိုင်းဖတ်ပါ။

စာလုံးသတ်ပုံရေးခြင်း (၅မိနစ်)

၁။ သင်ပြီးသားသင်ခန်းစာမှ သော့ချက်စကားလုံးအား သတ်ပုံခေါ်ခြင်း (ပြန်လည်လေ့ကျင့်ခန်းအတွက်)

ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာမှ သော့ချက်စကားလုံး တစ်လုံးသုံးကြိမ်ခေါ်ပြုပြီး ကျောင်းသားများကို ဗလာစာ အုပ်၏ နောက်ဆုံးစာမျက်နှာတွင် အလွတ်ရေးခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများတစ်လုံးရေးပြီးတိုင်း ကျောက် သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပြုပြီး ကျောင်းသားများကို အမှားအမှန်စစ်ဆေးပါ။ ထို့နောက်ဆရာ/မ ဖတ်ပြုပြီး နောက်ကျောင်းသားများနှင့်အတူတူ ဖတ်ပြပါ။ အတန်းတွင်လျှောက်ပြီး အမှန်ပြင်ပေးရန်လိုသောသူကို ပြင်ပေးပါ။

၂။ ကျောင်းသားများသော့ချက်စကားလုံးအသစ်ရေးကျင့်ခြင်း

ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် သော့ချက်စကားလုံး၏ ဝဏ္ဏတစ်ခုကိုရေးပါ။
ထိုဝဏ္ဏကို ကျောင်းသားများအား မိမိဗလာစာအုပ်ထဲတွင် လိုက်ရေးချခိုင်းပါ။
နောက်ထပ်ဝဏ္ဏကို ပထမတစ်ခု၏ ဘေးတွင်ရေးပြပါ။ ထိုအတိုင်းကျောင်းသားများ သူတို့၏ ဗလာစာ အုပ်တွင် ရေးရန်ပြောပါ။
အကယ်၍ (အသံအနိမ့်အမြင့်သင်္ကေတ) ပါလျှင် ထည့်ရန်မမေ့ပါနှင့်။
သော့ချက်စကားလုံးသည် ဝဏ္ဏတစ်လုံးတည်းပါလျှင် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် တစ်ခါတည်းရေးပြုပြီး လေ့ကျင့်စေပါ။
ကျောင်းသားများအား ဗလာစာအုပ်ထဲတွင် သော့ချက်စကားလုံးကို ၅ ကြိမ်သေချာရေးရန်ပြောပါ။

စာရွက်ကြီး (၅မိနစ်)

၁။ စာရွက်ကြီးပေါ်တွင် သော့ချက်စကားလုံးအသစ်ကိုရေးထည့်ခြင်း

စာရွက်ကြီးပေါ်ရှိ “သော့ချက်စကားလုံးများ” ဟူသည့် ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် သော့ချက်စကားလုံးအ သစ်ကိုရေးချပါ။ (ထိုစာရွက်ကြီးတစ်ရွက်ကို နံရံပေါ်တွင်ချိတ်ဆွဲထားပါ။)

၂။ ဇယားကွက်ကြီးမှ စကားလုံးသစ်များအား စာရွက်ကြီးပေါ်တွင်ရေးချပါ။

ဇယားကွက်ကြီးထဲမှ ကျောင်းသားများတွေ့ရှိသည့် စကားလုံးသစ်ကို စာရွက်ကြီးပေါ်တွင် “အခြားစ ကားလုံးများ” ဟူသည့်ခေါင်းစဉ်အောက်တွင်ရေးချပါ။

၃။ စာရွက်ကြီးပေါ်ရှိစာလုံးသစ်များကို ညွှန်ပြုပြီး ဖတ်ပြပါ။ ပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့်အတူ တကွ ဖတ်ပါ။

ဇယားကွက်ကြီး (၇ မိနစ်)

၁။ ဇယားကွက်ကြီးတွင်အသံများနှင့် စာလုံးများကို ထည့်ပြီး ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

၂။ စာဖတ်ခြင်းအစီအစဉ်ကို အသုံးပြုပြီး ဇယားကွက်ကြီးကိုဖတ်ခြင်း

ဇယားကွက်ထဲရှိအသံများ (သို့) စာလုံးများအားလုံးကို ကျောင်းသားများအားဖတ်ပြုပြီး နောက်ကျောင်း သားများနှင့် အတူတကွဖတ်ပါ။ သင်၏ဘာသာစကား ဖတ်ပုံနည်းလမ်းအတိုင်းဘယ်မှညာသို့ ဖတ်ပြပါ။ သင်ဖတ်ပြသည့်အခါ စကားလုံးတစ်လုံးစီတိုင်းကို ညွှန်တံတစ်ချောင်းနှင့်ညွှန်ပြပါ။

၃။ ဇယားကွက်ကြီးထဲမှ သော့ချက်စကားလုံးအား ကျောင်းသားများရှာဖွေခြင်း

စာလုံးအသစ်ပါသည့် ဇယားကွက်ကြီး၏အကွက်လေးကို ညွှန်ပြပါ။
“ဒီနေရာမှာ ဆရာမတို့ရဲ့ စာလုံးသစ်ရှိတယ်” ဟူ၍ပြောပြပါ။ ကျောင်းသားများကို ဖတ်ပြုပြီး ကျောင်းသားနှင့်အတူတကွဖတ်ပါ။ ပြီးနောက် “ဘယ်သူဒီဇယားကွက်ထဲက စာလုံးလေးတွေနဲ့ သော့ ချက်စကားလုံးသစ်ကိုတွဲပြနိုင်သလဲ” ဟူ၍မေးပါ။ ကျောင်းသားတစ်ယောက် ကျောက်သင်ပုန်းဆီသို့ လာပြီး စာလုံးတစ်ခုစီကို ညွှန်ပြစေပြီး သော့ချက်စကားလုံးကို ဖတ်ပြခိုင်းပါ။

၄။ ကျောင်းသားများဇယားကွက်ကြီးထဲရှိ အခြားစကားလုံးများရှာဖွေခြင်း

“ဘယ်သူဒီဇယားကွက်ကြီးထဲရှိ စာလုံးများကို အသုံးပြုပြီးအခြားစကားလုံးသစ်များ တည်ဆောက်နိုင် သလဲ” ဟူ၍မေးပါ။
ကျောင်းသားများ ကျောက်သင်ပုန်းဆီသို့ လာစေပါ။
အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီကို ညွှန်ပြပြီး ကျောင်းသားများ ရှာတွေ့သည့် စကားလုံးကိုဖတ်ခိုင်းပါ။
ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ထိုစကားလုံးတစ်ခုစီကိုရေးပါ။
စကားလုံးများကို ဖတ်ပြုပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့်အတူတကွဖတ်ပါ။

အကူစကားလုံး (၇ မိနစ်)

၁။ အကူစကားလုံးသစ်ကို မိတ်ဆက်ခြင်း

အကူစကားလုံးပါသည့်စာကြောင်းတစ်ကြောင်းကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

အကူစကားလုံးကို အလေးပေးသည့် မေးခွန်းများကိုမေးပါ။ (ဥပမာ- ပန်းအိုးထဲတွင် ပန်းပွင့်ရှိသည်။ ပန်းပွင့်ဘယ်မှာရှိသလဲ။)

အကူစကားလုံးပါသည့် အခြားစာကြောင်း (သို့) အခြားစကားစုဖြင့် ဥပမာပေးပါ။ (အကယ်၍ မေးလို့ရ လျှင်) စကားလုံးအသစ်ကို အလေးအနက်ထားပြီးမေးခွန်းမေးပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင်စကားလုံးအားလုံးအား တကယ့်ပစ္စည်းကို အသုံးပြုပြီးသရုပ်ဖော်ပြပါ။ (ဥပမာ- စာအုပ်ကိုအိတ်ထဲထည့်လိုက်ပြီး “စာအုပ်ကို ဘယ်မှာထည့်လိုက်သလဲ” လို့မေးပါ။ “အိတ်ထဲမှာ” ဟုဖြေလျှင်ဖြေမည်။)

၂။ ဝါကျဖြိုခြင်းကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ပြုလုပ်ခြင်း

အကူစကားလုံးပါသည့်စာကြောင်းကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင်အကူစကားလုံး သစ်စာကြောင်းတွင် သော့ချက်စကားလုံးပါပါစေ။

စာကြောင်းဖြိုခြင်းကို အကူစကားလုံးသစ်အထိ လုပ်ဆောင်ပါ။

၃။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် စကားလုံးတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ဆောင်ချက်ကိုပြုလုပ်ခြင်း

အကူစကားလုံးစာကြောင်း တစ်ခုလုံးအထိ စာကြောင်းကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ပါ။

၄။ စာကြောင်းဖြိုခြင်းနှင့် စာကြောင်းတည်ဆောက်ခြင်းကို စာဖတ်ခြင်းအစီအစဉ်(၅ဆင့်) အတိုင်း ဖတ်ပါ။

အကူစကားလုံးသတ်ပုံရေးခြင်း (၆ မိနစ်)

၁။ သင်ပြီးသားသင်ခန်းစာမှ အကူစကားလုံးအား သတ်ပုံခေါ်ခြင်း (ပြန်လည်လေ့ကျင့်ခန်းအတွက်)

ပြီးခဲ့သောသင်ခန်းစာမှ အကူစကားလုံး တစ်လုံးသုံးကြိမ်ခေါ်ပြုပြီး ကျောင်းသားများကို ဗလာစာ အုပ်၏ နောက်ဆုံးစာမျက်နှာတွင်အလွတ်ရေးခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများတစ်လုံးရေးပြီးတိုင်း ကျောက် သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပြုပြီး ကျောင်းသားများကို အမှားအမှန်စစ်ဆေးပါ။ ထို့နောက်ဆရာ/မ ဖတ်ပြုပြီး နောက်ကျောင်းသားများနှင့်အတူတူ ဖတ်ပြပါ။ အတန်းတွင်လျှောက်ပြီး အမှန်ပြင်ပေးရန်လိုသောသူကို ပြင်ပေးပါ။

၂။ ကျောင်းသားများ အကူစကားလုံးအသစ်ရေးကျင့်ခြင်း

ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် အကူစကားလုံး၏ ဝဏ္ဏတစ်ခုကိုရေးပါ။

ထိုဝဏ္ဏကို ကျောင်းသားများအား မိမိဗလာစာအုပ်ထဲတွင် လိုက်ရေးချခိုင်းပါ။

နောက်ထပ်ဝဏ္ဏကို ပထမတစ်ခု၏ ဘေးတွင်ရေးပြပါ။ ထိုအတိုင်းကျောင်းသားများ သူတို့၏ ဗလာစာ အုပ်တွင် ရေးရန်ပြောပါ။

အကယ်၍ (အသံအနိမ့်အမြင့်သင်္ကေတ) ပါလျှင် ထည့်ရန်မမေ့ပါနှင့်။

သော့ချက်စကားလုံးသည် ဝဏ္ဏတစ်လုံးတည်းပါလျှင် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် တစ်ခါတည်းရေးပြပြီး လေ့ကျင့်စေပါ။

ကျောင်းသားများအား ဗလာစာအုပ်ထဲတွင် သော့ချက်စကားလုံးကို ၅ ကြိမ်သေချာရေးရန်ပြောပါ။

တိကျမှန်ကန်မှု
ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း သင်ခန်းစာ

(က) သော့ချက်စကားလုံးပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း (၅ မိနစ်)

၁။ စာရွက်ကြီးပေါ်တွင်စကားလုံးသစ်များကို ကျောင်းသားများရှာဖွေခြင်း
သော့ချက်စကားလုံးသစ်များအားလုံးကို ဖတ်ပြပြီးကျောင်းသားအယောက်စီကို စာရွက်ကြီးပေါ်ရှိ စကားလုံးများကို ရှာခိုင်းပါ။ ထို့နောက်အခြားစကားသစ်များကိုလည်း အစဉ်လိုက်မဟုတ်ပဲ တစ်လုံးစီဖတ်ပြပြီး ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီကို စာရွက်ကြီးပေါ်ရှိ စကားလုံးများကို ရှာခိုင်းပါ။

၂။ ကျောင်းသားများသည် သော့ချက်စကားလုံးများနှင့် အခြားစကားလုံးသစ်များကို အခန်းတွင်းရှိ ချိတ်ထားသော စာရွက်များပေါ်တွင် ရှာဖွေခြင်း
စာရွက်ကြီးပေါ်ရှိပုံပြင်များပေါ်မှ (သို့မဟုတ်) ချိတ်ထားသည့် စာရွက်ပေါ်မှ အခြားသောစကားလုံးများကို ကျောင်းသားများရှာနိုင် မရှာနိုင်ကိုမေးပါ။
(နံရံပေါ်တွင် အခြားသောဥပမာပေးနိုင်သည့် သော့ချက်စကားလုံးရှိမှသာလျှင် ရှာခိုင်းပါ။)

၃။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ပြီးခဲ့သည့်အပတ်မှ သင်ခဲ့သော သော့ချက်စကားလုံးအသစ်တစ်လုံးစီကို စကားလုံးဖြိုခြင်းနှင့် တည်ဆောက်ခြင်းကိုလုပ်ပါ။

(ခ) ဇယားကွက်ကြီးပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း (၅ မိနစ်)

၁။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်ရှိ ဇယားကွက်ကြီးထဲတွင် သော့ချက်စကားလုံးများမှ စာလုံးအစိတ်အပိုင်းများကိုထည့်ထားပါ။

၂။ ဇယားကွက်ကြီးကိုဖတ်ခြင်း
သော့ချက်စကားလုံးအသစ်များမှ စာလုံးများနှင့် ဝဏ္ဏ (အသံအစိတ်အပိုင်း) များကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်ရှိဇယားကွက်ငယ်လေးထဲထည့်ပါ။ ကျောင်းသားများကိုဖတ်ပြပါ။
ပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့် အတူတူဖတ်ပါ။ စာဖတ်ခြင်းအစီအစဉ်ကို အသုံးပြုပါ။
သင်၏ဘာသာစကားဖတ်ပုံနည်းလမ်းအတိုင်း ဘယ်မှညာသို့ဖတ်ပြပါ။

၃။ အောက်ပါဇယားကွက်ကြီးလုပ်ဆောင်မှုများမှ တစ်ခုကိုလုပ်ဆောင်ပါ။

(က) ဇယားကွက်ကြီးထဲမှ စကားလုံးများရှာဖွေခြင်း
အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲပြီး ဇယားကွက်ကြီးထဲမှ သော့ချက်စကားလုံးတစ်ခုကို ပြောပါ။ (ဥပမာ- ကြောင်) အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ တစ်ယောက်သည် ဇယားကွက်ကြီးဆီသို့လာပြီး သော့ချက်စကားလုံးကို တည်ဆောက်သည့် စာလုံး (သို့မဟုတ်) ဝဏ္ဏ (အသံအစိတ်အပိုင်း) များကိုညွှန်ပြစေပါ။ ကျောင်းသား၏ လုပ်ဆောင်ချက်မှန်လျှင် ထိုအဖွဲ့သည် အမှတ်ရရှိမည်။ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါက အခြားအဖွဲ့မှကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ခိုင်းပါ။

(ခ) သော့ချက်စကားလုံးများကို ကွက်လပ်ဖြည့်ခြင်း

အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲလိုက်ပြီး ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် သော့ချက်စကားလုံး၏ အစစလုံးကိုရေးပါ။
အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့စီမှ ကျောင်းသားတစ်ယောက် ကျောက်သင်ပုန်းဆီသို့လာပြီး ကျန်ရှိသည့် သော့ချက်စကားလုံးကို ကွက်လပ်ဖြည့်စေပါ။ အခြားကျန်ရှိသည့်စကားလုံးများကို လည်း ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်စေပါ။ အဖွဲ့တစ်ခုစီတိုင်းမှန်လျှင် အမှတ်များပေးပါ။

(ဂ) စကားလုံးသစ်များတည်ဆောက်ခြင်း

ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် စကားလုံးအသစ်တစ်လုံးမှ စာလုံးများကိုရေးပါ။
ထိုစာလုံးများကို အစီအစဉ်ကျစွာမရေးပါနှင့်၊ ကျောင်းသားအားထိုစကားကို စဉ်းစားစေပြီး ဗလာစာအုပ်ထဲတွင် ကျောင်းသားများအားရေးစေပါ။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်အား ကျောက်သင်ပုန်းဆီသို့လာပြီး မှန်ကန်စွာရေးစေပါ။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်အား ကျောက်သင်ပုန်းဆီသို့လာပြီး မှန်ကန်စွာရေးစေပါ။ ထို့နောက် အခြားစကားလုံးများကိုလည်း ပြုလုပ်ပါ။ စကားလုံး (၅) လုံးကို ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ (အဖွဲ့လိုက်လည်း သင်လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။) အဖွဲ့များတစ်ကြိမ်တည်းတွင် စာလုံးများကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် မျဉ်းကြောင်းကို မလယ်တွင်ဆွဲထားနိုင်သည်။ အရင်ဦးဆုံးလုပ်ဆောင်နိုင်သည့်အဖွဲ့သည် အမှတ်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

(ဂ) အကူစကားလုံးများပါသည့်ဝါကျပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း (၅ မိနစ်)

၁။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် သင်ကြားခဲ့သည့် အကူစကားလုံးပါဝင်သည့် စာကြောင်း (၂) ကြောင်းကိုရေးပါ။

၂။ စာဖတ်ခြင်း အစီအစဉ်အတိုင်း ထိုစာကြောင်း (၂) ကြောင်းကိုဖတ်ပါ။
စာကြောင်းတိုင်းအား စာကြောင်းဖြိုခြင်းနှင့် စာကြောင်းတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ဆောင်ပါ။ ပြီးနောက် စာဖတ်ခြင်း အစီအစဉ်အတိုင်းဖတ်ပါ။

၃။ အောက်ပါလုပ်ဆောင်ချက်များမှ တစ်ခုကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

စာကြောင်းဖော်ပြခြင်း-

ရေးထားသည့်စာကြောင်း (၂) ကြောင်းကိုဖတ်ပါ။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်အား ဆရာဖတ်သည့် စာကြောင်းကို လာပြီးညွှန်ပြစေပါ။

ကွက်လပ်ဖြည့်ခြင်း-

ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်ရှိစာကို ဖျက်ပြီးနောက်စာကြောင်းများမှ တစ်ကြောင်းကိုရေးပါ။ သို့သော် အကူစကားလုံးကို မရေးပါနှင့်၊ ကွက်လပ်ထဲ၌ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကိုလာပြီးရေးစေပါ။

ဝါကျပြုလုပ်ခြင်း-

ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် အကူစကားလုံးများမှတစ်လုံးကိုရေးပါ။ ကျောင်းသားသည် ထိုစကားလုံးကို အသုံးပြုပြီး ဝါကျတစ်ကြောင်းရေးစေပါ။ (အကယ်၍ ဝါကျစာကြောင်းကို မရေးသားနိုင်ပါက ဆရာမှ ကူရေးပေးနိုင်သည်။)

(ဃ) စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံနှင့်လက်ရေးလှပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း (၅ မိနစ်)

၁။ သော့ချက်စကားလုံး (၁၀) လုံးအထိသတ်ပုံခေါ်ခြင်း
(နောက်ဆုံးသင်ကြားသည့်သင်ခန်းစာမှ သော့ချက်စကားလုံးများအပါအဝင်)

ကျောက်သင်ပုန်းမှ စာများကိုဖျက်လိုက်ပြီး သော့ချက်စကားလုံးများမှ တစ်လုံးကိုခေါ်ပါ။ (၂) ကြိမ် (၃) ကြိမ်လောက် ခေါ်ပေးပြီး လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်တွင် ရေးစေပါ။
လိုအပ်လျှင် သတ်ပုံခေါ်သည့်စာလုံးအမိပ္ပိုင်ပေါ်ရန် အကူစာလုံးထည့်ခေါ်ပေးပါ။ ဥပမာ- အဓိကစကားလုံးက "ကျောင်း" ဖြစ်ပြီး "ကျောင်း" ဟုခေါ်လျှင် ကျောင်းသားများနားမရှင်းပါက "စာသင်ကျောင်း" ဟု ခေါ်ပြပြီးနောက် "ကျောင်း" ဟုခေါ်ပေးပါ။
ရေးပြီးနောက် ကျောင်းသားများရေးသည့် စကားလုံးမှန်မမှန် စစ်ဆေးရန် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပြပြီး စစ်စေပါ။
အတန်းထဲတွင်လှည့်ပြီး ကျောင်းသားများ၏ အမှားများကို ပြင်ပေးပြီးအားပေးပါ။
ထိုကဲ့သို့ သော့ချက်စကားလုံးများကို ပြုလုပ်ပါ။ အစပိုင်း၌ သင်ကြားခဲ့သော သော့ချက်စကားလုံးများကိုလည်း (၁၀) လုံးအထိ ခေါ်ပေးနိုင်သည်။

(သို့မဟုတ်)

ဝါကျကို (၂) ကြောင်းကို သတ်ပုံခေါ်ခြင်း
(ကျောင်းသားများစာပိုရေးတတ်လာပြီးနောက်ပိုင်းပြုလုပ်ရန်)
ကျောင်းသားများသင်ယူပြီးသည့် စာကြောင်းတို (၂)ကြောင်းကို သတ်ပုံခေါ်ပါ။
ခေါ်သည့်စာကြောင်းများကိုကျောင်းသားများအားရေးစေပါ။
ကျောင်းသားများပလာစာအုပ်ထဲ ရေးနေချိန်တွင် နောက်ထပ်တစ်ခေါက်ခေါ်ပြပါ။
ကျောင်းသားများ၏စာကြောင်းသတ်ပုံ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိကို စစ်ပါ။
ကျောင်းသားများ မိမိတို့သတ်ပုံကို စစ်ရန်ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် စာကြောင်းရေးပြပါ။
အတန်းထဲလှည့်ပြီး ကျောင်းသားများကို အမှားပြင်ပေးပြီးအားပေးစကားပြောပါ။

၂။ လက်ရေးလှရေးခြင်း
သော့ချက်စကားလုံးသစ်နှင့် သော့ချက်စကားလုံးသစ်ပါသည့် စာကြောင်းများကို ကျောင်းသားများလေ့ကျင့်ခြင်း
သော့ချက်စကားလုံးသစ် (သို့မဟုတ်) စာကြောင်းသစ်တစ်ခုစီကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။
ရေးသားရာတွင် စကားလုံးကြီးကြီးကို
သပ်ရပ်စွာရေးပါ။ ကျောင်းသားများမိမိပလာစာအုပ်ထဲတွင် သော့ချက်စကားလုံးသစ်များကို ကူးရန်အချိန်ပေးပါ။
ကျောင်းသားများကို သော့ချက်စကားလုံးတိုင်း (သို့မဟုတ်) စာကြောင်းကို (၅)ကြိမ်ရေးခိုင်းပါ။
အတန်းထဲတွင်လှည့်ကာ အမှားများပြင်ပေးပြီး ကျောင်းသားများကိုအားပေးပါ။

သဘောပေါက်နားလည်မှု ကဏ္ဍ
ပုံပြင်အသုံးပြုသင်ကြားခြင်းနည်းလမ်း
(ပထမရက်)

(က) အတူဖတ်ပုံပြင် (၁၅ မိနစ်)

၁။ ပုံပြင်ဖတ်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း (အတန်းမစမီ ပြင်ဆင်ထားရန်)
အကယ်၍ စာအုပ်ကြီး (သို့မဟုတ်) စာရွက်ကြီးပြင်အားအသုံးပြုလျှင်
စာအုပ်ကြီးယူထားပါ။ (သို့မဟုတ်) စာရွက်ကြီးကိုအားလုံးမြင်နိုင်ဖို့နံရံပေါ်တွင်ကပ်ပါ။
စကားလုံးလေးများနှိုင်းယှဉ်မှုလုပ်ဆောင်ရန် စကားလုံး (၃)လုံး၊ (၄)လုံးရွေးချယ်ပါ။ ထိုစကားလုံးလေးများကို
စာရွက်သေး၌ ရေးထားပါ။
စကားလုံးဖွက်ခြင်း လုပ်ဆောင်ရန် စာကြောင်းတို (၂) ကြောင်း၊ (၃) ကြောင်းကိုရွေးချယ်ထားပါ။

အကယ်၍စာအုပ်သေးတစ်ပုပ်အသုံးပြုလျှင်
စာအုပ်များကိုထုတ်ထားပါ။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီတိုင်းအတွက် (သို့မဟုတ်)
(၂)ယောက်တစ်အုပ်စီအတွက် စာအုပ်အလုံအလောက်ရှိရမည်ဖြစ်သည်။
စကားလုံးယှဉ်တွဲခြင်း လုပ်ဆောင်ရန် စကားလုံး(၃)လုံး၊ (၄)လုံးရွေးချယ်ပါ။
၎င်းစကားလုံးများကို နောက်ပိုင်းတွင် ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးချပြရမည်။
စကားလုံးဖွက်ခြင်းလုပ်ဆောင်ရန် စာကြောင်းတို(၂)ကြောင်း၊
(၃)ကြောင်းရွေးချယ်ထားပါ။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်
၎င်းစာကြောင်းတိုများကို နောက်ပိုင်းတွင်ရေးချပြရမည်။

၂။ အတူဖတ်ပုံပြင်စတင်ခြင်း
ပုံပြင်ခေါင်းစဉ်အားမိဆက်ပေးပါ။ ကျောင်းသားအားလုံးပုံပြင်နှင့် ဆက်စပ်သည့်နေထိုင်မှုများ အဖြစ်အပျက်
အကြောင်းအရာများကိုမေးပါ။ “သားတို့၊ သမီးတို့ _____တွေ့ကြုံဘူးလား။” (သို့မဟုတ်) “ သားတို့၊ သမီးတို့
_____တွေ့ဘူးလား။” ပုံပြင်၏ခေါင်းစဉ်ကို ကျောင်းသားများ စဉ်းစားမိလာအောင် မေးခွန်းများမေးပါ။

၃။ ပုံပြင်ဖတ်ပြခြင်း
ကျောင်းသားများအား ပုံပြင်ဖတ်ပြပါ။ ပုံပြင်ဖတ်ပြရင်း၊ ပုံပြင်အကြောင်းမေးခွန်းများ မေးရန်ခဏရပ်ပါ။ ဥပမာ-
ပုံအားထောက်ပြပြီး “ပုံထဲမှာဘာပုံကိုမြင်လဲ။” ဟုမေးပါ။
ထို့နောက် ပုံအတွက်ရေးထားသောစာကြောင်းကိုဖတ်ပြပါ။
ပုံတိုင်းကို ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ပါ။ ပုံပြင်တစ်ပိုင်းဖတ်ပြပြီးတိုင်း “နောက်ပြီးဘာတွေ ထပ်ဖြစ်မယ်လို့ထင်လဲ” ဟုမေးပါ။

ပုံပြင်ဖတ်ပြပြီးသောအခါ ကျောင်းတားများကိုမေးခွန်းအချို့ကိုမေးပါ။
ဥပမာ- “ပုံပြင်ထဲမှာ ဘာတွေဖြစ်ခဲ့လဲ” “ဒီလိုဖြစ်တာဘာကြောင့်လို့ထင်လဲ” “ဘယ်အပိုင်းကိုပိုကြိုက်လဲ”
“ဘာကြောင့်ဒီအပိုင်းကို ကြိုက်လဲ”
ပုံပြင်တစ်ခုလုံးကို ကျောင်းတားများအားနောက်တစ်ခေါက်ဖတ်ပြပြီးနောက် ကျောင်းသားများနှင့် အတူတကွဖတ်ပါ။
(ကျန်သောစာဖတ်ခြင်း အစီအစဉ်ကို နောက်နေ့တွင် ဆက်လုပ်ရမည်။)

၃။ စကားလုံးနှိုင်းယှဉ်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း

အကယ်၍ စာအုပ်ကြီး (သို့မဟုတ်) စာရွက်ကြီးပုံပြင်အသုံးပြုမည်ဆိုလျှင်

ပုံပြင်ထဲမှစိတ်ဝင်စားမည့် စကားလုံးတစ်လုံးကို ရွေးပါ။

ကျောင်းသားအားပုံပြင်ထဲမှ စကားလုံးကို စာရွက်သေးလေးပေါ်တွင်ရေးထားသည့် စာရွက်လေးကိုပေးပါ။

ကျောင်းသားကို စာရွက်နှင့်အတူ စာအုပ်ကြီး (သို့မဟုတ်)စာရွက်ကြီးရှေ့သို့လာစေပြီး စကားလုံးနှိုင်းယှဉ်ခိုင်းပါ။

အကယ်၍ စာအုပ်သေးများအသုံးပြုမည်ဆိုလျှင်

ပုံပြင်ထဲမှ စိတ်ဝင်စားမည့် စကားလုံးတစ်လုံးကို ရွေးထားပါ။

ထိုပုံပြင်စာအုပ်ထဲမှ စကားလုံးကို ရွေးပြီးကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

ပုံပြင်ထဲမှထိုစကားလုံးရှာရန် ကျောင်းသားအားပြောပါ။ စာအုပ်ကိုကိုင်ပြီး စကားလုံးမားညွှန်ရန်ပြောပါ။

၄။ စကားလုံးဖွက်ခြင်း

အကယ်၍စာအုပ်ကြီး (သို့မဟုတ်) စာရွက်ကြီးကို အသုံးပြုမည်ဆိုလျှင်

ပုံပြင်ထဲမှ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော စာကြောင်းကို ရွေးချယ်ပါ။

ကျောင်းသားအားလုံးမြင်သာအောင် စာအုပ်ကြီး (သို့မဟုတ်) စာရွက်ကြီးကို ကိုင်ထားပါ။

ကျောင်းသားများနှင့်အတူ စာကြောင်းတစ်ကြောင်းကို အတူတကွဖတ်ပါ။

ထိုစာကြောင်းထဲရှိ စကားလုံးတစ်ခုကို ဖုံးထားပါ။

စကားလုံးဖုံးထားလျက်စာကြောင်းကို ကျောင်းသားများနှင့် အတူတကွ ထပ်ဖတ်ပါ။

ဖုံးထားသောစကားလုံးကိုဖယ်လိုက်ပါ။ ထို့နောက်ကျောင်းသားနှင့်အတူ ဖုံးထားခဲ့သည့်

စကားလုံးကို ပြန်၍မေးပါ။

အကယ်၍ပုံပြင်စာအုပ်သေးသုံးမည်ဆိုပါက

ပုံပြင်ထဲမှ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသောစာကြောင်းကိုရွေးချယ်ပါ။

စာကြောင်းတစ်ကြောင်းကိုကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။

ကျန်အဆင့်များကိုအထပ်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်းဆောင်ရွက်ပါ။

(ခ) အတွေ့အကြုံပုံပြင်နှင့် ဖန်တီးရေးသားခြင်း (၁၅-၂၀ မိနစ်)

ကလေးများ၏ အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးခြင်း

၁။ ခေါင်းစဉ်ကြီး (Theme) နှင့်ဆက်နွယ်သောလုပ်ဆောင်ခြင်း

သင်ခန်းစာနှင့်ဆက်နွယ်သောခေါင်းစဉ်အကြောင်းကို စဉ်းစားရန် ကျောင်းသားများကို အားပေးပါ။ ဖြစ်နိုင်လျှင် သင်ခန်းစာခေါင်းစဉ်နှင့် ဆက်နွယ်သော စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည့်အတွေ့အကြုံမျိုးကို ကျောင်းသားများအတွက်ဖန်တီးပေးပါ။

အာရုံငါးပါးပါသည့်အတွေ့အကြုံမျိုးဖြစ်သည်။ ဥပမာ- ဒီအပတ်မှာ “သရက်သီး” အကြောင်းသင်လျှင် အသီးများအကြောင်းပြောပါ။ ဘာကြောင့်အသီးများကိုကြိုက်လဲ။ အခန်းထဲသို့ ဆရာမှ သရက်သီး ယူလာပြီး တစ်ယောက်ခြင်းစီကို တစ်လုံးစီပေးနိုင်သည်။ (ကျောင်းသားများအား စိတ်ဝင်စားစရာ အတွေ့အကြုံ တစ်ခုခုရလာရန် လုပ်ဆောင်ပေးသော အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည်။)

ထိုကဲ့သို့အတွေ့အကြုံတစ်ခုကျောင်းခန်းထဲတွင်ရှိပါက ထိုအတွေ့အကြုံအကြောင်းကို ပြောရန်အားပေးပါ။ ဤကဲ့သို့သောအတွေ့အကြုံ အခန်းထဲတွင်မရှိပါက ခေါင်းစဉ်နှင့်ဆက်စပ်မှုရှိသော အကြောင်းအရာကိုပြောစေရန် “ဒီလိုမျိုးအတွေ့အကြုံရှိလား” ဟုမေးပြီးကျောင်းသားတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြောစေပါ။ ကျောင်းသား (၂)ယောက် (သို့မဟုတ်) (၃) ယောက်ကိုပြောစေပါ။ ထိုကျောင်းသားများ ပြောသည့်အတွေ့အကြုံများထဲမှ အကြိုက်ဆုံးတစ်ခုကို ရွေးစေပြီးရေးပါ။

၂။ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်အကြောင်းအရာကို ကျောင်းသားများပုံပြင်ရေးခြင်း

ကျောင်းသားများလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် အကြောင်းအရာကိုပြောပြခြင်း (သို့မဟုတ်) အကောင်းဆုံးပုံပြင်ကို ရွေးချယ်ပြီး “မိမိတို့ပြင်ကိုရေးရအောင်။ ဘယ်လိုအစပြုရင်ကောင်းမလဲ။” ဟုမေးပါ။

(က) ကျောင်းသားများပြောသည့်အတိုင်း ပုံပြင်ရေးခြင်း

ကျောင်းသားများအရင် ဦးဆုံးရေးချင်သည့်စာကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်စေပါ။

“ဒီစာကြောင်းဟာ သားတို့သမီးတို့ စ ရေးချင်တဲ့စာကြောင်းလား။ ဟုတ်ပြီဆို ရေးချမယ်နော်။” ဟုပြောပါ။ ဆက်လက်ပြီး ကျောင်းသားများပြော သည့်စာကြောင်းကိုသာရေးချပါ။

ရေးချပြီးနောက် ထိုစာကြောင်းကို ကျောင်းသားများအားဖတ်ပြပေးပါ။

“ဒီစာကြောင်းက သားတို့သမီးတို့ ရေးချင်တဲ့စာကြောင်းလား။” ဟုမေးပါ။

ထိုစာကြောင်းအားပြောင်းရေးချင်လျှင် ကျောင်းသားများ စတင်ကျေနပ်စေရန် ပြောင်းရေးပေးပါ။ “နောက်တစ်ကြောင်း ဘာရေးမလဲ” ဟုမေးပါ။ ကျောင်းသားများပြောသည့် စာကြောင်းကိုသာရေးပါ။ (စာကြောင်းတိုသာဖြစ်စေရန် သတိပေးပါ။) ထိုသို့ဖြင့်စာကြောင်း(၅)ကြောင်း(၆)ကြောင်းကိုဆက်ရေးပါ။

(ခ) ပုံပြင်ရေးပြီးနောက်ကျောင်းသားများနှင့် အတူတူပြန်ဖတ်ပါ။

(ဂ) ပုံပြင်ကို စာရွက်ကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် ရေးပြီး နံရံပေါ်တွင် ကပ်ထားပါ။

အတန်းဆင်းပြီးသည့်အခါတွင် အတွေ့အကြုံပုံပြင်ကို စာရွက်ကြီးတစ်ခုပေါ်တွင်ရေးပြီး နံရံပေါ်တွင်ကပ်ထားပါ။

၂(ဂ) နားထောင်ရန်ပုံပြင်ဖတ်ခြင်း (၅-၇ မိနစ်)

ပုံပြင်တိုတစ်ပုဒ်ကို ကျောင်းသားများအားဖတ်ပြပါ။

အတန်းမစခင်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသောပုံပြင် ဒါမှမဟုတ် ရယ်စရာကောင်းသော ပုံပြင်တစ်ခုကိုရေးပါ။
သင်၏ စာအုပ်ထဲတွင် ရေးထားပါက နောက်ထပ်အတန်းတွင် ပြန်၍ အသုံးပြုနိုင်သည်။
ပုံပြင်ဖတ်စဉ်တွင် ကျောင်းသားများနားထောင်ရန်ပြောပါ။
ပုံပြင်ကိုဖတ်ပြပါမှ ကျောင်းသားများသည် ပုံပြင်အားအလွန် စိတ်ဝင်စားပေမည်။
ပုံပြင်ဖတ်ပြနေစဉ် (၂)ကြိမ်(၃)ကြိမ်ခဏရပ်ပြီး ကျောင်းသားများကို မေးခွန်းများမေးပါ။
ပုံပြင်ဖတ်ပြီးနောက် စဉ်းစားရန်မေးခွန်းများကိုမေးပါ။

၂(ဃ) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင် (၁၅-၂၀ မိနစ်)

ကျောင်းသားတစ်ယောက်ချင်းစီ၏ပုံပြင်များ

၁။ လက်ရှိသင်ကြားသည့်အဓိကအကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သတ်သောပုံပြင် ခေါင်းစဉ်အကြောင်း ကျောင်းသားများစဉ်းစားရန် ကျောင်းသားများအား ကိုယ်ပိုင်ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ရေးရန်ပြောပါ။
တစ်ပတ်အတွင်းသင်ကြားသည့်အဓိက အချက်နှင့် ပတ်သတ်ပြီးတွေးတောရန် အားပေးပါ။
ကျောင်းသားများ အဓိကအကြောင်းနှင့်ပတ်သတ်သော ပုံပြင်ရှိသလား။
ခေါင်းစဉ်ကြီး (Theme)နှင့် ဆိုင်သည့် ကျောင်းသားများ၏ အတွဲအကြိုကိုရေးစေပါ။ (သို့မဟုတ်) ခေါင်းစဉ်ကြီး (Theme)နှင့် ဆိုင်သည့် စိတ်ကူးတစ်ခုခုကိုရေးခိုင်းပါ။ ကျောင်းသားများအတွက်စာရေးပေးရန်မလိုပေ။

၂။ ကျောင်းသားများသည် ပုံပြင်ခေါင်းစဉ်အကြောင်းပုံဆွဲခြင်းအားဖြင့် ရေးသားခြင်း ကျောင်းသားများအား ပုံပြင်အကြောင်းပုံဆွဲရန်နှင့် သူတို့၏ ပုံပြင်ကို ဖော်ပြမည့်စကားလုံးများရေးသားရန် အားပေးပါ။ ကျောင်းသားများ စာစတင်ရေးသားရာတွင် အားပေးမှုလိုအပ်သည်ကို သတိရပါ။ ကျောင်းသားများသည် သူတို့၏ ပုံပြင်များကို ပန်းချီရေးဆွဲခြင်းဖြင့် ဖော်ပြခြင်းကို ပိုနှစ်သက်လေ့ရှိသည်။ ပန်းချီဆွဲခြင်းကို အားပေးနိုင်သည်။ သို့သော် ပုံပြင်များကို စကားလုံးများဖြင့် အသုံးပြုရန်လည်း အားပေးနိုင်သည်။ ထို့နောက်မှတစ်ဆင့် စာကြောင်းရေးရန်အားပေးပါ။ နောက်ပိုင်း ကျွမ်းကျင်စွာ ရေးနိုင်သည့်အခါ စကားလုံးများ၊ စကားစုများ၊ ထို့နောက်တွင် စာကြောင်းများကို ပန်းချီနှင့်အတူ ရေးသားနိုင်သည်။

၃။ အတန်းဖော်တစ်ဦးနှင့်အတူ မိမိတို့၏ ပုံကိုပြောပြခြင်း

(၂)ယောက်တစ်တွဲစီခွဲလိုက်ပါ။
ကျောင်းသားတစ်ဦးစီတိုင်း မိမိပုံပြင်ကို အတန်းဖော် များအားပြပြီး ပြောပြစေပါ။
မိမိဆွဲထားသောပန်းချီပုံပြင်ကို ထောက်ပြပြီး အတန်းဖော် များအား ပုံပြင်ဖတ်ပြနေသကဲ့သို့ဖတ်ပြရန် ကျောင်းသားများအားတိုက်တွန်းပါ။

ကျောင်းသားများသည် ဆရာ၊ဆရာမများနှင့်လည်းအတူ ပုံပြင်ဖတ်စေပါ။
ပုံပြင်ဖတ်ပြရန်သူတို့ကို အမြဲအားပေးပါ။ စာစသင်ချိန်၌ ကျောင်းသားများသည် စကားလုံးများကို အမှန်တကယ် ဖတ်ရွတ်နေခြင်းမဟုတ်သည်ကို သတိရပါ။
သို့သော် ကျောင်းသားများသည် ဖြစ်ပျက်မှုအဆင့်ဆင့်ကို လေ့ကျင့်နေခြင်းဖြစ်ပြီး အဓိပါယ်ကိုပါ လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြစ်သည်။

သဘောပေါက်နားလည်မှု ကဏ္ဍ
ပုံပြင်အသုံးပြုသင်ကြားခြင်းနည်းလမ်း
(ဒုတိယရက်)

(က) အတူဖတ်ပုံပြင် (၂၀ မိနစ်)

အလှည့်ကျစုပေါင်းပုံပြင်ဖတ်ခြင်း

၁။ မနေ့ကအတူတကွဖတ်ခဲ့သည့် ပုံပြင်ကို ကျောင်းသားများပြန်ပြောခြင်း

“မနေ့က ဖတ်ခဲ့တဲ့ပုံပြင်မှတ်မိလား” ဟုကျောင်းသားများအားမေးပါ။

“ပထမဦးဆုံးမှာ ဘာဖြစ်လဲ။”

ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် ပထမပိုင်းကိုပြောပြပြီးနောက်ပိုင်း “နောက်ထပ်ဘာတွေဖြစ်လဲ။” မေးပါ။

ပုံပြင်အစမှ အဆုံးအထိတိုက်သို့မေးပါ။

၂။ စာဖတ်ခြင်းအစီအစဉ်(၅)ဆင့်အတိုင်းမနေ့ကပုံပြင်ကိုဖတ်ပါ။

၃။ ပုံပြင်ရှိစာကြောင်းတစ်ကြောင်းကိုတည်ဆောက်ခြင်း

အတန်းမစမီ စာရွက်အပိုင်းပေါ်တွင် ပုံပြင်ထဲရှိ စာကြောင်းတစ်ကြောင်းမှ စကားလုံးများကိုရေးပါ။

(အတန်းသားအားလုံးမြင်နိုင်ရန် ထိုစာရွက်ကို စာရွက်ပေါ်တွင် စကားလုံးများကို ကြီးကြီးရေးပါ။

ရွေးချယ်ထားသောစာကြောင်းကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် စာလုံးကြီးကြီးဖြင့်ရေးပါ။

ပါဝင်ချင်သည့်ကျောင်းသားများကို ခေါ်ပါ။ တစ်ယောက်ကို စာရွက်တစ်ရွက်သာပေးပါ။

တစ်ယောက်ခြင်းစီအတွက် စာရွက်လေးများကို အစီအစဉ်လိုက်မပေးပါနှင့်။

မှန်ကန်သောစာကြောင်းတစ်ကြောင်း

တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် နေရာတကျတန်းစီစေပါ။

ပါဝင်သူကျောင်းသားများသည် မှန်ကန်စွာမတန်းစီနိုင်ပါက ကျန်အတန်းဖော် များကိုကူညီရန်ပြောစေပါ။

အတန်းဖော် များကူညီခြင်းအားဖြင့် မှန်ကန်စွာတန်းစီနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပါဝင်သူများသည် ကျန်ရှိသည့်ကျောင်းသားများကို စာကြောင်းဖတ်ပြပါ။ ထို့နောက် အတူတကွ စာကြောင်းကို

ဖတ်ပါ။

၄။ ပုံပြင်အားကျောင်းသားများ သရုပ်ဆောင်ခြင်း

ပုံပြင်ကို သရုပ်ဆောင်မည့်ကျောင်းသားများကို ဖတ်ခေါ်ပါ။ အချိန်ရှိလျှင် အဖွဲ့များဖွဲ့ပြီး အဖွဲ့တိုင်းကို ပုံပြင်အား

သရုပ်ဆောင်ခိုင်းနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများသည် ကိုယ်ကြိုက်သည့်ဇာတ်ကောင်ကို ရွေးချယ်ပြီး သရုပ်ဆောင်

နိုင်သည်။

၂၅) အတွေ့အကြုံပုံပြင်နှင့် ဖန်တီးရေးသားခြင်း (၂၀ မိနစ်)

ကလေးများ၏အတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးခြင်း

၁။ ကျောင်းသားများသည် မနေ့ကသင်ကြားခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံပုံပြင်အားပြန်ပြောခြင်း
“မနေ့က ရေးခဲ့တဲ့ပုံပြင်မှတ်မိလား” ဟုကျောင်းသားများအားမေးပါ။
“ပထမဦးဆုံးမှာ ဘာရေးဖြစ်လဲ။”
ရေးခဲ့သည့် ပထမပိုင်းကိုပြောပြပြီးနောက်ပိုင်း “နောက်ထပ်ဘာတွေရေးသေးလဲ။” မေးပါ။
ပုံပြင်အစမှ အဆုံးအထိတိုက်သို့မေးပါ။

၂။ စာဖတ်ခြင်း အစီအစဉ်အတိုင်း စာရွက်ကြီးပေါ်တွင် ကျောင်းသားများရေးထားသော အတွေ့အကြုံ ပုံပြင်ကို ဖတ်ပါ။

၃။ စကားလုံးနှိုင်းယှဉ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း (စကားလုံး(၃)လုံးရွေးပါ။
အတန်းမစခင်တွင် စိတ်ယင်စားစေသည့် စကားလုံး(၂)လုံး၊(၃)လုံးကို ပုံပြင်မှ ရွေးလိုက်ပါ။
ပထမဦးဆုံးစကားလုံးကို ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင်ရေးပါ။
ကျောင်းသားတစ်ဦးအား မနေ့ကအတွေ့အကြုံပုံပြင်ရေးထားသည့်စာရွက်ကြီးပေါ်တွင် ထိုစကားလုံးကို ရှာစေပါ။
အခြားစကားလုံးများကို လည်းထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ပါ။

၄။ ဝါကျယှဉ်တွဲခြင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း (ဝါကျ(၂)ကြောင်းကို ရွေးပါ။)
အမှတ်စဉ်(၃)အစီအစဉ်အတိုင်း ဝါကျများကို ယှဉ်တွဲခြင်း ပြုလုပ်ပါ။ ဝါကျကိုသာ အသုံးပြုရမည်။

၂၆) ကိုယ်တိုင်ရေးပုံပြင် (၂၀ မိနစ်)

ဖန်တီးရေးသားခြင်း

၁။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ပုံဆွဲနိုင်သည့်စကားလုံးတစ်လုံးကိုရေးခြင်း
ထိုစကားလုံးသည် ကျောင်းသားများ၏စိတ်ကူးထဲတွင် ပုံကိုအလွယ်တကူမြင်နိုင်ပြီး ရေးဆွဲနိုင်သည့်
စကားလုံးသာဖြစ်ရန် သတိထားပါ။ ကျောင်းသားများ သင်ယူပြီးသားစကားလုံးဖြစ်ရမည်။ (သို့မဟုတ်)
ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်ရမည်။ ခေါင်းစဉ်ကြီး (Theme) နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသော စကားလုံးသာ အသုံးပြုရမည်။
(၁ပတ်မှ ၅ပတ်အထိ)

၂။ ကျောင်းသားများ စကားလုံးကိုဖတ်ပြီး ရေးခြင်း

စာရေးရန် အားပေးပါ။ ကျောင်းသားများ ကိုယ်တိုင်မရေးနိုင်လျှင် ကူညီပေးပါ။

စာလုံးကိုဖွဲ့ဖွဲ့လေးရေးပေးနိုင်သည်။ ကျောင်းသားများသည် သင်ဖွဲ့ရေးထားသော စာလုံးများပေါ်တွင် ထပ်၍ရေးနိုင်သည်။ (သို့မဟုတ်) စာရွက်ပိုင်းပေါ်တွင် (သို့မဟုတ်) ကျောင်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ရေးပြပြီး ကျောင်းသားများအား ကူညီပေးနိုင်သည်။

၃။ အဖွဲ့ငယ်များ (သို့မဟုတ်) တစ်ဦးချင်းစီ ကျောင်းသားများ ပန်းချီပုံပြင်များကို ဖတ်ပြခြင်းပြုလုပ်ပါ။
(မြေပတ်နောက်ပိုင်း)

၄။ စကားလုံးအကြောင်းကို ကျောင်းသားများ ပုံရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံပြင်တိုရေးခြင်း

ကျောင်းသားများ၏ ပုံပြင်များသည် ပုံများ၊ စကားလုံးများ၊ စကားစုများနှင့် အကြောင်းအရာများဖြစ်နိုင်သည်။ ကျောင်းသားများ လွတ်လပ်စွာရေးသားချင်သည့် စိတ် ဖြစ်ရန်အားပေးပါ။

၅။ ကျောင်းသားများ၏ပုံနှင့် ပုံပြင်ကိုသူငယ်ချင်း (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့များထံကိုဖတ်ပြနိုင်သည်။

သဘောပေါက်နားလည်မှု ကဏ္ဍ
ပုံပြင်အသုံးပြုသင်ကြားခြင်းနည်းလမ်း
(ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ခန်း)

(က) အတူဖတ်ပုံပြင် (၂၀ မိနစ်)

၁။ ကျောင်းသားများတစ်ပတ်အတွင်းမှပုံပြင် (၂)ပုဒ်ကို အတွဲလိုက် ဖတ်ကျင့်ခြင်း

ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ကိုကျောင်းသား အဖွဲ့တိုင်းကိုပေးပါ။ (စာအုပ်ငယ်လေးများရှိခဲ့လျှင်) ကျောင်းသားများပုံပြင်ကြည့်ပြီး တစ်ယောက်တစ်လှည့်စီ စာဖတ်လေ့ကျင့်စေပါ။ ပုံပြင်စာရွက်ကြီးသုံးလျှင် ထိုစာရွက်ကြီးကို ကြည့်ပြီး တစ်လှည့်စီဖတ်ပါ။

၂။ စာဖတ်ခြင်းအစီအစဉ်အတိုင်း ပုံပြင်များကိုဖတ်ပါ။

၃။ ပုံပြင်မှ ဝါကျတည်ဆောက်ရန် ကျောင်းသားများအားစာရွက်လေးများကို ထားပေးခြင်း

(အပတ်စဉ်ဒုတိယနေ့သင်ကြားခြင်းမှ) အသုံးပြုခဲ့သောစာရွက်လေးများ (သို့မဟုတ်) ဝါကျအသစ်များကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

ရွေးချယ်ထားသောဝါကျ၏ အစိတ်အပိုင်းကို စကားလုံးကြီးကြီးဖြင့် စာရွက်ပိုင်းများပေါ်တွင်ရေး၍ ပြင်ဆင်ထားပါ။

ပါဝင်သောကျောင်းသားတစ်ယောက်ချင်းစီကို စာရွက်ပိုင်းများပေးပါ။

စာရွက်ပိုင်းများပေးရာတွင် စေ့အစဉ်လိုက်မပေးပါနှင့်။

စာရွက်ပိုင်းများဖြင့် ဝါကျတည်ဆောက်ရန် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် အစီအစဉ်ချထားရန်ပြောပါ။

ပါဝင်သောကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် အစီအစဉ်မှန်ကန်စွာ မထားရှိနိုင်ပါက အတန်းဖော် များအား ဝါကျကို မှန်ကန်စွာ မည်သည့်နေရာတွင်ထားရမည်ကို မေးနိုင်သည်။

ဆရာနှင့် ပါဝင်သောကျောင်းသားများသည် အတန်းဖော် များအား ဝါကျကိုဖတ်ပြပါ။

ထိုနောက် ထိုကဲ့သို့ ဒုတိယပုံပြင်ကို လုပ်ဆောင်ပါ။

၄။ ပုံပြင်ဆစ်ပုံကိုကျောင်းသားများ သရုပ်ဆောင်ပါ။

(ခ) အတွေ့အကြုံပုံပြင်နှင့်ဖန်တီးရေးသားခြင်း (၂၀ မိနစ်)

၁။ ရေးသားခဲ့သောအတွေ့အကြုံပုံပြင်များကို အတူတကွဖတ်ခြင်း

ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ကိုကျောင်းသားများအားဖတ်ပြပါ။ ထို့နောက်ကျောင်းသားများနှင့် အတူတကွဖတ်ပါ။

ဆရာ၏ အကူအညီမပါပဲ ကျောင်းသား(၂)ယောက်အားဖတ်ရန်ပြောပါ။ဒုတိယပုံပြင်ကိုလည်း ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ပါ။

၂။ ပုံပြင်များမှ (၁)ပုဒ်အကြောင်းကို ကျောင်းသားများ ပုံဆွဲပြီး စာရေးခြင်း

ကျောင်းသားများမိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာပုံပြင်တစ်ပုဒ်ကို ရွေးပါ။ကျောင်းသားများသည် ပုံပြင်မှ အကြောင်းကို ပန်းချီဆွဲပါ။

၃။ သူတို့၏ ပုံပြင်ကိုအဖွဲ့ ထဲတွင် ပြန်၍ဖတ်ပြစေပါ။

(ဂ) အဖွဲ့လိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်း (၁၀ မိနစ်)

၁။ ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်ရှိ စကားလုံးများကို ကျောင်းသားများသည် အခန်းပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အရာများနှင့်ယှဉ်တွဲခြင်း အတန်းမစခင် အခန်းတွင်းမှတူညီသည့် အရာဝတ္ထု များ၏အမည်များကိုစာရွက်ပိုင်းလေးများတွင်ရေး၍ ထို အရာဝတ္ထုများပေါ်တွင်ကပ်ထားပါ။ (ဥပမာ- တံခါး၊ ပြုတင်းပေါက်၊ စားပွဲခုံ၊ ခြေသုတ်) ကျောက်သင်ပုန်းပေါ် (သို့မဟုတ် စာရွက်ပိုင်းများ) ပေါ်တွင် အရာဝတ္ထုအမည်များနှင့်ယှဉ်တွဲမည့် စကားလုံးကို ရေးပါ။ ပါဝင်သောကျောင်းသားများသည် ရေးထားသည့်စကားလုံးကိုဖတ်ပြီး ကပ်ထားသည့် နေရာကို ရှာစေပြီး ယှဉ်တွဲခိုင်းပါ။ ထို့နောက် စကားလုံးကိုဖတ်စေပါ။
စကားလုံး (၆) လုံးမှ (၈)လုံးထိ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်စေပါ။

၂။ “ကျွန်တော်/ကျွန်မ ဘာလုပ်နေလဲ။ ခန့်မှန်းကြည့်ပါ။” ဟူသောကစားနည်းဖြင့်သင်ယူခြင်း
အတန်းမစခင် စာရွက်ပိုင်းလေးများပေါ်တွင်ရိုးရှင်းသော ညွှန်ကြားချက် (၃)ခု သို့မဟုတ် (၄)ခုကိုရေးထားပါ။ (အကယ်၍ ကျောင်းသားများစာမဖတ်တတ်သေးလျှင် ပုံဆွဲပြီး ပုံကိုဖတ်ခိုင်းပါ။)
ပါဝင်မည့်ကျောင်းသားများအားရှေ့ထွက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ပါ။ ညွှန်ကြားချက်ပါသည့် စာရွက်ပိုင်းလေးကို ကျောင်းသားတစ်ယောက်စီကို ပေးပါ။ ဤကစားနည်းသည် တစ်ယောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့လိုက်လည်း ကစားနိုင်ပါသည်။
ပါဝင်သောကျောင်းသားများက ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း သရုပ်ဆောင်ပြရမည်။ သရုပ်ဆောင်ပြခြင်းကို အခြားသူများ ခန့်မှန်းနိုင်ခဲ့လျှင် ပါဝင်သူများထဲမှ တစ်ယောက်သည် ထိုစာရွက်ပိုင်းလေးမှ စာကို အတန်းသားများအား ဖတ်ပြရမည်။

(ဃ) တစ်ဦးချင်း စာဖတ်ချိန် (၁၀ မိနစ်)

ကျောင်းသားတစ်ဦးသည် ပုံပြင်တိုများအားတစ်ယောက်ကထဲ သို့မဟုတ် အဖော်နှင့် ဖတ်ခြင်း အဆင့်(၁) စာအုပ်ကို အလယ်၌ထားထားပါ။ (နောက်ပိုင်းအဆင့်(၂) စာအုပ်ကို သုံးပါ။) ကျောင်းသားသည် စာအုပ် တစ်အုပ်ကို ရွေးချယ်ပြီး ငြိမ်သက်စွာ စာဖတ်စေပါ။ အခန်းထဲတွင် သင်လှည့်ပတ်သည့်အခါ ဖတ်ရန် အကူအညီတောင်းသည့် ကျောင်းသားအားကူညီပါ။

